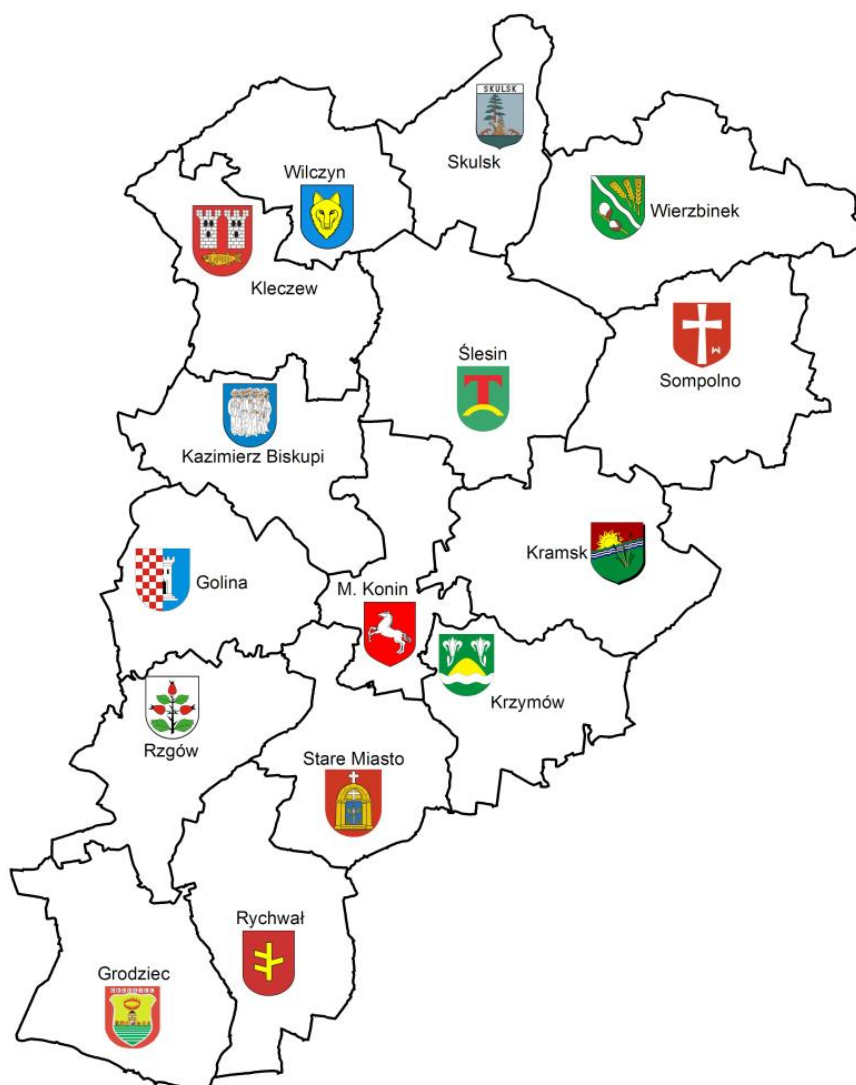

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030

Konin,

Wstęp

STOWARZYSZENIE AGLOMERACJA KONIŃSKA

[Słowo szefa Rady Aglomeracji]

Od 1999 r. gminy z terenu powiatu konińskiego współpracowały w ramach Konwentu Wójtów i Burmistrzów Gmin Powiatu Konińskiego. Po dołączeniu m. Konina w czerwcu 2012 r. podpisano pierwszy list intencyjny dotyczący utworzenia Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracja Konińska.

Inicjatywa współpracy na rzecz problemów przekraczających granice poszczególnych gmin zaowocowała podpisaniem kolejnego listu intencyjnego w dniu 23 stycznia 2013 r. i realizacją w latach 2013-2015 projektu „Aglomeracja konińska – współpraca JST kluczem do nowoczesnego rozwoju gospodarczego”, w ramach którego zostały przyjęte wspólne dokumenty rozwojowe, które obejmowały okres 2014-2020.

W 2021 r. w odpowiedzi na możliwości jakie stwarza nowa perspektywa finansowa UE 2021-2027 w zakresie inicjowania różnych form współpracy jednostek samorządu terytorialnego m.in. w zakresie dostarczania usług publicznych i realizowania wspólnych inwestycji, w tym w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania wykraczające poza granice pojedynczej JST samorządy tworzące Aglomerację Konińską powołały 27 września 2021 r. Stowarzyszenie Aglomeracja Konińska.

Podstawę prawną opracowania dokumentu stanowią przepisy art. 10g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.).

Spis treści

Wstęp	2
Słowniczek:	5
1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej	6
1.1. Wnioski w wymiarze społecznym	9
1.2. Wnioski w wymiarze gospodarczym	14
1.3. Wnioski w wymiarze przestrzennym i środowiskowym	19
1.4. Kluczowe potencjały rozwojowe Aglomeracji Konińskiej w opinii mieszkańców	24
1.5. Kluczowe problemy rozwojowe Aglomeracji w opinii mieszkańców	27
1.6. Kluczowe potrzeby rozwojowe Aglomeracji	29
2. Analiza powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych w obszarze Aglomeracji Konińskiej	34
2.1. Badania bilansu usług	34
2.2. Badania opinii mieszkańców	43
2.3. Analiza funkcjonalna - podsumowanie	44
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru Aglomeracji Konińskiej	45
3.1. Położenie obszaru partnerstwa w regionie i kraju	45
3.2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej	48
3.3. Środowisko przyrodnicze – zasoby i uwarunkowania rozwoju	50
3.4. Zabytki i krajobraz kulturowy, turystyka i rekreacja	52
3.5. Komunikacja i transport	55
3.6. Infrastruktura techniczna i OZE	57
3.7. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej	60
4. Cele Aglomeracji i ich operacjonalizacja	68
4.1. Cel nadrzędny	68
Podejście zintegrowane	73
4.2. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych	73
4.3. Obszary strategicznej interwencji (OSI)	102
5. Analiza powiązań z dokumentami krajowymi i regionalnymi	121
6. System wdrażania i monitoringu strategii	147
6.1. Zarządzanie wdrażaniem strategii	147
6.2. Monitorowanie i ocena wdrażania	151
7. Źródła finansowania	156
7.1. Środki pochodzące z budżetu Państwa i funduszy celowych	156
7.2. Środki pochodzące z funduszy Unii Europejskiej	157

8. Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych.....	164
8.1. Zaangażowanie partnerów na etapie przygotowania dokumentu.....	164
9. Wnioski z przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	166
10. Wykazy i spisy.....	168
10.1. Spis rycin	168
10.2. Spis tabel	169

Słowniczek:

Skróty używane w dokumencie oznaczają:

AK – Aglomeracja Konińska

BDL GUS – [Bank Danych Lokalnych](#) Głównego Urzędu Statystycznego

FEW – projekt dokumentu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027
([wersja 3.0](#))

KSRR – [Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030](#)

KMP – [Krajowa Polityka Miejska 2023](#)

KPZK – Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju

MOF – Miejski Obszar Funkcjonalny

PZPWW - [Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego Wielkopolska 2020+](#)

SOR – [Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju](#)

1. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej

Wstępnym etapem prac nad sporządzeniem „Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030” było przygotowanie „Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej (środowisko przyrodnicze, zagospodarowanie i komunikacja) Aglomeracji Konińskiej”. Istotą diagnozy jest „opis stanu w intencji jego zmiany”¹ (Dutkowski 2004, s. 15). Kierunkuje to uwagę na te czynniki i uwarunkowania, które w intencji władz lokalnych Aglomeracji przesądzają, lub mają przesądzać o jakości życia na tym obszarze. Podmiotem rozwoju lokalnego jest bowiem społeczność lokalna którą władze samorządowe reprezentują i na rzecz której powinny działać.

Czynniki i uwarunkowania² rozwoju mogą mieć zarówno charakter korzystny (mogą stanowić potencjały rozwojowe), niekorzystny (być problemami rozwojowymi), jak i neutralny – jeśli stanowią obiektywne cechy obszaru, które mogą stać się zarówno źródłem problemów, jak i potencjałów w zależności od zarządzania danym zasobem. Wszystkie czynniki rozwoju są bowiem w sytuacji typowych zasobów³. Właściwe rozpoznanie i ocena wartości użytkowych czynników rozwoju jest istotą diagnozy

¹ Dutkowski M., 2004. Problemy diagnozowania obszarów rozwoju regionalnego i lokalnego w Polsce, Rozprawy i Studia Uniwersytetu Szczecińskiego, t. 551.

² W nauce funkcjonują różne koncepcje czynników i uwarunkowań rozwoju. Według jednego z ujęć uwarunkowania (warunki) to „te własności, które mają charakter zastany i słabo sterowalny w krótkich okresach”, natomiast czynniki to „te cechy, które mają charakter czynny i są bardziej sterowalne” (Chojnicki, Czyż 2005). Inne wskazuje, że czynniki to „przyczyny (powody) tego, co się dokonało, które mają przede wszystkim endogeniczny charakter, a więc wewnętrzny w stosunku do przedmiotu odniesienia (są umiejscowione w danym miejscu i dotyczą tego przedmiotu) i są bezpośrednią przyczyną tego, co się stało” (Parysek 2018, s. 46), uwarunkowania to „zewnętrzne w stosunku do rzeczy, zdarzenia czy procesu okoliczności mające wpływ na obserwowane zmiany” (Parysek J. 2018, Rozwój społeczno-gospodarczy oraz czynniki i uwarunkowania rozwoju, Studia KPZK PAN, t. 183, s. 47).

J. Parysek zauważa jednak, że „czynniki rozwoju mają na ogół deterministyczny charakter i w wielu przypadkach poddają się sterowaniu, podczas gdy uwarunkowania są w zasadzie stochastycznej natury, dlatego możliwości sterowania ich oddziaływaniem są niewielkie, a w wielu przypadkach wręcz żadne” (Parysek 2018, s. 47).

³ Parysek J.J., 1997. Podstawy gospodarki lokalnej, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.

strategicznej. Wszystkie te kategorie z uwagi na ich znaczenie dla przyszłości Aglomeracji Konińskiej stanowią determinanty potrzeb rozwojowych.

Prace diagnostyczne, analityczne i badawcze trwały od marca do końca czerwca 2022 r. i objęły szeroki obszar tematyczny z koncentracją wokół zagadnień demografii, edukacji, kultury i dziedzictwa, rynku pracy, turystyki, infrastruktury, zarządzania kryzysowego, usług społecznych i e-usług.

Diagnoza opracowana została w oparciu o bogaty zasób źródeł zastanych (tzw. wtórnych) i wywołanych (tzw. pierwotnych) z wykorzystaniem dedykowanych diagnozie Aglomeracji Konińskiej (dalej zwanej także: Aglomeracją, AK, Partnerstwem) narzędzi badawczych i analitycznych. Opracowanie to stanowi osobny dokument, tu natomiast zamieszczona zostaje synteza w postaci kluczowych zdiagnozowanych uwarunkowań rozwojowych oraz analizy powiązań funkcjonalnych.

Charakter badanych zjawisk i procesów rozwoju - przebiegających obiektywnie, ale odzwierciedlanych w świadomości ludzi, przez co wpływają na ich decyzje, implikuje specyficzną strategię postępowania badawczego. Przy zbieraniu i analizie danych zastosowano strategię mieszaną (mixed methods) w postaci strategii triangulacyjnej równoległej (concurrent triangulation). Podejście to polega na jednoczesnym pozyskiwaniu danych ilościowych i jakościowych, a następnie łączeniu uzyskanych wyników do wyjaśniania i interpretacji badanych zjawisk i procesów⁴. Chodzi o poszukiwanie zbieżności wniosków wypływających z różnych rodzajów badań, danych.

Aglomerację Konińską współtworzą samorządy: Miasta Konina, ośrodka o charakterze subregionalnym, w latach 1975 – 1998 miasta wojewódzkiego, powiat koniński oraz 14 gmin powiatu konińskiego, wśród nich:

- 5 gmin miejsko - wiejskich: Golina, Kleczew, Rychwał, Sompolno, Ślesin;
- 9 gmin wiejskich: Grodziec, Kazimierz Biskupi, Kramsk, Krzymów, Rzgów, Skulsk, Stare Miasto, Wierzbiniek, Wilczyn.

Aglomeracja zajmuje powierzchnię **1660 km²**, zamieszkałą przez **ponad 200 tys. osób**, w tym 70 tys. w Koninie. Łącznie jest to więc **wielkość populacji dużego miasta**, jednak zamieszkująca teren o znaczącej powierzchni i rozciągłości (odległości skrajnych punktów w gm. Wierzbiniek oraz Grodziec przekraczają 65 km w linii prostej, a odległości drogowe sięgają 85 km).

⁴ Creswell J.W., 2013. Projektowanie badań naukowych. Metody jakościowe, ilościowe i mieszane. Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, s. 229.

Tabela 1. Ludność i powierzchnia gmin Aglomeracji.

Gmina	Ludność ogółem						Pow. (km²)	os./km²
rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
Powiat koniński	129 273	129 475	129 715	129 966	130 053	129 904	1 578,2	82
Golina	11 880	11 928	12 033	12 083	12 079	12 077	99,0	122
Grodziec	5 246	5 256	5 220	5 206	5 160	5 131	117,8	44
Kazimierz Biskupi	11 405	11 474	11 467	11 466	11 487	11 496	107,7	107
Kleczew	10 032	9 991	9 991	9 986	9 947	9 908	110,3	90
Kramsk	11 032	11 044	11 135	11 226	11 250	11 337	132,0	86
Krzymów	7 857	7 896	7 961	8 034	8 112	8 154	92,5	88
Rychwał	8 388	8 362	8 320	8 311	8 249	8 203	117,9	70
Rzgów	7 171	7 206	7 245	7 291	7 275	7 257	104,7	69
Skulsk	6 205	6 170	6 142	6 154	6 122	6 096	84,9	72
Sompolno	10 418	10 400	10 414	10 375	10 380	10 299	137,4	75
Stare Miasto	11 849	12 039	12 154	12 266	12 436	12 497	97,7	128
Ślesin	14 028	13 998	13 992	14 032	14 067	14 051	145,6	96
Wierzbinek	7 506	7 457	7 396	7 336	7 287	7 216	147,6	49
Wilczyn	6 256	6 254	6 245	6 200	6 202	6 182	83,2	74
Konin	75 875	75 342	74 834	74 151	73 522	72 539	82,3	881
RAZEM AK	205 148	204 817	204 549	204 117	203 575	202 443	1 660,6	122

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

W 2021 r. liczba ludności w powiecie wzrosła do 129 981, w Koninie spadła do 71 427 i był rekordowy ubytek w ostatnich dekadach. Łącznie AK zamieszkiwało 201 408 osób.

Gęstość zaludnienia osiąga 122 osoby/km² i przekracza nieco średnią wojewódzką (117), dorównując ogólnokrajowej. Poza Koninem, ośrodki gminne Aglomeracji to małe miasteczka i wsie o liczbie ludności w przedziale 1,3 – 4,5 tys. (Wierzbinek, Krzymów i Rzgów mają po kilkuset mieszkańców). Średnia wielkość populacji

miejsowości w AK (poza Koninem) wynosi 247, czyli jest zbyt mała na zlokalizowanie jakiegokolwiek placówki świadczącej usługi publiczne.

AK charakteryzuje się korzystnym w skali Polski położeniem, zróżnicowaną budową geologiczną i specyficznymi uwarunkowaniami historycznymi. Charakterystyki te kształtują społeczno-gospodarczą specyfikę Aglomeracji, związaną z jednej strony z wydobywaniem surowców, energetyką i przemysłem, z drugiej z dziedzictwem kulturowym i walorami turystycznymi. Obszar AK wykazuje jednocześnie wiele problemów rozwojowych. **Aktualne wyzwania powodują konieczność wyznaczenia nowych, wspólnych kierunków rozwoju, związanych z potencjałami i ukształtowaniami powiązaniami terytorium AK, w kontekście transformacji energetycznej, społecznej i gospodarczej.**

Dotychczasowa współpraca samorządów z tego terenu, skonkretyzowana przez powołanie w 2021 r. Stowarzyszenia Aglomeracja Konińska, daje dobre podstawy do planowania rozwoju ponadlokalnego.

1.1. Wnioski w wymiarze społecznym

Stan zaludnienia obszaru AK wykazuje względną stałość (w ciągu 5 lat ubyło 1,2% mieszkańców), aczkolwiek w poszczególnych grupach wiekowych zachodzą zmiany wskazujące na proces starzenia się społeczeństwa. Struktura płci i wieku ludności ma cechy struktury zdeformowanej przez dwa powojenne wyże demograficzne: z lat 50. i 70. XX w.

Trudno traktować obszar Aglomeracji jednolicie w aspektach demograficznych, gdyż Konin i poszczególne gminy wykazują dużą odmienność.

Sytuacja demograficzna w układzie wewnętrznym korzystniejsza jest w gminach powiatu konińskiego, aniżeli w Koninie. Powodem tego stanu są korzystniejsze proporcje grup wiekowych, podczas gdy miasto centralne wkracza już w fazę starości demograficznej.

Nasilają się jednak ogólne procesy niekorzystne. Współczynnik dzietności kobiet po wzroście z 1,38 w 2016 r. do 1,57 w 2018 r. spadł do 1,31 w 2020 r., a w najbliższych latach „wyjdą” z okresu prokreacyjnego roczniki II powojennego wyżu demograficznego. Wraz z tym maleje i może zmaleć jeszcze bardziej powiązany wskaźnik urodzeń. Rozpowszechniło się zjawisko ubytku naturalnego.

Dodatkowo następuje suburbanizacja. Nie zachodzi jednak znaczący odpływ mieszkańców poza obszar Aglomeracji, na co wskazuje ustabilizowana liczba mieszkańców całego obszaru. Większość migracji odbywa się bowiem wewnątrz

obszaru objętego strategią. Najszybciej zwiększają ludność gminy Stare Miasto, Krzymów i Kramsk, z kolei najbardziej tracą miasta Konin i Sompolno, oraz gm. Wierzbinek. W związku z tym ostatnim zjawiskiem relatywnie najmłodszą ludność mają gminy podkonińskie, a wielkość zaludnienia Aglomeracji utrzymuje się na relatywnie zbliżonym poziomie (od 2010 r. spadła o 2%).

Przy zachowaniu dotychczasowych trendów, w dalszej perspektywie spadek zaludnienia i znaczne starzenie ludności czekają jednak całą Aglomerację, co jest niekorzystne dla gospodarki i samorządów.

Warunki mieszkaniowe w Aglomeracji Konińskiej, podobnie jak w całym kraju, stopniowo poprawiają się. Na 1 mieszkańca przypada 28,2 m² powierzchni użytkowej mieszkania (jeszcze w 2010 r. było to 24,4 m²). Liczba mieszkań komunalnych ulega stałemu zmniejszeniu, rośnie natomiast liczba lokali z najmem socjalnym. Tak więc interwencja gmin w sektorze mieszkaniowym coraz bardziej koncentruje się wokół grup osób w najtrudniejszej sytuacji życiowej.

Odsetek ludności korzystającej w 2019 r. z sieci wodociągowej wynosił 97,3%, kanalizacyjnej 59,5%. W przypadku sieci wodociągowej jest to wynik lepszy od średniej dla kraju i województwa. W przypadku kanalizacji sytuacja gmin AK jest odwrotna. Bardzo niski udział skanalizowania dotyczy przede wszystkim gmin położonych na wschodzie i południu obszaru.

Z gazu sieciowego korzysta 15,7% ludności (33,1% mieszkańców miasta Konina i 6,1% mieszkańców powiatu konińskiego).

Z uwagi na funkcjonowanie kompleksu górniczo-energetycznego przez dekady średnie zarobki w Koninie i okolicach przewyższały średnią krajową. Jeszcze w 1999 r. średnie wynagrodzenie w Koninie wynosiło 104% wartości dla kraju. Wraz ze zmniejszaniem zatrudnienia w ZE PAK i przedsiębiorstwach kooperujących wpływ zarobków w tym sektorze na lokalny rynek pracy jest coraz mniejszy. W 2020 r. średnia pensja w Koninie odpowiadała 88% średniej krajowej, w powiecie 75,8%. Niewysoka na tle kraju jest również dynamika wzrostu wynagrodzeń.

Obszar Aglomeracji Konińskiej cechują stosunkowo wysokie średnie emerytury, wyższe niż zarobki wielu obecnie pracujących. Jest to głównie wynik pobierania emerytur przez byłych pracowników górnictwa i energetyki, stąd średnie emerytury mężczyzn są znacznie wyższe niż kobiet, różnice sięgają 1000 zł i więcej.

Wzrost emerytur w ostatnich latach był na tle kraju niewielki, jedynie w Koninie osiągał 200 zł. Należy mieć te okoliczności na względzie, biorąc pod uwagę starzenie

się społeczeństwa, rosnącą liczbę emerytów i zdecydowaną przewagę liczebną kobiet, wzrastającą wraz z wiekiem.

Dla pełniejszego obrazu lokalnego rynku pracy warto wspomnieć znaczną liczbę podatników z dochodami z zagranicy, osiągającą w wielu gminach 5%, a więc kilkukrotnie więcej od średniej krajowej (1,74%), co wiąże się z ugruntowaną praktyką pracy (sezonowej lub stałej) wielu mieszkańców AK poza Polską.

Należy też wziąć pod uwagę pracowników zagranicznych na terenie Aglomeracji, wywodzących się głównie z Ukrainy. Napływ imigrantów, a obecnie także uchodźców i ich rodzin to istotne wyzwanie dla lokalnych samorządów w zakresie miejsc zamieszkania, pracy i nauki, ale też swoista szansa rozwojowa, także w zakresie zrównoważenia procesów demograficznych.

Według prognoz GUS, w 2030 roku Aglomerację zamieszkiwać będzie 198 348 osób, w tym powiat koniński 134 017 a m. Konin 64 331 osób. Oznacza to ubytek w stosunku do stanu z 2020 r. o 2%, w tym w Koninie o 11,3% a w powiecie wzrost o 3,2%. Tak więc w otoczeniu Konina kontynuowany będzie wzrost ludności.

Można więc mówić o utrzymaniu potencjału demograficznego w skali obszaru AK, należy jednak mieć na względzie zmiany w strukturze wieku mieszkańców:

- ubytek liczby dzieci w wieku 0-14 lat o 13,3%, w tym w powiecie o 6,6%, a w Koninie aż o 28,3%;
- niewielki ubytek liczby młodzieży 16-18 letniej (w Koninie ubytek prawie o 15%, w powiecie wzrost o 5%);
- wzrost liczby osób starszych (65+) ponad 23% (w tym w powiecie ziemskim – o ponad 34%, w Koninie o 10%; powiat koniński wejdzie w perspektywie 2030 r. w fazę starzenia się, która w Koninie jest już zaawansowana).

Należy wziąć pod uwagę 2- a nawet 3-krotną przewagę liczby kobiet nad liczbą mężczyzn w najstarszych rocznikach przy planowaniu skali usług publicznych dla seniorów, zwłaszcza usług opiekuńczych czy związanych z organizacją czasu wolnego, także zapotrzebowanie na kadry z tym związane.

Sytuacja w zakresie edukacji ma kluczowe znaczenie w okresie przemian strukturalnych gospodarki, jakie zachodzą w Aglomeracji. Cały obszar AK charakteryzuje się bardzo dobrym dostępem do szkół i przedszkoli.

Rozwinięte jest szkolnictwo ponadpodstawowe, zwłaszcza techniczne, w tym zawodowe, ale bez wyróżniających się w kraju osiągnięć.

Podejmowane są liczne inicjatywy na rzecz zmiany w edukacji – rozwijania samodzielnych pomysłów uczniów, kształtowania postaw przedsiębiorczych. Wyniki nauczania należą jednak (poza Koninem) do najsłabszych w województwie.

Mimo prognozowanego spadku liczebności dzieci i młodzieży o 13,3% do 2030 r., spadki liczby osób w wieku szkoły średniej nie będą tak znaczące, a nawet do 2025 r. przewiduje się wzrost. Należy jednak zauważyć, że nauka w szkole średniej odbywa się niekoniecznie w środowisku zamieszkania. Na liczbę uczniów w szkołach średnich będzie wpływało w przyszłości wiele czynników, w tym procesy demograficzne w otoczeniu miasta, oferta rynku pracy, a także poziom i oferta szkół, z czym wiąże się ich postrzeganie. Następuje także koncentracja szkolnictwa ponadpodstawowego w miastach dużych i średnich, a małe szkoły w małych ośrodkach tracą uczniów.

Szkoły wyższe (3 samodzielne i 1 placówka zamiejscowa), działają w Koninie, skupiając ponad 2 tys. studentów. Ich liczba spadła w latach 2016-2020 o ponad 22%, absolwentów zaś o 45,5%. Koniński ośrodek akademicki ma charakter subregionalny. Uczelnie, zwłaszcza Akademia Nauk Stosowanych, są dobrze „zakorzenione” w lokalnym środowisku.

Funkcjonują także placówki kształcenia specjalnego, praktycznego i ustawicznego oraz policealne, zapewniające wykształcenie m.in. w poszukiwanych zawodach medycznych.

Sytuacja w zakresie ochrony zdrowia jest w Aglomeracji trudna. Szczególne problemy są związane z podstawową opieką zdrowotną, zwłaszcza na obszarach wiejskich. Notuje się znaczny ubytek personelu medycznego.

Aglomerację Konińską charakteryzuje zróżnicowane i dosyć bogate, dobrze zachowane dziedzictwo kultury, zarówno materialnej, jak i niematerialnej.

Aktywne uczestnictwo w kulturze dotyczy jednak tylko części mieszkańców. Wskaźniki w tym zakresie są kilkakrotnie mniejsze niż na poziomie województwa czy kraju. Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców jest w Aglomeracji wciąż niższa niż na innych obszarach, choć wykazuje tendencje do pozytywnej zmiany. Jednak tylko w Koninie tempo zakładania nowych NGO jest wyższe niż w kraju czy województwie. W układzie poszczególnych gmin sytuacja jest zróżnicowana, choć zdecydowanie korzystniejsza w południowej części AK.

Na terenie AK działają 3 lokalne grupy działania (LGD): Stowarzyszenie LGD „Między ludźmi i jeziorami”, Stowarzyszenie „Wielkopolska Wschodnia” oraz Stowarzyszenie „Solidarni w Partnerstwie. Zasięg 2 z nich wykracza poza teren Aglomeracji.

Infrastruktura sportowa zlokalizowana jest głównie w największych ośrodkach osadniczych. Rozległe tereny pokopalniane otwierają przestrzeń dla wielu nowych rodzajów aktywności sportowych i rekreacyjnych.

Wskaźniki w zakresie dostępu do usług zdrowotnych na terenie Aglomeracji Konińskiej nie odbiegają od podobnych obszarów, przy czym personel medyczny – lekarze i pielęgniarki – jest skoncentrowany w Koninie jako mieście, gdzie mieści się szpital wojewódzki. Duży problem stanowią bardzo wysokie wskaźniki prób samobójczych, zwłaszcza ludzi młodych (z uwagi najczęściej na problemy psychiczne). W roku 2020 w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców aktów takich było 142, w 2021 r. 157, kilkakrotnie więcej niż w porównywalnych ośrodkach prócz Płocka i pow. płockiego. Ok. 30% stanowią próby targnięcia się na życie osób przed 30. rokiem życia. U podstaw leży brak wystarczającego zakresu profilaktyki i właściwej terapii psychologicznej i psychiatrycznej.

Poszczególne gminy świadczą różne zakresy usług opiekuńczych, przeważnie uzależnione od możliwości gminy.

Aglomeracja Konińska dysponuje znacznym potencjałem zaangażowania na rzecz rozwoju terytorium, zwłaszcza w sektorze pozarządowym.

Podsumowując, wskazać można następujące kluczowe czynniki i uwarunkowania rozwoju ponadlokalnego w analizowanym wymiarze:

Tabela 2. Kluczowe czynniki i uwarunkowania rozwoju w wymiarze społecznym.

POTENCJAŁY ROZWOJOWE	ZAGADNIENIA, KTÓRE MOGĄ STANOWIĆ ZARÓWNO POTENCJAŁY JAK I PROBLEMY	PROBLEMY ROZWOJOWE
Bardzo dobry dostęp do szkół i przedszkoli Duży potencjał kształcenia na poziomie ponadpodstawowym, w tym szeroka oferta szkół technicznych	Migracje gł. wewnętrzne (odpływ ludności z miasta Konin do gmin ościennych - bezpośrednich sąsiadów, np. Stare Miasto) Bliskość ośrodka akademickiego w Poznaniu	Ogólna sytuacja demograficzna, zwł. perspektywa nasilonego starzenia się i spadku udziału dzieci i młodzieży Słabe wyniki nauczania, niska pozycja szkół w rankingach

POTENCJAŁY ROZWOJOWE	ZAGADNIENIA, KTÓRE MOGĄ STANOWIĆ ZARÓWNO POTENCJAŁY JAK I PROBLEMY	PROBLEMY ROZWOJOWE
Ośrodek akademicki „zakorzeniony” w otoczeniu lokalnym Zróźnicowane i dość bogate dziedzictwo kultury materialnej i niematerialnej Wysoka frekwencja w wyborach samorządowych		Problem z dostępem do służby zdrowia w powiecie konińskim, ubytek lekarzy Mało zaawansowany rozwój e-usług publicznych, brak integracji między samorządami w tym zakresie Niskie wskaźniki uczestnictwa w kulturze Niewiele organizacji pozarządowych na 1000 mieszk. (lepszą sytuacją w Koninie i na południu)

Źródło: opracowanie własne.

1.2. Wnioski w wymiarze gospodarczym

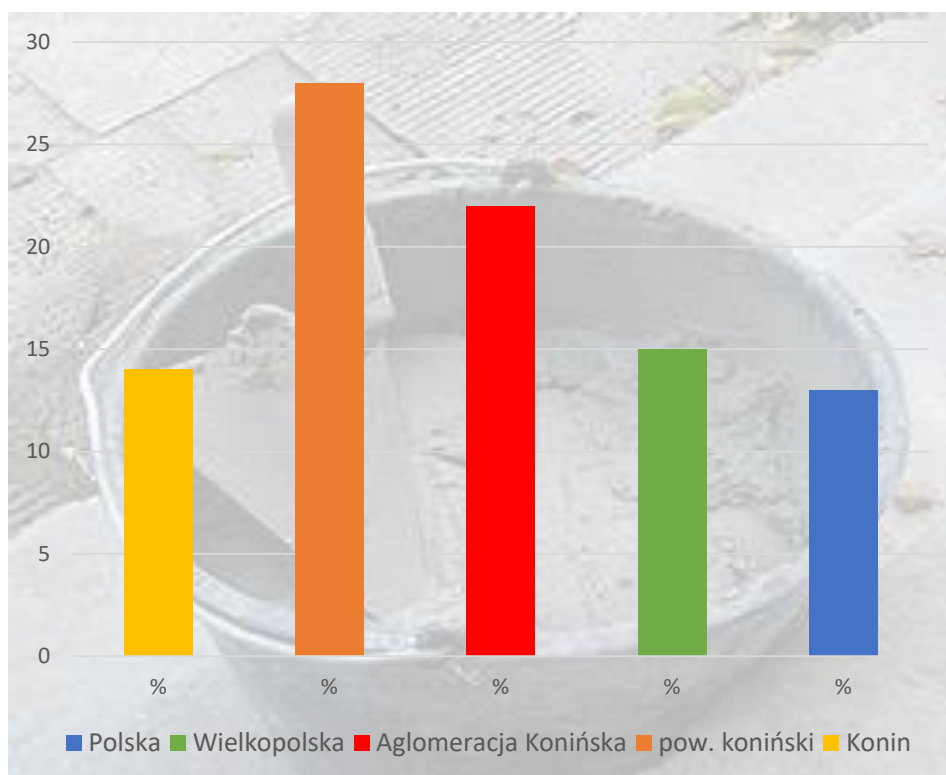
Gospodarkę Aglomeracji Konińskiej charakteryzuje rozbudowany w czasach PRL sektor przemysłowy, zwłaszcza paliwowo – energetyczny. Mimo upadku niektórych przedsiębiorstw i powstania nowych stref gospodarczych powiązane ze sobą duże zakłady wciąż kształtują tutejszy rynek pracy. Aktualne tendencje powodują jednak zachwianie perspektyw AK. Głównymi ośrodkami zatrudnienia są Konin i Kleczew (jako siedziba PAK KWB Konin S.A.), choć zwiększa się znaczenie gminy Stare Miasto.

Aglomeracja Konińska odznacza się niezbyt wysokim wskaźnikiem przedsiębiorczości, który jednak w ostatnich latach podlega jednak regularnemu zwiększaniu (do poziomu 105 podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców). Jest to stale znacznie poniżej średniej dla województwa (132) i kraju (122), lecz

następuje zbliżanie się obu wskaźników, gdyż wzrost w Polsce i w województwie wyniósł w okresie 2016-2020 niespełna 11%, a w AK ponad 18%.

Za lokalną specjalizację może uchodzić budownictwo, zwłaszcza roboty specjalistyczne i wykończeniowe. Udział firm budowlanych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych wynosi 22% (podczas gdy w skali całego kraju 13%, w województwie 15%) (ryc. 1). Od 2016 do 2020 r. miał miejsce wzrost ich liczby o 57% (w całej Polsce o 26%, w województwie o 30%). Dominuje tu powiat koniński (28% udziału, wzrost od 2016 r. o 62%).

Ryc. 1. Udział firm budowlanych.

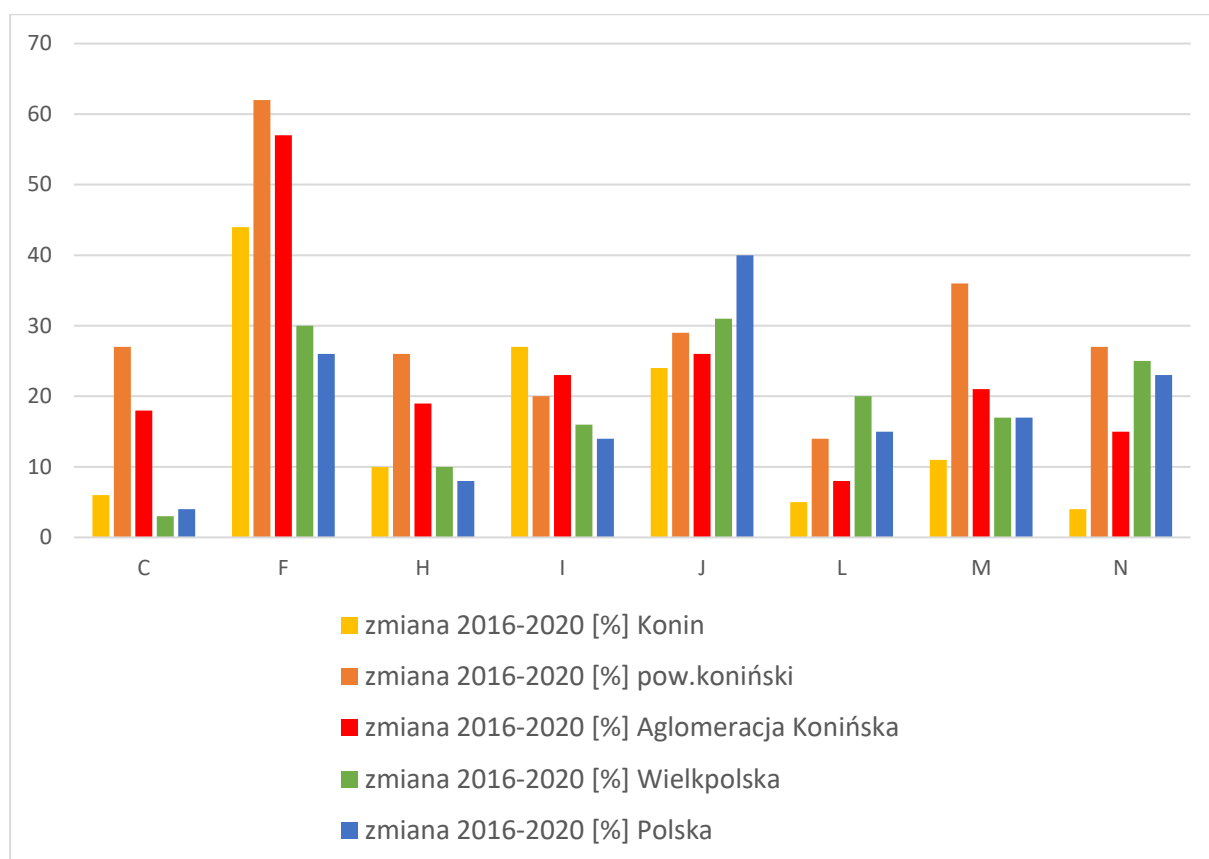

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS, tło:

https://pl.m.wikipedia.org/wiki/Plik:Throwel_in_a_bucket.JPG

Mimo dynamicznego rozwoju działalności gospodarczej na terenie Aglomeracji w latach 2016-2020 rozwijają się głównie sektory nie kojarzone z wysoką wartością dodaną (w tym działalność produkcyjna – w branży metalowej, drzewnej, tekstylnej oraz instalacja i naprawa maszyn i urządzeń). Wskaźnik liczby firm w sekcjach J-N, gdzie dominują usługi rynkowe, nigdzie nie przekracza wielkości dla województwa i kraju. W Aglomeracji ma raczej miejsce spóźniony rozwój sektorów uznawanych za tradycyjne, i to głównie w powiecie konińskim. W samym Koninie dynamika jest przeważnie niższa niż na porównywanych obszarach.

Ryc. 2. Zmiana liczby firm wg sekcji PKD.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Mimo tradycyjnie rolniczego charakteru, warunki dla rozwoju gospodarki rolnej są na terenie AK zróżnicowane, często trudne z uwagi na przewagę słabych gleb, rozdrobnienie gospodarstw. Sektor ten zatrudnia wciąż w skali Aglomeracji, w przeliczeniu na jednostki pracy, ponad 11,3 tys. osób. W latach 2010-2020 liczba gospodarstw spadła z 17 442 do 10 443, a średnia powierzchnia gospodarstwa indywidualnego wzrosła z 6,15 ha do 9,5 ha. Warunki prowadzenia gospodarki rolnej stają się coraz bardziej niekorzystne z uwagi na zagrożenie suszą, ekstrema pogodowe – powodzie, nawałnice, wichury.

Analizy Powiatowego Urzędu Pracy wskazują, że wśród zawodów nadwyżkowych są profesje bardzo popularne w Aglomeracji Konińskiej, w tym górnicy, a także specjalności związane z rolnictwem i produkcją żywności. Z kolei wśród zawodów deficytowych wymieniano przede wszystkim profesje specjalistyczne, wymagające wyższych kwalifikacji (inżynierowie elektrycy, projektanci baz danych, kierownicy, specjaliści). Oferowanie niskich płac działa demobilizująco na samych pracowników, obniżając motywację do zdobywania wyższych kwalifikacji.

Bezrobocie należy do najwyższych w województwie (7,3% w 2021 r. wobec 5,4% w kraju i 3,1% w Wielkopolsce). Większość bezrobotnych to kobiety (59%), którym jest trudniej znaleźć pracę na rynku pracy zdominowanym przez górnictwo, energetykę, produkcję prostą, budownictwo, z dużym udziałem rolnictwa.

Struktura zjawiska jest z biegiem lat coraz mniej korzystna (rośnie udział najstarszych i długotrwale bezrobotnych). W perspektywie nadchodzących znacznych zmian na rynku pracy związanych z odchodzeniem od gospodarki opartej na węglu oznacza to systemowy problem społeczny.

W świetle powyższej wiedzy należy uznać aktualną sytuację na rynku pracy w Aglomeracji Konińskiej za słabą stroną obszaru, co zdecydowanie oddziałuje na inne sfery.

W wyniku zapowiadanego przez ZE PAK odejścia od wydobywania i spalania węgla brunatnego do 2030 r. znaczna liczba osób będzie odchodzić z sektora i wymagać nabycia nowych kwalifikacji. Zagadnienie transformacji energetycznej jest istotną przestrzenią współpracy na różnych poziomach decyzyjnych, na poziomie ponadlokalnym i subregionalnym – kluczową.

W wyniku memorandum podpisanego w Koninie w 2019 r. samorządy z terenu wschodniej Wielopolski wraz z partnerami społecznymi i gospodarczymi aktywnie uczestniczą w procesie transformacji energetycznej subregionu, także w ramach unijnej Platformy Wsparcia Regionów Górniczych. Miasto Konin oraz powiat koniński współuczestniczą w projekcie „Budowa i promocja marki: Wielkopolska Dolina Energii”. Od 2018 r. (a w praktyce od 2014 r.) realizowane są działania Klastra Energii „Zielona Energia Konin”.

Poziom dochodów własnych wielu samorządów jest wyższy niż na innych obszarach z uwagi na podatki od nieruchomości i opłaty z tytułu funkcjonowania kompleksu górniczo-energetycznego oraz związaną z tym eksploatację zasobów środowiska. Taka przewaga ulega jednak zdecydowanej redukcji w sytuacji zaprzestania działalności górniczej czy energetycznej, także zakończenia procesu rekultywacji wielkoobszarowych kompleksów terenu.

Stosunkowo niewielka dynamika wzrostu wpływów z PIT występuje szczególnie w Koninie, który skalą zatrudnienia rzutuje na całość Aglomeracji. W ostatnich latach gminy AK podjęły znaczny wysiłek inwestycyjny, szczególnie skoncentrowany w Koninie. Miasto pozyskiwało relatywnie duże kwoty środków zewnętrznych w przeliczeniu na 1 mieszkańca (zwł. z UE), natomiast pozostałe gminy (poza Grodzcem i Rzgowem) i powiat koniński - kwoty znacznie mniejsze.

Relacja kwoty nadwyżki operacyjnej (NO) do dochodów bieżących spada w całym kraju, spada także w gminach AK. Jest to wynik coraz większych potrzeb w zakresie wydatków bieżących, które nie są rekompensowane zwiększaniem bazy dochodowej (zwłaszcza podatkowej) samorządów. Ogólnie w gminach o najkorzystniejszej sytuacji spadek relacji NO do dochodów bieżących jest najmniejszy, mniejszy niż w kraju i regionie, a w gminach o najmniej korzystnej relacji spadki są największe i większe niż na obszarach porównywanych. Oznacza to powstawanie dwóch grup „prędkości” gmin w kategoriach równoważenia budżetu.

AK jest terenem o dużej atrakcyjności lokalizacyjnej, co daje znaczne perspektywy rozwoju niektórym gałęziom gospodarki, w tym związanym z produkcją przemysłową. Podejmowane są liczne działania na rzecz pobudzenia aktywności gospodarczej. Przynoszą one wymierne efekty, jednak potrzebna wydaje się koordynacja działań i ich integracja na poziomie Aglomeracji, celem zwiększenia oddziaływania.

W zakresie ruchu turystycznego – charakterystycznymi segmentami ruchu są: turystyka pobytowa, pielgrzymkowa oraz biznesowa – podróże zawodowe. Te ostatnie to głównie noclegi osób podróżujących między wschodem i zachodem Europy. Krótkotrwały charakter ma też pobyt znacznej części pielgrzymów, których ruch koncentruje się przede wszystkim w Licheniu Starym.

Brakuje jednak zintegrowanych pakietów turystycznych łączących różne atrakcje.

Obszar Aglomeracji Konińskiej mógłby być etapem dłuższych podróży o charakterze krajoznawczym czy pielgrzymkowym. Pod tym względem Aglomeracja nie wykorzystuje swego tranzytowego położenia.

Tabela 3. Kluczowe czynniki i uwarunkowania rozwoju w wymiarze gospodarczym.

POTENCJAŁY ROZWOJOWE	ZAGADNIENIA, KTÓRE MOGĄ STANOWIĆ ZARÓWNO POTENCJAŁY JAK I PROBLEMY	PROBLEMY ROZWOJOWE
Kształtowanie nowych ośrodków gospodarczych (Stare Miasto) Dynamiczny rozwój przedsiębiorczości w gminach powiatu konińskiego	Ukształtowany relatywnie duży rynek pracy Silne oddziaływanie i niezależność od gmin największych podmiotów gospodarczych (w tym ZEPAK)	Przeważnie niskie pensje (poza sektorem górniczo-energetycznym), relatywny spadek płac Mała dynamika wzrostu w branżach

POTENCJAŁY ROZWOJOWE	ZAGADNIENIA, KTÓRE MOGĄ STANOWIĆ ZARÓWNO POTENCJAŁY JAK I PROBLEMY	PROBLEMY ROZWOJOWE
Poprawa struktury gospodarstw rolnych Relatywnie wysokie emerytury (gł. mężczyzn) Potencjał turystyczny – dla różnych segmentów gości (w tym Licheń, jeziora, rzeki i kanały) – możliwość wykreowania pakietów turystycznych Potencjał dla nowych działalności, w tym turystycznych, na bazie terenów pokopalnianych	Dominacja sektora paliwowo-energetycznego w świadomości mieszkańców i wizerunku obszaru, wciąż duży udział sektora w zatrudnieniu Niezbyt wysokie wskaźniki przedsiębiorczości, lecz wyraźny wzrost w ostatnich latach Rozwój tradycyjnych sektorów produkcji i usług, szczególnie firm budowlanych Duża liczba mieszkańców pracujących za granicą Szerokie zasoby kadr z wykształceniem technicznym Korzystna struktura dochodów własnych większości samorządów, jednak mała dynamika wzrostu, zwł. w zakresie PIT Tranzytowe położenie	kreatywnych i o wysokiej wartości dodanej Przewaga mało atrakcyjnych ofert pracy Niepewność związana z transformacją społeczno-gospodarczą (odejściem od węgla) Relatywnie wysokie bezrobocie (7,3%), pogarszająca się struktura zjawiska Małe kwoty pozyskanych środków UE (poza Koninem) Mało korzystne i malejące proporcje nadwyżki operacyjnej do dochodów w większości JST

Źródło: opracowanie własne.

1.3. Wnioski w wymiarze przestrzennym i środowiskowym

Główną rolę w systemie transportowym Aglomeracji Konińskiej pełni transport drogowy, wykonywany na gęstej sieci dróg publicznych. Podstawowymi elementami tej sieci są: pętla autostrada A 2 oraz sieć dróg krajowych.

Potrzebna jest rozbudowa tej sieci, która jednak napotyka na trudności terenowe. Pozostałe kategorie dróg są sukcesywnie rozbudowywane, jednak obciążenie ruchem drogowym wzrasta znacznie szybciej, co powoduje zły stan części tych szlaków, w tym mostów. Stan dróg wyższych kategorii również jest bardzo zróżnicowany.

W ostatnich latach powstało wiele odcinków ścieżek rowerowych (dróg dla rowerów), które jednak nie tworzą spójnej sieci.

Transport kolejowy, mimo przebiegu przez Aglomerację Konińską najważniejszych w Polsce linii kolejowych, pełni mniejszą rolę z uwagi na niewielką liczbę stacji i przystanków oraz brak integracji sieci. Kolej służy głównie podróżom na dłuższe dystanse, poza obszar AK. Większą rolę w transporcie wewnętrznym osób pełnią połączenia autobusowe, w tym ostatnio rozbudowana sieć PKS oraz MZK Konin, obsługująca także 4 sąsiednie gminy podmiejskie.

Bardzo dobra dostępność transportowa oraz możliwość rozbudowy i integracji różnych sieci transportowych przy położeniu w pobliżu środka Polski to jedna z silniejszych stron Aglomeracji, źródło istotnych przewag konkurencyjnych. Stanowi asumpt do powstawania centrów logistycznych.

Dostęp do Internetu szerokopasmowego z szybkością 2 Mb/s do użytkownika końcowego i gdzie działa operator z ofertą detaliczną dotyczy 397 miejscowości (z 540), zamieszkiwanych przez 93,8% ogółu mieszkańców Aglomeracji. Przeważnie jednak faktyczny dostęp do takiej sieci ma 25-30% gospodarstw domowych.

Teren AK jest również wyposażony we wszelką infrastrukturę innego rodzaju. Z uwagi na istniejące elektrownie i sieci przesyłowe nie ma problemu z zaopatrzeniem w prąd, a także w ciepło. Spośród pozostałej infrastruktury komunalnej dobrze rozwinięte są wodociągi, dużo słabiej kanalizacja, a najslabiej sieć gazowa.

Potencjał środowiska naturalnego w Aglomeracji Konińskiej jest znaczny. Istotne są zasoby kopalin, z których najistotniejsze są złoża węgla brunatnego, eksploatowane od czasu II wojny światowej przez PAK Kopalnię Węgla Brunatnego Konin S.A. Wydobywanie węgla z roku na rok spada. W 2021 r. wyniosło niespełna 4,8 mln ton, podczas gdy jeszcze w latach 2012-2016 sięgało 9-10 mln t rocznie. Obecnie przed zagłębieniem węglowym stoi konieczność wyboru nowych kierunków działania, na co rysują się szerokie perspektywy. W Aglomeracji istnieją duże możliwości rozwoju produkcji energii z odnawialnych źródeł, zwłaszcza wiatrowej i geotermalnej. Najdalej zaawansowane działania poczyniono w Koninie, gdzie niebawem zostanie

uruchomiona ciepłownia geotermalna o mocy 8,1 MWt, a planowana roczna produkcja energii cieplnej wynosi blisko 159 tys. GJ.

Zróznicowane są zasoby wodne. Zasoby wód podziemnych są znaczne, lecz z uwagi na przenikalność powierzchni ziemi oraz eksploatację przez gospodarkę są podatne na zanieczyszczenie i uszczuplenie. Aglomeracja korzysta z „podziemnych zbiorników” wody oznaczonych jako JCWPd o numerze 62 oraz 71. Należy zauważyć, że dla JCWPd 62 wykorzystanie zasobów szacowane jest na 223,7%, a głównym poborcom wody jest odwodnienie kopalni. Dla JCWPd 71 wykorzystanie zasobów szacowane jest na 100,1%, głównie na zaopatrzenie ludności w wodę. Dużym atutem i szansą rozwojową AK są występujące tu wody geotermalne, które mogą znaleźć wielorakie zastosowanie w balneologii, rekreacji, kosmetyce⁵.

Zasoby wód powierzchniowych są mniejsze, a ich stan ogólnie niezadowalający. Na terenie Aglomeracji znajdują się 23 jeziora naturalne (największe – Gośławskie 454 ha po podpiętrzeniu, Pątnowskie 282 ha oraz 200-hektarowy fragment jednego z większych jezior w tej części kraju - Gopła), do tego szereg zbiorników pochodzenia antropogenicznego – zbiorników powydobywczych, stawów. Wzdłuż Warty występują obszary zagrożenia powodziowego, które może zniwelować budowa polderu „Golina” i zbiorników retencyjnych. Prócz rzek i zbiorników wodnych należy wskazać na kanały, w tym kanał Warta – Gopło łączący liczne jeziora, który wraz z odcinkiem Warty poniżej Konina stanowi element Wielkiej Pętli Wielkopolski – najdłuższego szlaku wodnego w Polsce, o długości 690 km.

Lesistość terenu AK (16,2%) jest niższa niż średnia wojewódzka (25,8%) i krajowa (29,5%), choć wiele terenów nadaje się pod zalesienia, a krajobraz i życie biologiczne ubogacają rozpowszechnione zadrzewienia i zakrzewienia. W Aglomeracji duży odsetek gruntów zajmują obszary chronione, co wiąże się z bogactwem form krajobrazowych.

Stan środowiska jest zróżnicowany, jednak działalność zakładów klasyfikowanych jako szczególnie uciążliwe (zwł. elektrowni) niejako przesłania inne bardziej bezpośrednio oddziałujące na jakość życia w AK problemy jak niska emisja z indywidualnych źródeł grzewczych a także zanieczyszczenia liniowe, pochodzące zwłaszcza od transportu drogowego.

Z uwagi na procesy chłodzenia tutejszych elektrowni, zużycie wody w gospodarce Aglomeracji sięga 1 mld m³ rocznie, co stanowi 12% zużycia krajowego (ryc. 3). Mimo

⁵ Ocena właściwości fizyko-chemicznych i chemicznych wody z otworu Konin GT-1 w aspekcie możliwości jej wykorzystania do celów leczniczych lub rekreacyjnych. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – PZH, Poznań 2015

ograniczenia w ostatnich latach, z terenu AK emituje się rocznie 5,5 mln t gazów (gł. dwutlenku węgla).

Ryc. 3. Skala zużycia wody w gospodarce Aglomeracji Konińskiej.

Źródło: opracowanie własne w Canva.com na podstawie danych BDL GUS

Agglomeracja Konińska charakteryzuje się znacznymi przekształceniami powierzchni ziemi w stosunku do tradycyjnego charakteru rolniczego. Przekształcenia te są wynikiem nasilonej rozbudowy górnictwa odkrywkowego i przemysłu po 1945 r., i związanej z tym urbanizacji. Procesy urbanizacyjne objęły głównie Konin i najbliższą okolicę. Z uwagi na charakter środowiska, opisany kształt zagospodarowania powoduje pewne konflikty w użytkowaniu terenu i spotyka się z licznymi ograniczeniami

Obecnie najbardziej istotnym zjawiskiem jest rozprzestrzenianie się zabudowy, głównie mieszkaniowej, na tereny podmiejskie (suburbanizacja). Nie idzie z tym w parze aktywność planistyczna gmin, która w ostatnim okresie jest mniejsza niż wcześniej. Sytuacja ta może powodować problemy finansowe gmin związane z kosztami rozproszenia zabudowy. Istnieją duże potrzeby scalania gruntów

i nowego podziału w celu przygotowywania terenów pod zabudowę mieszkaniową i przemysłową.

PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin S.A. jest krajowym liderem rekultywacji terenów po dawnych odkrywkach. Prócz odtwarzania gleb, zalesiania i urządzania zbiorników wodnych, część terenów otrzymuje funkcje sportowo–rekreacyjne, co jest zgodne oczekiwaniami mieszkańców i może być potencjałem rozwojowym.

Tabela 4. Kluczowe czynniki i uwarunkowania rozwoju w wymiarze przestrzennym i środowiskowym.

POTENCJAŁY ROZWOJOWE	ZAGADNIENIA, KTÓRE MOGĄ STANOWIĆ ZARÓWNO POTENCJAŁY JAK I PROBLEMY	PROBLEMY ROZWOJOWE
Gęsta sieć dróg na tle województwa i kraju Rozwój publicznej komunikacji autobusowej w ostatnich latach Możliwość integracji różnych rodzajów transportu Rozwinięta infrastruktura przesyłowa, w tym elektroenergetyczna Szerokie możliwości produkcji energii z OZE, duże zasoby wód geotermalnych o dobrych parametrach Szeroki zakres rekultywacji terenów pokopalnianych	Dominująca rola transportu drogowego Znaczące zasoby wód podziemnych, jednak mocno eksploatowane i zagrożone degradacją Wielość cieków i zbiorników wodnych, niska lesistość (na tle innych obszarów)	Drogi rowerowe nie tworzą sieci Małe znaczenie transportu kolejowego – niewykorzystane możliwości Brak lub "słabość" przestrzeni publicznych wyposażonych w bogate usługi społeczne (handel, gastronomia, rzemiosło) stanowiących czynnik kreujący lokalną tożsamość i dumę z miejsca zamieszkania Brak aktywności mieszkańców w czasie wolnym w przestrzeni publicznej na rzecz indywidualnego spędzania czasu w przestrzeni prywatnej Zróznicowany, przeważnie średni dostęp do sieci szerokopasmowych

POTENCJAŁY ROZWOJOWE	ZAGADNIENIA, KTÓRE MOGĄ STANOWIĆ ZARÓWNO POTENCJAŁY JAK I PROBLEMY	PROBLEMY ROZWOJOWE
		Niskie zasoby wód powierzchniowych, zły ich stan (najczęściej) Duże przekształcenia terenu przez działalność górnictwa i energetyki Przesuszenie gleb, zanik jezior spowodowany działalnością odkrywek Zanieczyszczenie powietrza na całym obszarze AK - problem niskiej emisji

Źródło: opracowanie własne.

1.4. Kluczowe potencjały rozwojowe Aglomeracji Konińskiej w opinii mieszkańców

Przyjęcie podczas prac diagnostycznych metody badań mieszanych powoduje, że pozyskane podczas spotkań diagnostycznych wypowiedzi mieszkańców potraktowane zostały z równą atencją jak dane statystyczne. Pytając o potencjały (podobnie jak o problemy czy zagadnienia spajające obszar AK) odwołano się do emocji uczestników spotkań jako czynnika skłaniającego do najbardziej osobistych odpowiedzi. Pytanie o potencjały, silne strony Aglomeracji sformułowano więc następująco: „Co nas cieszy?”

Ryc. 4. Potencjały (mocne strony) Aglomeracji Konińskiej w opinii uczestników warsztatów diagnostycznych.

Potencjały (Co nas cieszy?)

Mentimeter

48

Źródło: opracowanie własne w aplikacji mentimeter.com

Wśród najczęstszych wskazań, jak to jest ukazane w tabeli poniżej, pojawiły się sfery związane ze spędzaniem czasu wolnego – turystyka, kultura, sport i rekreacja.

Dopiero na kolejnych miejscach pojawiły się aspekty infrastrukturalne, a pierwszym wskazaniem w sferze środowiskowej były zasoby wodne, rozumiane tu jako powszechność występowania wód powierzchniowych, zwłaszcza rzeki Warty, jezior, kanałów, stawów i innych sztucznych zbiorników.

W bardzo małym stopniu wskazano wymiary związane ze sferą gospodarczą, a także świadczeniem usług publicznych kształtujących codzienne funkcjonowanie mieszkańców.

Tabela 5. Potencjały (mocne strony) Aglomeracji Konińskiej – statystyka wskazań mieszkańców.

Obszar	Liczba wskazań	Obszar	Liczba wskazań
turystyka	38	przedsiębiorczość	6
kultura	36	infrastruktura	6
sport i rekreacja	24	miejsca pracy, praca	5
drogi i chodniki	21	edukacja, szkoły	5
dostęp do Internetu	18	placówki dzienne, DPS	4

ścieżki rowerowe, szlaki rowerowe	16	transformacja gosp – odchodzenie od węgla	4
czas wolny – oferta dla dzieci i młodzieży	13	OZE (fotowoltaika itp.)	4
usługi opiekuńcze, świadczenia	13	środowisko, przyroda	4
zasoby wodne	12	transport zbiorowy	3
rolnictwo	12	szkoły średnie	2
sieć wodociągowa, jakość wody	10	wydobycie węgla	2
promocja i rozpoznawalność	9	e-usługi, e-urząd	2
szkoły podstawowe	8	rozwój, rozwój gospodarczy	2
ochrona przyrody	8	spotkania biznesowe	2
współpraca w Aglomeracji	8	szkoły wyższe	1
tereny inwestycyjne	7	wypoczynek i rekreacja	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych warsztatów.

Dla pełniejszego obrazu należy przytoczyć wyniki badań opinii prowadzonych za pomocą ankiety elektronicznej w dniach 22.04. - 16.05.2022 r. W badaniach wzięło udział łącznie 4061 osób, przy czym liczby odpowiedzi na poszczególne pytania były zróżnicowane, w każdym przypadku przekraczały jednak liczbę 2400 (w tym 1061 uczniów ostatnich klas szkół ponadpodstawowych). Tłem do porównań opinii i planów życiowych młodzieży były wyniki badań opinii młodych ludzi uczących się w 54 miastach średnich, uzyskane w 2020 r.

Sumując więc wiedzę uzyskaną z danych zastanych, jak i w trakcie warsztatów oraz badań opinii nie należy pomijać znaczenia położenia obszaru czy infrastruktury o krajowym czy międzynarodowym znaczeniu przy planowaniu działań rozwojowych, lecz zwrócić baczniejszą uwagę na kwestie codziennego (i odświeżonego) życia mieszkańców, zarówno infrastruktury lokalnej jak i aspektów jakościowych, oferty usług publicznych, w tym zwł. społecznych, czasu wolnego, które coraz bardziej przesądzą o wyborze miejsca zamieszkania. Jest bowiem tak, że mieszkańcy na co dzień nie korzystają z międzynarodowych dróg przebiegających przez Aglomerację, natomiast użytkują drogi lokalne i chodniki, którymi udają się załatwić codzienne, życiowe sprawy, jak np. wizyty lekarskie. Również rzadkie wskazania na zagadnienie rozpoczynającej się transformacji energetycznej, jak i z drugiej strony na wydobywanie węgla, które ukształtowało funkcjonowanie większości obszaru AK wskazuje, że mieszkańcy wykazują pewien dystans i postawę rezerwy wobec formułowanych planów, które z tego tytułu muszą przełożyć się pozytywnie (lub nie wpłynąć negatywnie) na poszczególne aspekty jakości życia w Aglomeracji.

1.5. Kluczowe problemy rozwojowe Aglomeracji w opinii mieszkańców

Pytanie o deficyty ukazało obraz zasadniczo odwrotny od pytania o potencjały.

Ryc. 5. Deficyty (słabe strony, bariery rozwoju) Aglomeracji Konińskiej w opinii uczestników warsztatów diagnostycznych.

Źródło: opracowanie własne w aplikacji mentimeter.com

Według uczestników warsztatów diagnostycznych wśród barier rozwoju, słabych stron, które „bolią” mieszkańców Aglomeracji pierwsze miejsca zajmują sprawy związane ze służbą zdrowia oraz rynkiem pracy. Na kolejnych miejscach znalazły się wymiary osadzone w sferze przestrzenno-środowiskowej (drogi i chodniki oraz zanieczyszczenia środowiska, smog)(tab. 6). Można stwierdzić, że wszystkie sfery są jednakowo „obdzielone” bolączkami.

Tabela 6. Deficyty (słabe strony, bariery rozwoju) Aglomeracji Konińskiej – statystyka wskazań mieszkańców.

Obszar	Liczba wskazań	Obszar	Liczba wskazań
płace, wynagrodzenia	28	ścieżki rowerowe, szlaki rowerowe	9
służba zdrowia, opieka zdrowotna	26	tereny inwestycyjne	8
dostęp do lekarzy specjalistów	23	klęski żywiołowe, stepowienie	6

drogi i chodniki	22	transformacja gospodarcza – odchodzenie od węgla	5
miejsca pracy, praca	21	bezrobocie	3
demografia	19	zasoby wodne, melioracja	3
zanieczyszczenia środowiska, smog	18	dostęp do Internetu	3
finanse samorządów	17	brak połączeń autobus	3
podstawowa opieka zdrowotna	16	wydobycie węgla, działalność elektrowni węglowych	2
transport zbiorowy, komunikacja	16	promocja i rozpoznawalność	2
przedsiębiorczość	10	retencja	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych warsztatów.

Stosunkowo słabo zauważane są jednak problemy demograficzne, które, jak wynika z danych statystycznych, stanowią znaczny i rosnący problem Aglomeracji. Inaczej więc jak w przypadku potencjałów, tu wskazania mieszkańców przy planowania działań rozwojowych powinny być „doważone” wnioskami z danych statystycznych.

Z badań opinii młodzieży wyłania się inne zjawisko. Najmłodsi badani w małym stopniu, znacznie mniejszym niż na innych obszarach, wiążą swoją przyszłość z obszarem Aglomeracji Konińskiej. Tylko 19,5% chciałoby mieszkać na tym terenie, podczas gdy w skali kraju było to 27%. 26,8% preferuje natomiast wyjazd za granicę, gdy w kraju 20%. Jeszcze mniejszy odsetek uczniów chciałby w przyszłości na terenie AK pracować – jedynie 15%, natomiast w kraju było to 18%.

Ciekawych porównań dostarczają wyniki badań ogółu mieszkańców. Jedno z pytań dotyczyło oceny poszczególnych aspektów życia w Aglomeracji Konińskiej – wskazania czy są silnymi stronami (atutami) czy słabymi stronami (deficytami).

Odpowiedzi były zasadniczo podobne do wyników z innych badań, choć zaznaczył się większy udział opinii negatywnych, przy znacznym udziale odpowiedzi „trudno powiedzieć” (każdorazowo ponad 26%, do nawet 46%). Jednoznacznie negatywnie oceniono:

- Oferty pracy, rynek pracy – 50,4% wskazań „słaba strona”, 11,9% „silna strona,
- Wysokość zarobków i płac – 48,9% / 9,9%,
- Możliwości kontynuowania nauki, kształcenia się po szkole podstawowej – 49% / 23,7%,
- Oferta usług społecznych (zdrowotnych, opiekuńczych) – 44,1% / 23,2%.

Jako słabe strony częściej oceniano więc aspekty praktyczne, związane z codziennym życiem, stanowiące o bycie mieszkańców.

Przewagę negatywnych wskazań odnotowano łącznie w 12 kategoriach z 25 badanych.

Jednoznacznie pozytywnie oceniono aspekty związane z życiem prywatnym:

- Relacje z przyjaciółmi, znajomymi – 50,1% wskazań „silna strona” 16,6% „słaba strona”,
- Więzy i tradycje rodzinne – 49,9% / 15,9%,

dopiero w dalszej kolejności: Jakość i czystość środowiska naturalnego (powietrza, wody, zieleni) 43% wskazań „silna strona”, 26,5% opinii „słaba strona”, Lokalny patriotyzm (42,4% / 20,6%), Estetyka otoczenia i jakość przestrzeni publicznych (41,7% / 28,5%) czy Bezpieczeństwo (41,3% / 23,8%).

1.6. Kluczowe potrzeby rozwojowe Aglomeracji

Kluczowe potrzeby rozwojowe Aglomeracji Konińskiej wynikają przede wszystkim ze specyfiki tego obszaru w perspektywie transformacji społeczno-gospodarczej (odnoszącej się także do sfery przestrzenno-środowiskowej) i dotyczą zagadnień, które są dla tutejszych samorządów powszechne. Pytanie o powiązania („Co nas łączy?”) dotyczyło tego, co stanowi o tym, że Aglomerację Konińską można traktować jako całość, obszar, który dzieli wspólny los – to, co wyróżnia, to co jest korzystne, to co stanowi wspólny problem, ale i to, co po prostu jest wspólne.

W pytaniach kierowanych do uczestników warsztatów pytano o sprawy, które w największym stopniu łączą, spajają obszar AK. Aspekty te mogą być zarówno potencjałami, jak i problemami, mogą jednak wiązać się z jednoznacznym wartościowaniem (odczuciem pozytywnym czy negatywnym) lecz być powszechnie uznawanymi wyróżnikami Aglomeracji, stanowiąc o jej specyfice.

Zagadnienia, które w poniższym zestawieniu były najczęściej wskazywanymi, można uznać za determinanty potrzeb rozwojowych Partnerstwa (tab. 7).

Tabela 7. Powiązania – czynniki łączące Aglomerację Konińską – statystyka wskazań mieszkańców.

Obszar	Liczba wskazań	Obszar	Liczba wskazań
--------	----------------	--------	----------------

kultura	34	zanieczyszczenia środowiska, powietrza	5
turystyka, walory turystyczne	34	ścieżki rowerowe, szlaki rowerowe	5
szkoły średnie, edukacja	25	promocja i rozpoznawalność	5
miejsca pracy, praca	19	szkoły wyższe	4
transport zbiorowy, komunikacja	18	przedsiębiorczość	4
współpraca w Aglomeracji	15	tereny inwestycyjne	4
uroczystości, odpusty, spotkania	14	zasoby naturalne – pozostałe	4
drogi i chodniki	13	rolnictwo	4
sport i rekreacja	10	zarządzanie kryzysowe (powódzie, wichury)	4
ochrona przyrody	9	lokalizacja, terytorium, miejsce zamieszkania	4
dostęp do Internetu	9	zasoby wodne	3
demografia	8	sieć kolejowa	3
transformacja gosp – odchodzenie od węgla	8	współpraca zewnętrzna (Marszałek, Wojewoda, rząd,)	3
urzędy i instytucje, biurokracja	8	bezrobocie	2
wydobycie węgla	6	usługi opiekuńcze, placówki dzienne	1
płace	5		

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych warsztatów.

Jako obszary łączące Aglomerację wskazano przede wszystkim wyróżniki wcześniej uznane za pozytywne (turystykę, walory turystyczne, kulturę).

Symptomatycznym jest fakt, że wskazań w tej powyżej opisanej powiązanej grupie kategorii udzielono w ogromnej części (43/50) na południu Aglomeracji (gminy: Grodziec, Rzgów i Rychwał), a więc tam, gdzie największe jest „nasycenie” terenu organizacjami społecznymi.

Również w tych 3 gminach padło 17 z 25 wskazań na szkoły średnie, edukację jako wymiar łączący Aglomerację. Z kolei na 34 wskazania związane z turystyką 20 miało miejsce w gminach na północy AK (Ślesin, Skulsk, Sompolno i Wilczyn) wraz z Koninem. Wydaje się to naturalne, gdy wziąć pod uwagę, że to na tym terenie koncentrują się najbardziej rozpoznawalne walory turystyczne obszaru, skupia ruch turystyczny i infrastruktura związana z jego obsługą.

Za powiązane z kulturą, wchodzące w skład szeroko ujmowanego niematerialnego dziedzictwa należy uznać uroczystości, odpusty, spotkania, patriotyzm lokalny. Z tymi ostatnimi wskazaniem łączy się fakt związku z konkretnym terytorium, jego

położeniem, miejscem zamieszkania. To z kolei powoduje, że naturalną koniecznością – ale i potrzebą – staje się współpraca (lokalna). Zauważano też tę płaszczyznę, jaką jest istnienie wspólnych urzędów, instytucji, i związana z tym biurokracja.

Podobnie jak w przypadku poprzednich pytań, w małym stopniu wskazano na czynnik demograficzny jako spajający Aglomerację Konińską. W bardzo małym stopniu wskazywano na aspekty związane z zasobami środowiska, ich ochroną i zagrożeniami jako czynniki łączące Aglomerację, w jeszcze mniejszym – zagadnienie usług społecznych czy wszelkiego rodzaju wymiary cyfrowej gospodarki. Wydaje się, że są to dziedziny wciąż niedoceniane, „nie odkryte” na tym terenie.

Konkretne pytania o potrzeby realizacji konkretnych przedsięwzięć zostały zawarte w kwestionariuszu badań opinii mieszkańców. Odpowiedzi udzieliło 2413 osób, a najczęstszymi wskazaniami były⁶:

Tabela 8. Najpilniejsze przedsięwzięcia do realizacji w Aglomeracji Konińskiej.

Obszar	Liczba wskazań	Obszar	Liczba wskazań
Lepsza i bardziej dostępna opieka zdrowotna (podstawowa i specjalistyczna) –	1254	Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, większa dostępność mieszkań	693
Lepsze połączenia komunikacyjne z regionem i światem, drogi, itp. –	1234	Lepsza promocja miejscowości i regionu, budowanie marki, prestiżu, dobrych skojarzeń	666
Stworzenie atrakcyjnej infrastruktury i warunków życia mieszkańców: chodniki, ścieżki, rowerowe, obiekty sportowe, itd.	1078	Pełniejsze i realne włączenie mieszkańców w procesy planowania, decydowania i zarządzania w sprawach samorządowych	620
Atrakcyjna oferta kulturalna i spędzania czasu wolnego	1071	Podniesienie jakości i poszerzenie oferty usług komunalnych (czystość, woda, odpady komunalne, itp.)	612
Lepsze warunki i wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości, zakładania własnych firm, samozatrudnienia	915	Lepsza polityka planowania i zagospodarowania przestrzennego	605
Zwiększenie atrakcyjności (oferty) turystycznej/ kulturalnej –	903	Aktywniejsza polityka prorodzinna: realne wsparcie dla rodzin, dzieci, matek (przedszkola, żłobki, itp.)	575

⁶ Można było wskazać 5 odpowiedzi.

Poprawa warunków środowiskowych: więcej zieleni, czystość powietrza, jezior, rzek, itd.	856	Poprawa bezpieczeństwa (ograniczenie przestępczości, poprawa bezp. drogowego, epidemiologicznego, itp.)	524
Lepsza i szersza oferta edukacyjna (szkolnictwo zawodowe, podnoszenie kwalifikacji, studia, staże, praktyki)	831	Warunki i wsparcie rozwoju gospodarstw rolnych (doradztwo, gospod. wodą, infrastruktura transportowa itp.)	446
Stworzenie przez samorząd specjalnej oferty dla młodych: stypendia, granty, staże, ulgi, inkubatory, doradztwo zawodowe	828	Budowanie lokalnego patriotyzmu, tożsamości, dumy oraz integrowanie wokół lokalnego dziedzictwa, historii i kultury	352

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań opinii.

Najczęściej wskazywane propozycje działań pokrywają się zarówno z wcześniejszymi wskazaniem czyli postulują niwelowanie kluczowych problemów jak i wzmacnianie najważniejszych potencjałów.

Również i w tym przypadku rzadko wskazywano działania odnoszące się do sytuacji demograficznej. Warto też zwrócić uwagę na zagrożenia wskazywane najrzadziej

Wsparcie gospodarstw rolnych wśród działań preferowanych wybrało niewiele ponad 18% respondentów. Może być to z jednej strony wyraz coraz mniejszego związku z tą działalnością wśród ogółu mieszkańców, ale także symptom małego przekonania co do możliwości rozwoju sektora.

Najmniej osób wskazało budowanie lokalnego patriotyzmu. Nie należy interpretować tego wyniku jako wyrazu uznawania patriotyzmu czy dziedzictwa miejsca jako mało ważnego, lecz – w świetle wskazywanych potencjałów – jako potrzebę realizowaną stosunkowo dobrze na tle innych.

Specyficzne potrzeby wyłaniają się z przeprowadzonych badań młodzieży. Wśród najczęstszych wskazań, poza nauką języków (46,8% odpowiedzi) wskazywano praktyczne umiejętności związane z zawodem (44,4%⁷) oraz wiedzę gdzie i jak efektywnie szukać pracy (43,1%). Implikuje to potrzeby w zakresie rozwoju edukacji.

Wymienione elementy w procesie rozwoju ponadlokalnego mogą wzmacniać lub osłabiać potencjały Partnerstwa oraz pogłębiać lub przyczyniać się do eliminowania problemów, tak, aby przerwać wir, krąg negatywnych zależności. Powinny więc być

⁷ Można było wskazać kilka odpowiedzi

powiązane z obiema opisanymi powyżej kategoriami – potencjałami i problemami danego terytorium.

2. Analiza powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych w obszarze Aglomeracji Konińskiej

2.1. Badania bilansu usług

Aby zdiagnozować powiązania między samorządami Aglomeracji Konińskiej, rozumianymi jako lokalne społeczności – wspólnoty samorządowe i jednocześnie jako lokalne gospodarki, podczas 15 spotkań w poszczególnych gminach zastosowano metody warsztatowe oparte na specjalnie przygotowanej matrycy bilansu (przepływu) usług, opracowanej przez Związek Miast Polskich. Zadanie miało na celu stwierdzenie w jakim stopniu mieszkańcy gminy korzystają z usług na jej terenie, a w jakim udają się na zewnątrz – ze wskazaniem ośrodków. Metoda ta w założeniu weryfikuje delimitację obszaru funkcjonalnego.

Odpowiedzi były oparte o obserwacje uczestników reprezentujących różne grupy spośród lokalnych społeczności. Łącznie w warsztatach wzięło udział ponad 130 osób.

Zbiorcza analiza wypełnionych matryc przepływów wskazuje, że bilans usług i aktywności ukazuje zarówno te realizowane w gminie zamieszkania, jak i scentralizowane w skali Aglomeracji, a także te, które wymagają od mieszkańców udania się poza obszar (czyli są importowane spoza AK).

Na poniższych wykresach radarowych można obserwować bilans przepływu indywidualnych usług w rozkładzie wg gmin tworzących Aglomerację.

Na diagramach z prawej strony niebieską linią pokazano łączną liczbę usług dostarczonych przez daną gminę zewnętrznym użytkownikom. Obliczono ją sumując deklaracje pozostałych partnerów, w których wskazywali siłę i kierunek wyjazdów swoich mieszkańców (wielkości te są ważone wielkością populacji gminy, w której wykonano badanie). Tak rozumiany "eksport usługi przez gminę" może przyjmować wartości od 0 do 5.

Czerwoną linią zaznaczono natomiast łączną liczbę wyjazdów mieszkańców poza teren gminy w celu realizacji usługi. Źródłem tej informacji są szacunki

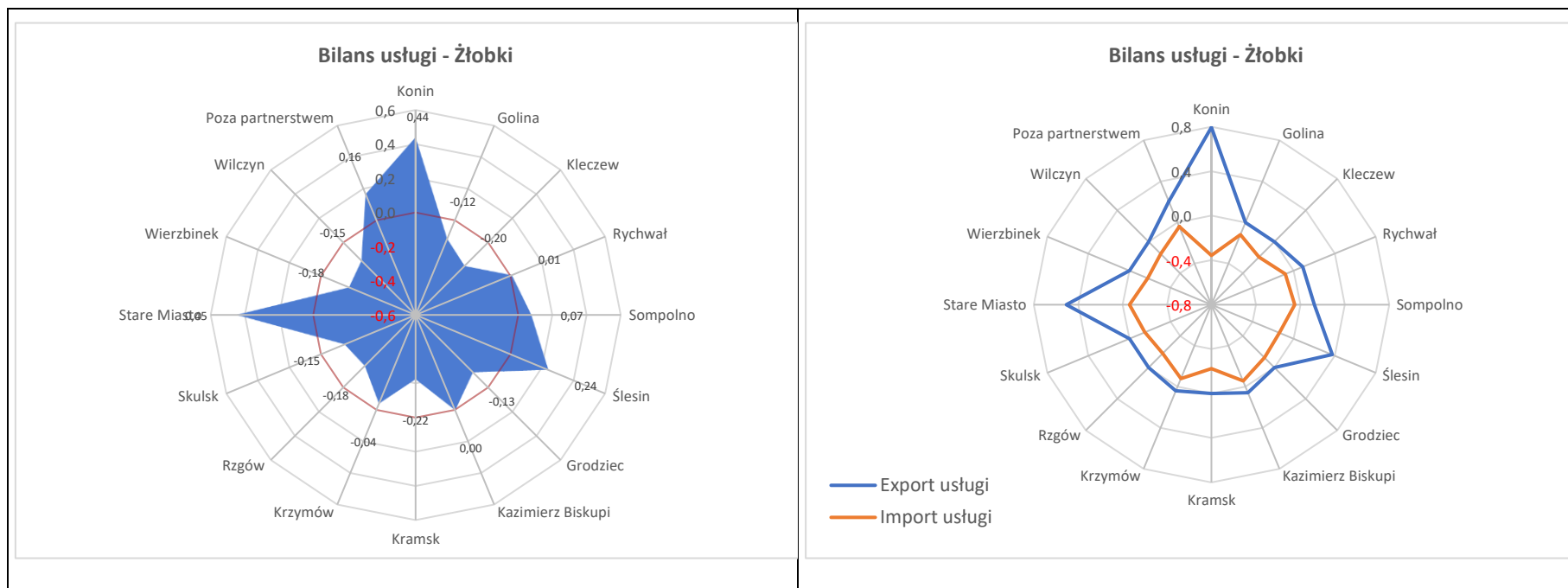
przedstawicieli badanej gminy zamieszczone w formularzu bilansu usług. Podane przez nich wartości zostały zważone liczbą mieszkańców gminy i pokazane na diagramie jako wartości ujemne, ponieważ reprezentują "import usługi przez gminę".

W tej sytuacji położenie odpowiednich dla danej gminy punktów na linii niebieskiej (eksport usług) i czerwonej (import usług) pokazuje jej pozycję na rynku przepływów badanej usługi. Na przykład Konin jest największym w Aglomeracji eksporterem usługi "Żłobki" (+0,8 pkt na niebieskiej linii), ale jest jednocześnie znaczącym importerem tej usługi (-0,36 pkt na linii czerwonej).

Na diagramie z lewej strony widzimy zbilansowane wartości przepływów, po uwzględnieniu wartości "exportu z" i "importu do" danej gminy. Jeśli niebieski obszar wykracza poza zarysowaną czerwonym kolorem linię równowagi, to gmina jest eksporterem netto. Jeśli natomiast wartość niebieskiego pola znajduje się poniżej linii równowagi, to jest ona importerem usługi.

Jak można zobaczyć Konin ma wartość bilansową na poziomie dodatnim +0,44, czyli jest eksporterem netto usługi "Żłobki". Prócz Konina, jako eksporterów tej usługi można wskazać jeszcze gminy: Stare Miasto, Ślesin, Sompolno i w minimalnym zakresie Rychwał. Pozostałe gminy mają bilans ujemny, a więc są importerami.

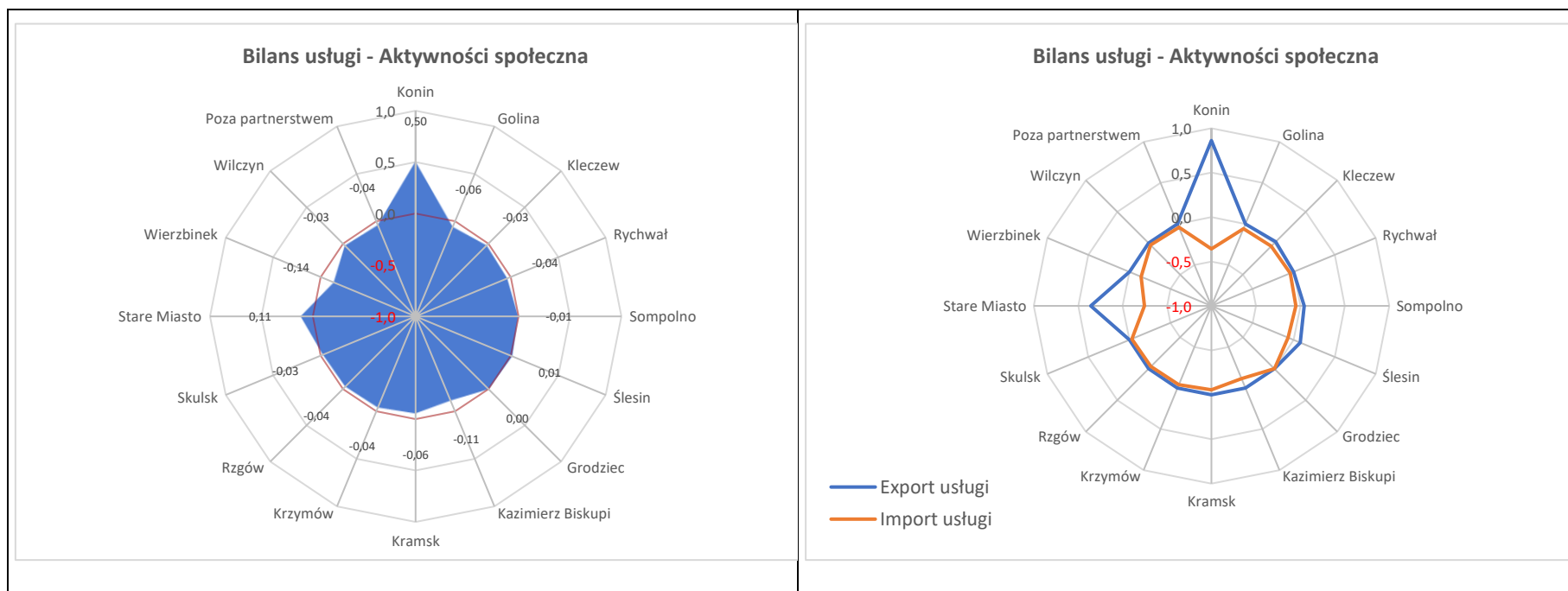
Ryc. 6. Bilans korzystania ze żłobków w skali Aglomeracji Konińskiej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie narzędzia Związku Miast Polskich.

Jako przykład usługi (aktywności) realizowanej typowo lokalnie podać można aktywność społeczną (wolontariat, organizacje pozarządowe i polityczne). Większość gmin ma tu bilans zbliżony do 0, a w pozostałym zakresie popyt zaspokajają Konin i Stare Miasto. Ten sam charakter mają usługi administracyjne gminne.

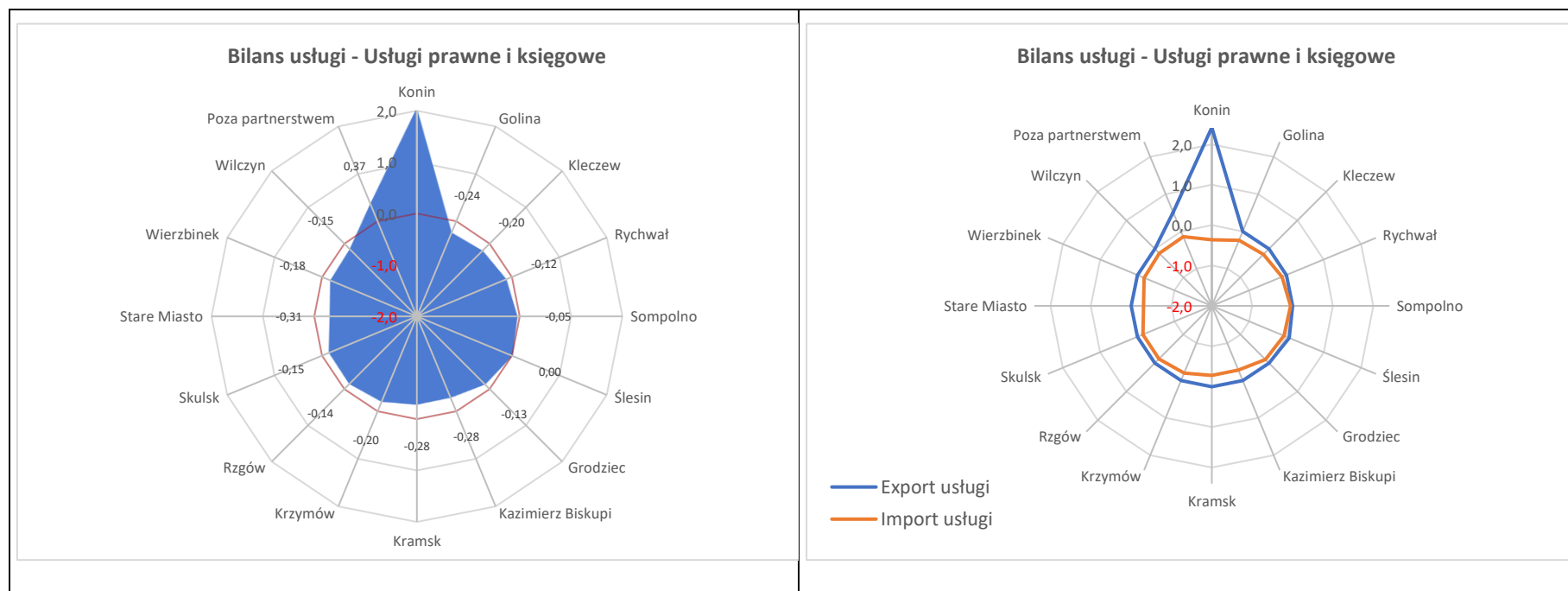
Ryc. 7. Bilans aktywności społecznej na obszarze Aglomeracji Konińskiej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie narzędzia Związku Miast Polskich.

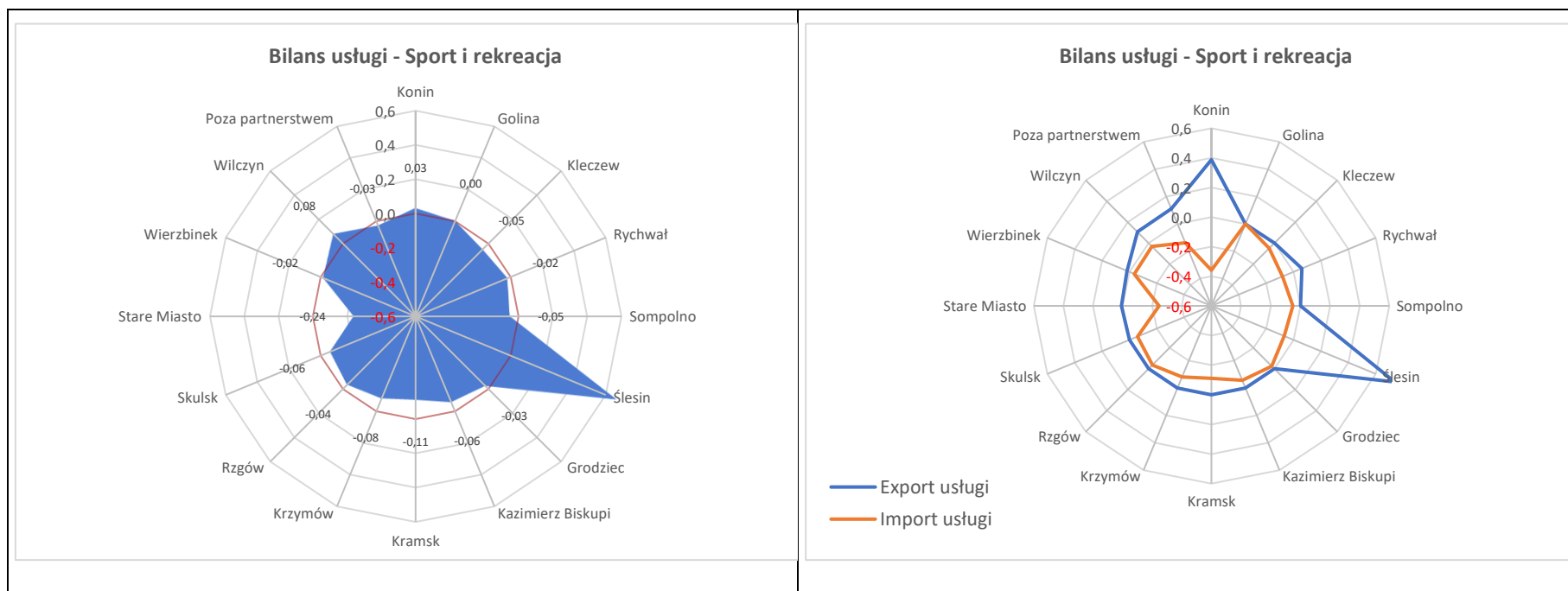
Do wysoce scentralizowanych w jednym ośrodku rodzajów usług należą: szkolnictwo ponadpodstawowe, transport publiczny (korzystanie z punktów węzłowych, przesiadkowych, jak dworce autobusowe czy dworzec kolejowy), administracja poza gminną, wiele kategorii usług rynkowych (jak prawnicze, finansowe, marketingowe i reklamowe, handel hurtowy, pośrednictwo pracy, wsparcie przedsiębiorczości – tu ośrodkiem koncentrującym zdecydowaną większość aktywności w AK jest Konin, ale też dzienne i całodobowe domy pobytu, usługi sportu i rekreacji, zakwaterowanie turystyczne czy aktywność w zakresie kultu religijnego, skoncentrowane w Ślesinie).

Ryc. 8. Bilans usług prawnych i księgowych w skali Aglomeracji Konińskiej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie narzędzia Związku Miast Polskich.

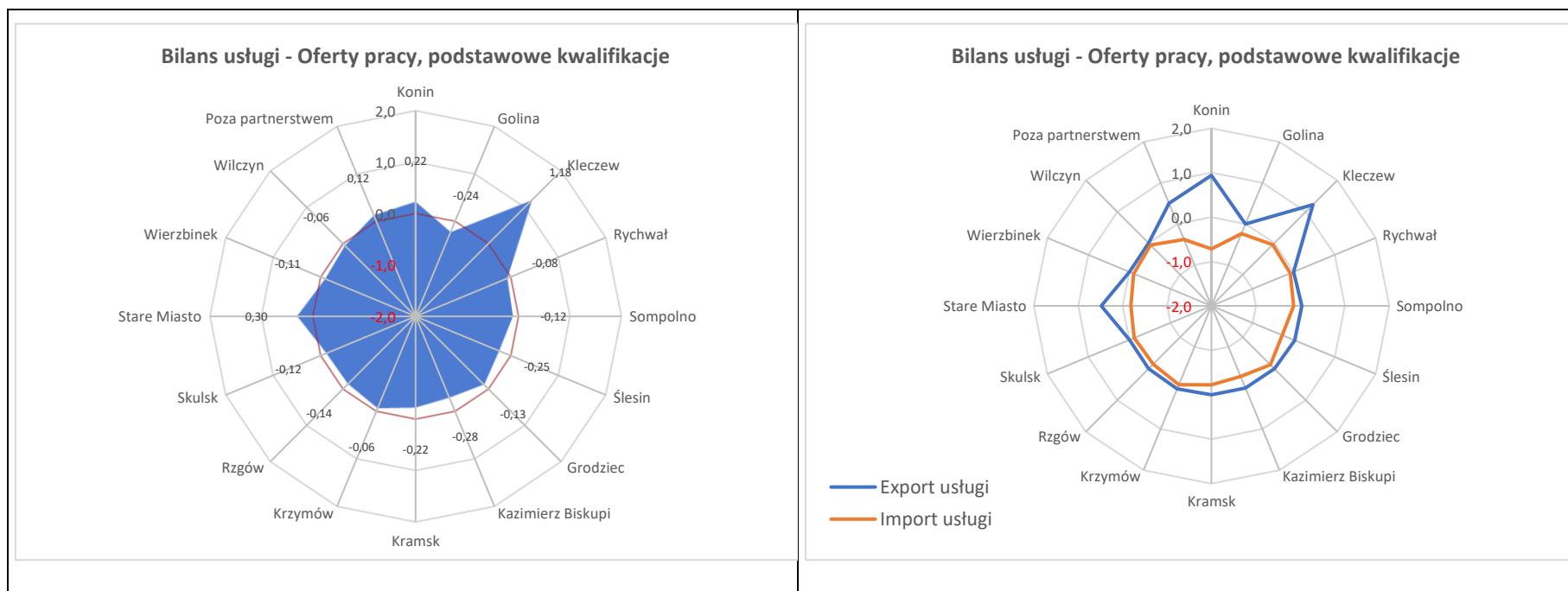
Ryc. 9 Bilans usług sportu i rekreacji w skali Aglomeracji Konińskiej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie narzędzia Związku Miast Polskich.

W mniejszym zakresie, ale wyraźną koncentrację w kilku ośrodkach wykazują miejsca pracy niewymagające wysokich kwalifikacji, gdzie w pierwszej kolejności wskazywano najczęściej Kleczew (jako siedzibę Kopalni Węgla Brunatnego „Konin” i szeregu firm zaplecza technicznego). Ośrodkami będącymi również eksporterami miejsc pracy prostej są również Konin i gm. Stare Miasto. Pozostałe gminy są importerami, tzn. ich mieszkańcy wyjeżdżają pracować poza ich teren. Gminy te wykazują więc ujemny bilans (iloraz) przepływów związanych z zatrudnieniem, co pokrywa się ze statystykami z okresowo prowadzonych badań GUS.

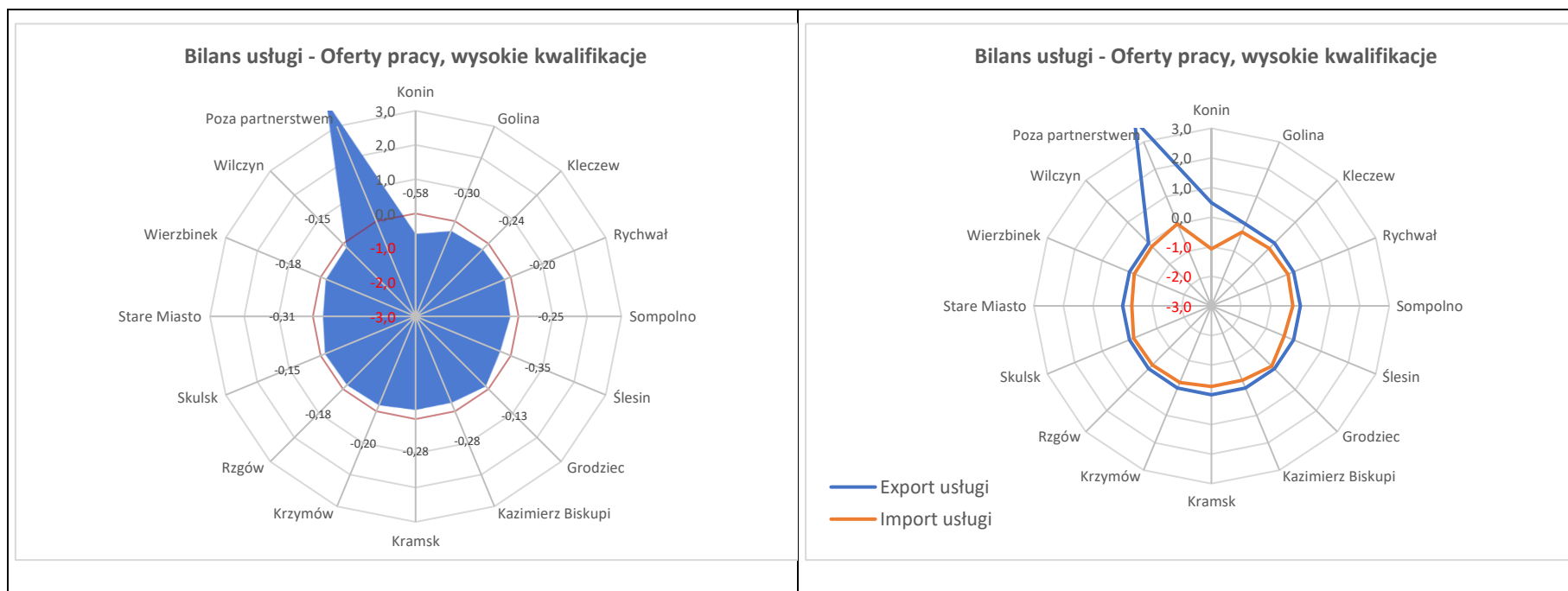
Ryc. 10. Bilans oferty zatrudnienia osób z podstawowymi kwalifikacjami w skali Aglomeracji Konińskiej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie narzędzia Związku Miast Polskich.

Ostatnią kategorię stanowią usługi o wyraźnie ujemnym bilansie w skali całej Aglomeracji, takie jak szkolnictwo wyższe, kultura wyższa (zwł. teatry), wydarzenia popkultury (duże koncerty, festiwale), duże wydarzenia sportowe, w mniejszym zakresie wyjazdy do prac sezonowych.

Ryc. 11. Bilans oferty zatrudnienia osób z wysokimi kwalifikacjami w skali Aglomeracji Konińskiej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie narzędzia Związku Miast Polskich.

Wykonana analiza powiązań gospodarczych i społecznych wykazała spójność obszaru Aglomeracji Konińskiej jako obszaru funkcjonalnego miasta średniego o znaczeniu subregionalnym. Konin stanowi zwornik, ośrodek centralny, „konstituujący” obszar Aglomeracji, która słusznie – w świetle pozyskanych danych – nosi nazwę konińskiej. Mieszkańcy Konina mają też największy udział w korzystaniu z usług poza miastem, na terenie innych gmin, co jest związane ze skalą wielkości miasta.

Daje się zauważyć komplementarność ośrodków i specjalizacje ośrodków lokalnych w ramach Aglomeracji. I tak gm. Ślesin wykazuje nadwyżki w bilansie (jest eksporterem) wielu usług, szczególnie wyróżnia się w zakresie placówek opiekuńczych, ale także spędzania czasu wolnego – sportu, rekreacji, zakwaterowania turystycznego oraz odbywania praktyk religijnych (Licheń).

Gmina Stare Miasto staje się również znaczącym ośrodkiem zatrudnienia, jest miejscem świadczenia usług typowo komercyjnych (handel, usługi naprawcze, magazynowanie, transport).

Kolejne miejsca zajmują pozostałe ośrodki miejskie. Wielkością zsumowanych wskaźników na pierwsze miejsce w tej grupie wysuwa się Kleczew. Gmina Kleczew stanowi znaczący rynek pracy, ale też zdobywa „przewagi” świadczeniem usług funeralnych (pogrzebowych), funkcjonowaniem Liceum Ogólnokształcącego oraz kina.

Sompolno jest generalnie ośrodkiem edukacji a także obsługuje tereny rolnicze w północno-wschodniej części AK. Kolejna – gm. Golina – jest często wskazywana jako ośrodek świadczenia prac budowlanych i remontowych oraz napraw sprzętów, maszyn i pojazdów.

Rychwał jest wskazywany jako miejsce wyróżniające się przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Piotra Janaszka (placówka oświatowo-wychowawcza dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną) oraz komisariat policji obejmujący zasięgiem 3 gminy (także Grodziec i Rzgów).

Pełna analiza bilansu usług stanowi załącznik do niniejszej strategii. Sfera środowiskowa jako stanowiąca otoczenie wewnętrzne (podłoże) terytorialnego systemu społecznego Aglomeracji⁸ była analizowana w części wymiarów związanych

⁸ Jako obszaru powiązanego również wspólnymi działaniami rozwojowymi kierowanymi przez samorządy na poziomie AK – por. Parysek 1997.

z korzystaniem z usług dotyczących zasobów środowiska (rekreacja, zakwaterowanie).

Pełniejsza analiza powiązań środowiskowych, w mniejszym stopniu powiązana z codzienną aktywnością a bardziej z uwarunkowaniami naturalnymi, zostanie przedstawiona w rozdz. 3.

2.2. Badania opinii mieszkańców

Dla pełniejszego obrazu dokonanej tu analizy należy – na zasadzie zestawiania różnych rodzajów danych – wziąć pod uwagę także dane zastane oraz wyniki badań opinii mieszkańców. Dokonana triangulacja składa się na przekrojowy obraz Aglomeracji Konińskiej, zwłaszcza na analizę powiązań funkcjonalnych.

Analiza badań opinii 2736 mieszkańców Aglomeracji wykazuje daleko idące analogie w stosunku do macierzy przepływów usług. We wskazaniach respondentów Konin jest centrum, ośrodkiem świadczenia niemal wszystkich usług poza edukacją podstawową, podstawowymi zakupami żywnościowymi i usługami dla rolnictwa.

Szczególne dominacja dotyczy zakupów artykułów przemysłowych, odzieży, AGD, ale także zakupów w sieciach handlowych, usług prawniczych, wizyt u lekarzy specjalistów, szkolnictwa ponadpodstawowego. Zaznacza się również – co może zaskakiwać – przewaga Konina nad innymi gminami zamieszkania co do deklaracji o korzystaniu z podstawowej opieki zdrowotnej, a także zakupów na targowiskach i usług typu „beauty” (fryzjer, kosmetyczka).

Jeśli chodzi o życiowe aktywności, te realizowane są najczęściej w miejscu zamieszkania (szczególnie praktyki religijne), wyjątkiem jest realizowanie pasji, hobby, które nieznacznie częściej ma miejsce w Koninie aniżeli w pozostałych gminach.

Węzłowa rola Konina ujawnia się dobitnie w odpowiedziach na pytanie o częstość odwiedzania poszczególnych gmin. Często (co najmniej raz w tygodniu) bywa w tym mieście prawie 61% ankietowanych (na 2736). Gminę Stare Miasto odwiedza często 27,5% osób z tej grupy, a Ślesin ponad 14%. W przypadku pozostałych gmin wyniki mieszczą się przeważnie w przedziale 4-7%. Gminy położone na obrzeżach aglomeracji należą do najrzadziej odwiedzanych, i tak ponad 45% ankietowanych w ogóle nie odwiedza gmin: Grodziec, Kramsk, Krzymów, Rzgów, Skulsk, Sompolno, Wierzbinek i Wilczyn.

Gminy Stare Miasto i Ślesin, a zwłaszcza ich ośrodki można uznać za subcentra Aglomeracji, ośrodki uzupełniające Konin w zakresie świadczenia usług innych niż podstawowe. Wskazuje na to także stosunkowo duża częstotliwość odpowiedzi o przebywaniu w nich „średnio często”. W przypadku Starego Miasta oświadczyło tak 22,5% badanych, w przypadku Ślesina 20%, a w odniesieniu do Konina znacznie mniej – poniżej 12%. W mniejszym zakresie rolę taką mogą pełnić Rychwał (deklaracje o częstym odwiedzaniu złożyło 8,3% odpowiadających, o częstym 8,7%) oraz Kleczew (odpowiednio 6,1% i 9,4%).

2.3. Analiza funkcjonalna - podsumowanie

Centrum-rdzeń Aglomeracji stanowi bez wątpienia **miasto Konin**.

Na terenie powiatu konińskiego wykształcają się ośrodki mogące stanowić **subcentra** Aglomeracji, ośrodki, które mogą częściowo przejąć rolę Konina w obsłudze obszaru. Korzystanie z popularnych usług poza Koninem pozwoli nie generować nadmiernego ruchu na terenie miasta, które, z uwagi na warunki naturalne, jest trudne do przebycia, zwłaszcza na osi północ-południe.

Te ośrodki-subcentra to w pierwszym rzędzie **Stare Miasto**, centrum usługowe i handlowe dla części południowej AK i **Ślesin** dla części północnej. Na tej podstawie można formułować postulat rozwoju infrastruktury „ostatniej mili” łączącej bliżej położone gminy z tymi ośrodkami.

Nieco w tle pozostają inne małe miasta, które powinny zachować rolę obsługi obszaru otaczającego, zwłaszcza w zakresie codziennych usług – handlu, edukacji, opieki zdrowotnej (podobnie pozostałe ośrodki gminne). W tym celu należy szczególnie wzmacniać ich atrakcyjność do zamieszkania i rozwoju usług.

Agglomeracja Konińska stanowiąca funkcjonalną całość jest zbiorem, który można porównać do naczyń połączonych. Z jednej strony stanowi spójny rynek pracy (z większymi koncentracjami zatrudnienia w Koninie, gm. Kleczew i Stare Miasto) czy edukacji, z drugiej rysuje się komplementarność ośrodków, lokalne specjalizacje, które mogą pozwolić poszczególnym miasteczkom czy miejscowościom nieco „zwiększać” swe oddziaływanie na teren otaczający.

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru Aglomeracji Konińskiej

3.1. Położenie obszaru partnerstwa w regionie i kraju

Na Obszarze Funkcjonalnym Aglomeracji Konińskiej znajduje się 6 miast oraz 501 miejscowości wiejskich. Odsetek ludności miejskiej wynosi 44,3 %. Jest niższy niż wskaźnik dla woj. wielkopolskiego (53,7%), który jest niższy niż wskaźnik krajowy (60%).⁹

Spośród 6 miast Aglomeracji Konińskiej jedynie Konin (71,4 tys.) jest miastem średniej wielkości – należącym do grupy miast liczących od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców. Pozostałe miasta: Golina (4,4 tys.), Kleczew (4,2 tys.), Rychwał (2,4 tys.), Sompolno (3,7 tys.) i Ślesin (3,1 tys.) to miasta bardzo małe - poniżej 5 tys. mieszkańców.

Obszar Funkcjonalny Aglomeracji Konińskiej położony jest w oddaleniu od stolicy województwa, jak również od innych dużych ośrodków metropolitalnych. Dzięki dobremu połączeniu autostradą A2 czas dojazdu samochodem osobowym z Konina do Poznania wynosi ok 1 godziny, a do Łodzi ok. 1,5 godziny. Natomiast czasy dojazdu do Torunia i Bydgoszczy są dłuższe – wynoszą ok. 2 godzin. Podobny jest – przy sprzyjających warunkach – czas dojazdu do zachodnich przedmieść Warszawy. Obszar Aglomeracji znajduje się więc, mimo odległości w potencjalnym obszarze oddziaływania największych polskich metropolii.

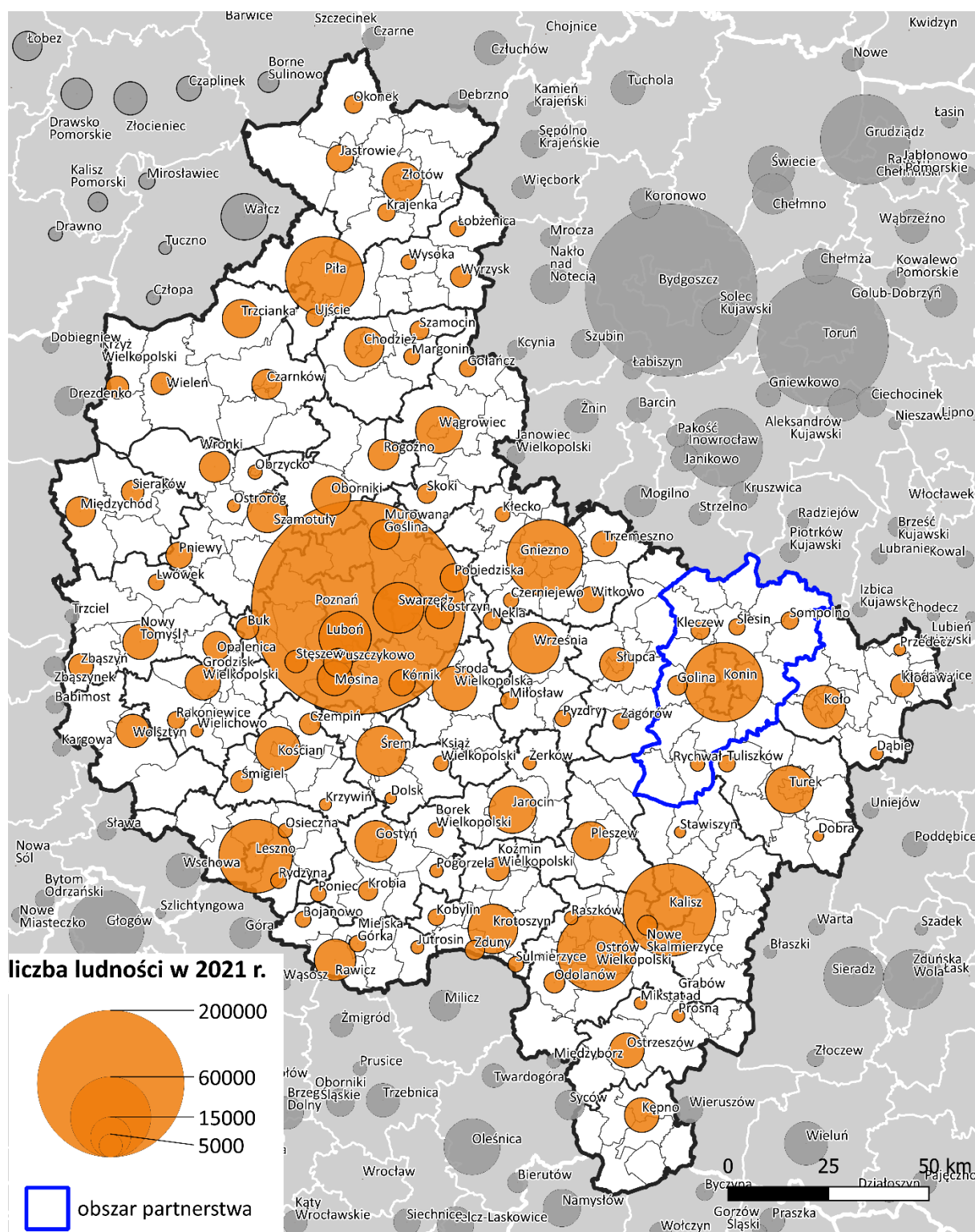
Konin jest największym ośrodkiem gospodarczym i usługowym we wschodniej części województwa wielkopolskiego. Położone najbliżej Konina miasta województwa, których wielkość pozwala na zaoferowanie konkurencyjnej oferty usługowej to Kalisz i Gniezno, położone w równych odległościach drogowych od Konina z czasem dojazdu ok. 1 godziny. Ośrodki w sąsiadującym województwie kujawsko-pomorskim, o podobnym do Konina potencjale usługowym to Inowrocław i Włocławek z czasem dojazdu 1 h 30 min. i 1h 45 min. Ich położenie, w podobnej

⁹ Dane ludnościowe wg BDL stan na 30 czerwca 2021 r.

odległości od granicy województw jak Konina powoduje, że ich obszar oddziaływania nie sięga do Aglomeracji Konińskiej.

Powyższe uwarunkowania powodują, że w układzie funkcjonalnym Aglomeracji Konińskiej miasto Konin jest dominującym, subregionalnym biegunem wzrostu i wiodącym ośrodkiem społeczno-gospodarczym. Pozostałe miasta to ośrodki lokalne obsługujące mieszkańców głównie w zakresie usług podstawowych – zapewniających podstawowy standard obsługi struktur osiedleńczych.

Ryc. 12. Sieć miast w Aglomeracji Konińskiej i otoczeniu wg liczby ludności.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

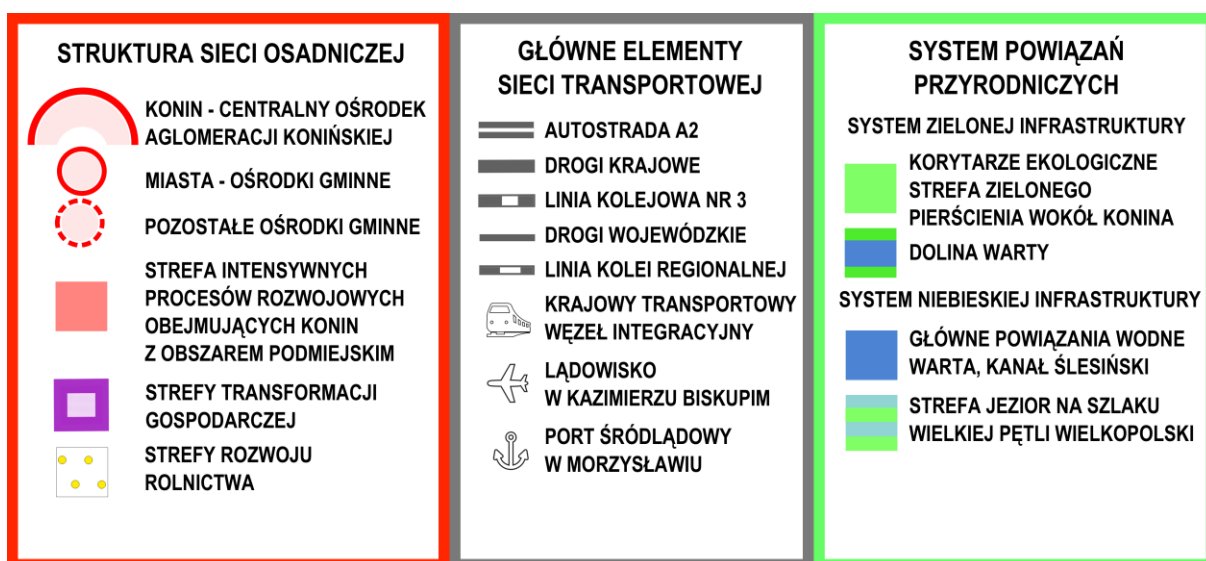
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej przedstawia lokalizację hierarchicznych elementów sieci osadniczej i różnych form działalności, powiązań transportowych i infrastrukturalnych oraz obszarów i powiązań przyrodniczych. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Aglomeracji Konińskiej przedstawiono schematycznie na ryc. 12, a szczegółowo w rozdziałach 3.3. – 3.6.

Rdzeniem Aglomeracji jest ośrodek subregionalny Konin, pozostałe znacznie mniejsze miasta i wiejskie ośrodki gminne pełnią rolę ośrodków wspomagających. Miasto Konin wraz z bezpośrednim otoczeniem to obszar intensywnych procesów rozwojowych, ale jednocześnie słabo kontrolowanych procesów suburbanizacji. Wokół rdzenia występują tereny zielone w znacznym stopniu niezabudowane - to szansa na stworzenie szerokiego zielonego pierścienia wokół Konina.

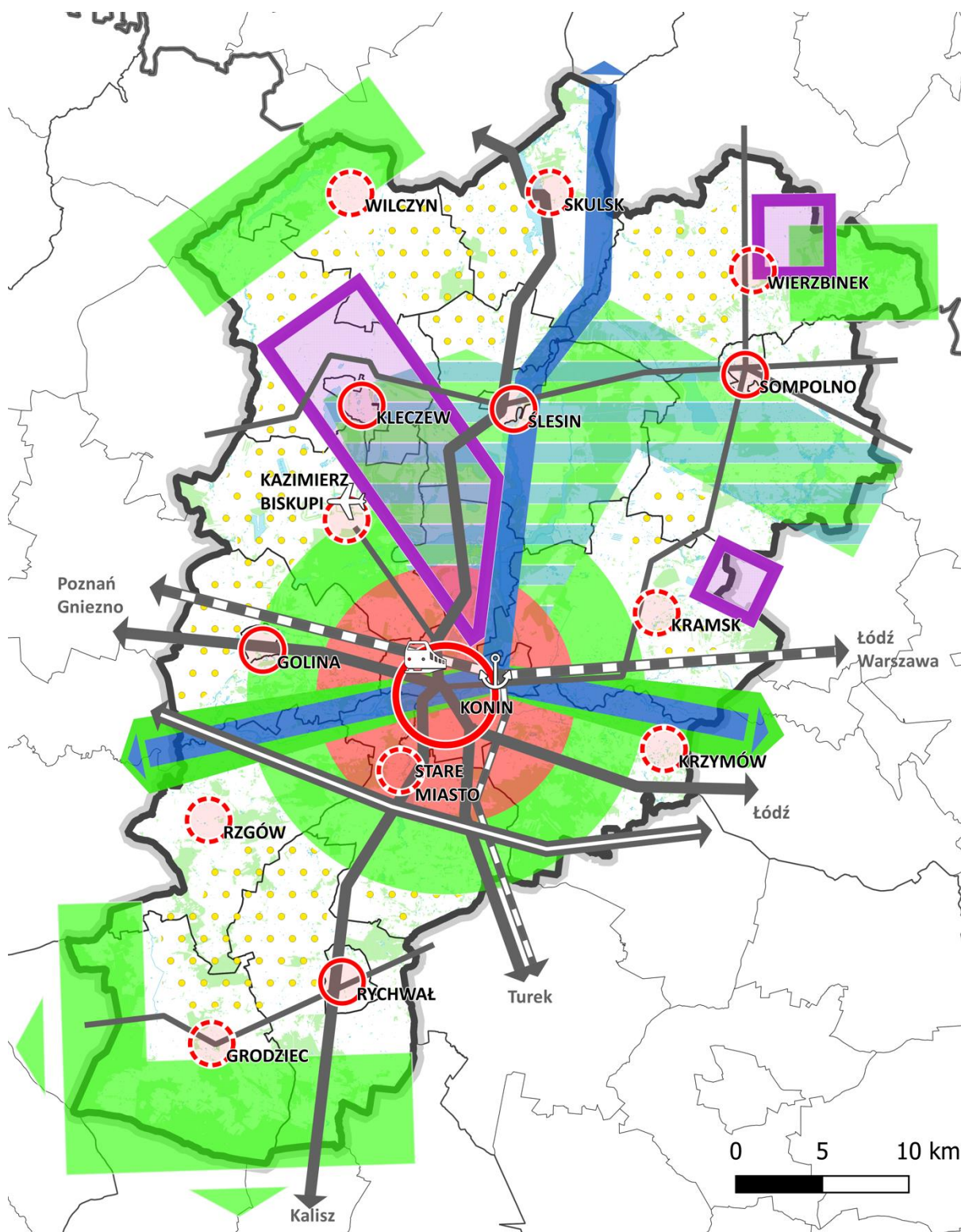
Stopniowo wygaszana eksploatacja węgla brunatnego to konieczność przeprowadzenia daleko idących transformacji gospodarczych oraz rekultywacji terenów poeksploatacyjnych – przystosowania do nowych zadań.

Przez obszar Aglomeracji Konińskiej przebiegają połączenia o znaczeniu międzynarodowym: autostrada A2 oraz linia kolejowa nr 3, drogi wodne i kołowe o znaczeniu krajowym i wojewódzkim, planowana jest linia kolejowa Konin-Turek.

Główne powiązania przyrodnicze z otoczeniem i w obrębie obszaru tworzą: szeroka dolina rzeki Warty, przecinająca obszar równoleżnikowo, oraz położona na północ od Warty, strefa licznych lasów i jezior z Kanałem Ślesińskim. Duże kompleksy leśne występują także w części północnej i południowej obszaru.

Ryc. 13. Aglomeracja Konińska – model struktury funkcjonalno-przestrzennej (schemat)
(legenda do rysunku na poprzedniej stronie).

Źródło: opracowanie własne

3.3. Środowisko przyrodnicze – zasoby i uwarunkowania rozwoju

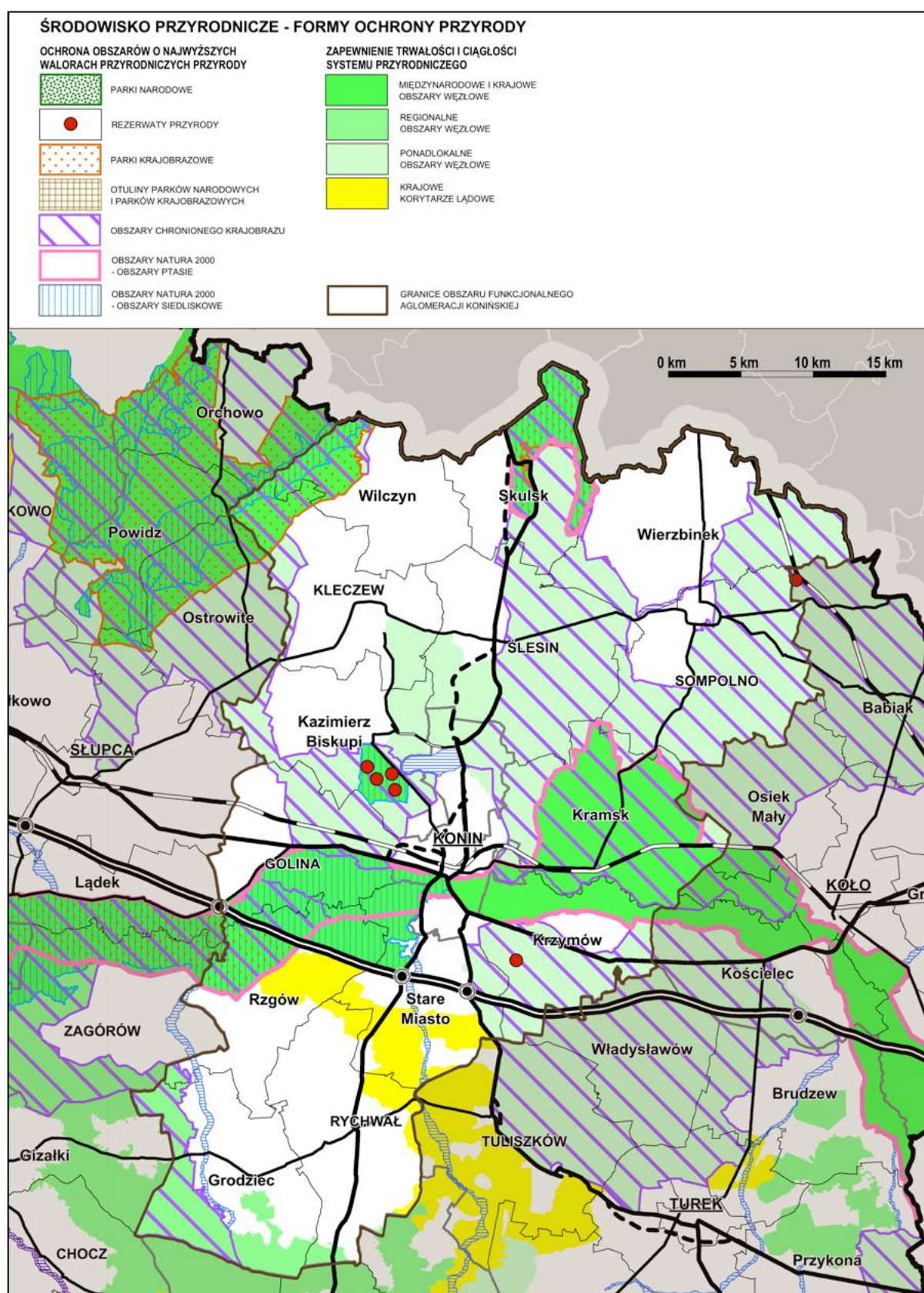
Obszar Aglomeracji wchodzi w skład pasa nizin w obrębie Niziny Wielkopolskiej. Jego rzeźba jest rezultatem działalności wód dorzecza Warty. Charakterystycznym elementem jest równoleżnikowy układ form geologicznych. W centralnej części rozpościera się szeroka dolina Warty. Na północ i południe od niej, wznoszą się zróżnicowane obszary wysoczyzn (80-190 m n.p.m.). Północną część urozmaicają 23 jeziora polodowcowe, z których 11 ma powierzchnię powyżej 50 ha.

Powierzchnia użytków rolnych zajmuje ok. 70% ogólnej powierzchni obszaru. Najmniejszy odsetek terenów użytkowanych rolniczo znajduje się w gminach, na terenie których metodą odkrywkową wydobywany jest węgiel brunatny (gminy Kleczew, Ślesin i Konin). Lasy stanowią zaledwie 16,2 % powierzchni terenu, co stanowi ok. 55 % średniej krajowej.

Znaczna powierzchnia Aglomeracji Konińskiej, 36,4% powierzchni obszaru, objęta jest różnymi **formami ochrony przyrody** (ryc. 13):

- Obszary Natura 2000:
 - PLH300009 (obszary siedliskowe) Ostoja Nadwarciańska – dyrektywa ptasia, gminy: Golina, Konin, Rzgów, Stare Miasto,
 - PLH040007 Jezioro Gopło,
 - PLH300026 Pojezierze Gnieźnieńskie,
 - PLH300011 Puszcza Bieniszewska,
 - PLH300060 Puszcza Pyzdrska,
 - PLB300002 Dolina Środkowej Warty – dyrektywa ptasia, gminy: Golina, Konin, Kramsk, Krzymów, Rzgów, Sompolno, Stare Miasto
 - PLB04004 Ostoja Nadgoplańska – dyrektywa ptasia, gmina Skulsk;
- 5 ustanowionych rezerwatów przyrody oraz jeden rezerwat projektowany;
- Parki Krajobrazowe:
 - Nadgoplański Park Tysiąclecia – gm. Skulsk,
 - Nadwarciański Park Krajobrazowy – gminy Rzgów i Golina,
 - Powidzki Park Krajobrazowy – gminy Kleczew i Wilczyn;
- Obszary Chronionego Krajobrazu:
 - Goplańsko-Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu – gminy: Kramsk, Krzymów, Ślesin i Konin,
 - Powidzko-Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu – gminy: Golina i Kazimierz Biskupi,
 - Złotogórski Obszar Chronionego Krajobrazu – gminy: Krzymów i Stare Miasto,
 - Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- 60 pomników przyrody;

Ryc. 14 Aglomeracja Konińska – środowisko przyrodnicze – formy ochrony przyrody.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego Wielkopolska 2020+, WBPP w Poznaniu, marzec 2019 r.

- użytki ekologiczne.

Ważnym elementem spójnego systemu przyrodniczego łączącym obszar Aglomeracji Konińskiej z terenami zewnętrznymi są korytarze ekologiczne o randze krajowej - dolina rzeki Warty, a także o znaczeniu regionalnym wzdłuż dolin: Kanału Grójeckiego, Kanału Ślesińskiego i Powy.

Aglomeracja Konińska znajduje się:

- a) częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi $p=1\%$;
- b) częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi $p=10\%$;
- c) częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, tj. obszarze między linią brzegu, a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne;
- d) częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi $p=0,2\%$;
- e) częściowo na obszarze narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

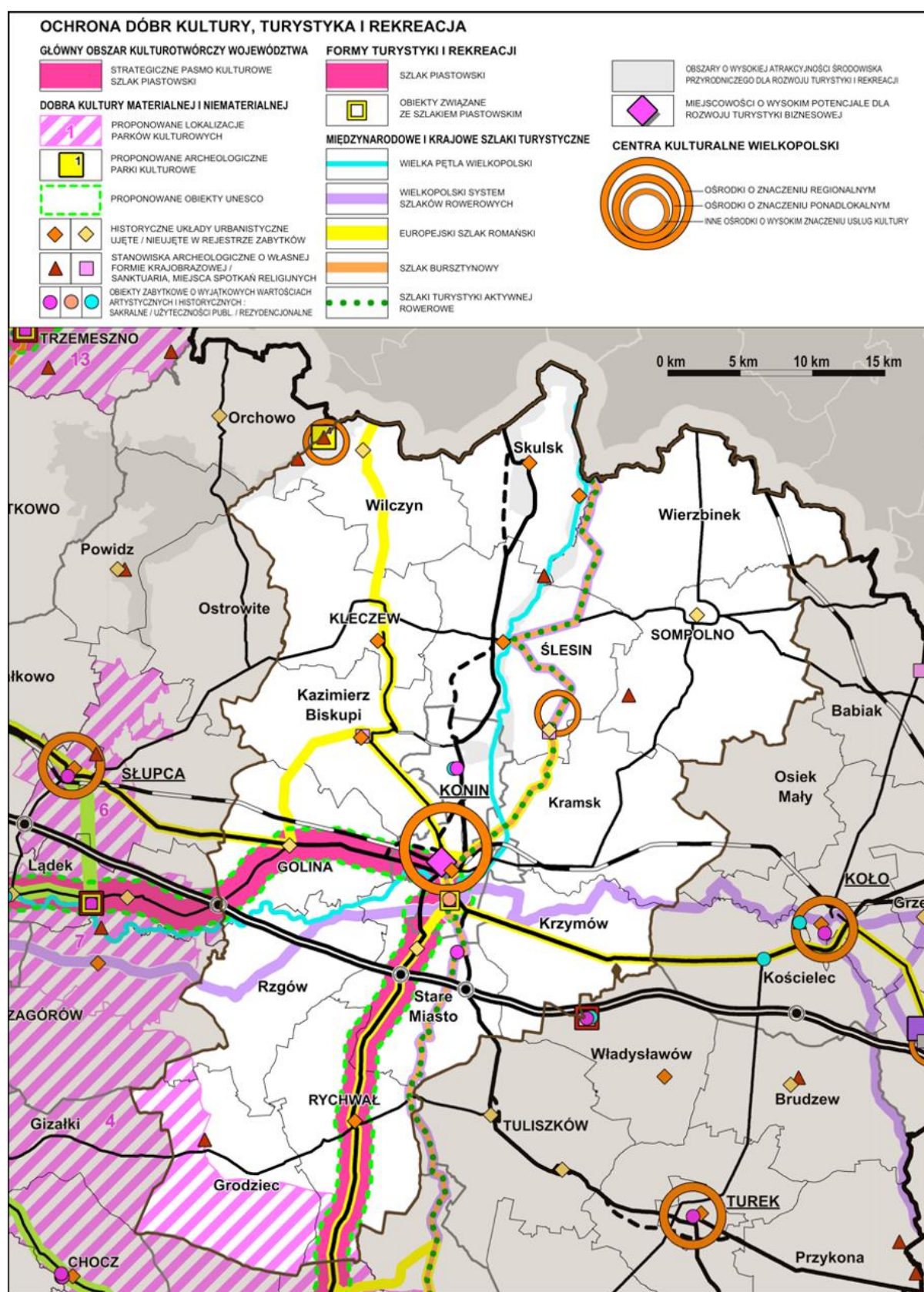
3.4. Zabytki i krajobraz kulturowy, turystyka i rekreacja

Obecny obraz przestrzeni gmin należących do Aglomeracji Konińskiej kształtował się wraz z kształtowaniem instytucjonalnych i terytorialnych podstaw państwa polskiego w wiekach wczesnych, poprzez średniowieczne lokacje miast oraz rozwój osadnictwa w okresie przedrozbiorowym i w okresie zaborów. Przemiany zachodzące po II wojnie światowej zasadniczo zmieniły krajobraz obszaru. Efektem wielowiekowej historii są licznie zachowane zabytki i dobra kultury współczesnej (ryc. 14).

Obszary i obiekty zabytkowe objęte ochroną prawną to m.in. układy urbanistyczne: Konina, Ślesina i Kazimierza Biskupiego, liczne obiekty sakralne, znaczna liczba założeń rezydencjalnych i obiekty użyteczności publicznej stanowiska archeologiczne.

Turystyka i rekreacja. Przez Aglomerację Konińską przebiega szereg **szlaków kulturowych**: Europejski Szlak Romański, Szlak Piastowski i Szlak Bursztynowy oraz gęsta sieć **szlaków turystycznych**, w tym: szlak wodny - Wielka Pętla Wielkopolski oraz Wielkopolski System Szlaków Rowerowych. Baza noclegowa skoncentrowana

Ryc. 15. Aglomeracja Konińska – ochrona dóbr kultury, turystyka i rekreacja.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego Wielkopolska 2020+, WBPP w Poznaniu, marzec 2019 r.

jest głównie w gminie Ślesin, gdzie rozwojowi turystyki sprzyjają walory przyrodnicze i kulturowe. Coraz większym zainteresowaniem cieszy się wypoczynek w gospodarstwach agroturystycznych.

W Licheniu Starym w gminie Ślesin znajduje się jedno z najbardziej znanych w Polsce **miejszc kultu religijnego** - Sanktuarium Matki Bożej Licheńskiej Królowej Polski. Ważnym miejscem kultu religijnego jest również zespół klasztoru oo. Kamedułów w Bieniszewie.

Placówki działalności kulturalnej skoncentrowane są przede wszystkim w Koninie oraz miejscowościach gminnych. W Aglomeracji organizowane są cykliczne imprezy o zasięgu ogólnokrajowym i regionalnym, spośród których największy rozgłos zyskał Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca.

Infrastruktura sportowa zlokalizowana jest głównie w największych ośrodkach osadniczych. W Koninie do najbardziej znanych obiektów należą: Obiekt Rekreacyjno-Sportowy RONDO, Sala widowiskowo-sportowa przy ul. Dworcowej, Hala Stermiercza, Stadion piłkarski na wyspie Pocijowo oraz stadion lekkoatletyczny przy PWSZ Konin. Inne obiekty, mające znaczenie dla całego obszaru funkcjonalnego to:

- Łądowisko Aeroklubu Konińskiego w Kazimierzu Biskupim,
- Centrum Sportów Ekstremalnych w Paprotni (gmina Krzymów) – w centrum znajduje się tor motocrossowy i wieża widokowa,
- trzy duże przystanie wodne na szlaku Wielkiej Pętli Wielkopolski: „Przystań Goławice” w Koninie, przystań w Ślesinie, przystań w Pątnowie – także siedziby klubów żeglarskich.

3.5. Komunikacja i transport

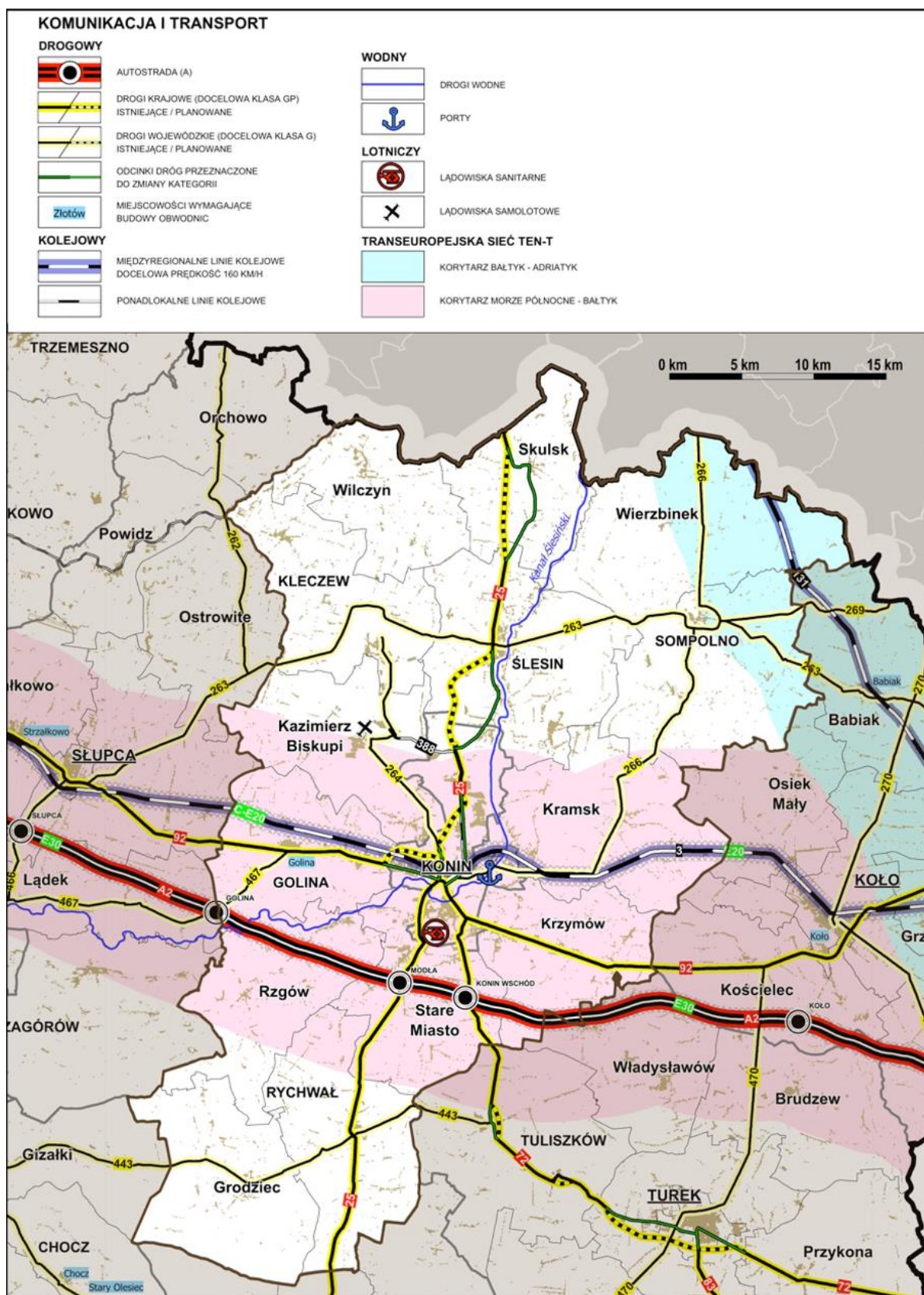
Podstawowy układ drogowy na obszarze Aglomeracji Konińskiej - tworzą trasy o charakterze tranzytowym (ryc. 15):

- A2 – autostrada Świecko - Poznań - Konin - Łódź - Warszawa;
- DK25 – droga krajowa łącząca wybrzeże Bałtyku z aglomeracją wrocławską, a w obrębie województwa Konin z Kaliszem i Ostrowem Wielkopolskim;
- DK72 – droga krajowa biegnąca od Konina w kierunku Łodzi, w obrębie województwa łączy miasta Konin i Turek;
- DK92 – przebiegająca przez Golinę i Konin droga krajowa równoległa do A2.

Podstawowy układ drogowy uzupełniają drogi wojewódzkie:

- DW263: Słupca - Ślesin - Sompolno - Dąbie;

Ryc. 16. Aglomeracja Konińska – komunikacja i transport.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego Wielkopolska 2020+, WBPP w Poznaniu, marzec 2019 r.

- DW264: Sławoszewek - Kleczew – Kazimierz Biskupi - Konin;
- DW266: Konin - Kramsk - Sompolno - Ciechocinek;
- DW269: Szczerkowo (Sompolno) - Kowal;
- DW443: Jarocin - Grodziec - Rychwał - Tuliszków;
- DW467: Golina – Ciężen.

Uzupełnieniem lokalnego układu drogowego jest sieć dróg powiatowych.

Układ infrastruktury kolejowej na obszarze tworzą linie kolejowe:

- nr 3: Warszawa Zachodnia – Kunowice – w granicach Aglomeracji stacje: Kramsk, Konin, przystanki: Konin Zachód, Kawnice, Spławie;
- nr 131: Chorzów Batory – Tczew (potocznie zwana magistralą węglową „Śląsk-Porty”) ze stacją w Zaryniu; obsługuje gł. ruch towarowy, bez powiązań z inną infrastrukturą w AK;
- nr 388: Konin – Pątnów (od 2013 ciąg bocznicowy Konin – Pątnów);
- planowana linia pasażerska Konin -Turek.

Transport lotniczy. W Aglomeracji zlokalizowane są dwa lądowiska cywilne: śmigłowcowe - sanitarne przy szpitalu w Koninie oraz lądowisko samolotowe w Kazimierzu Biskupim wykorzystywane do celów sportowo-rekreacyjnych.

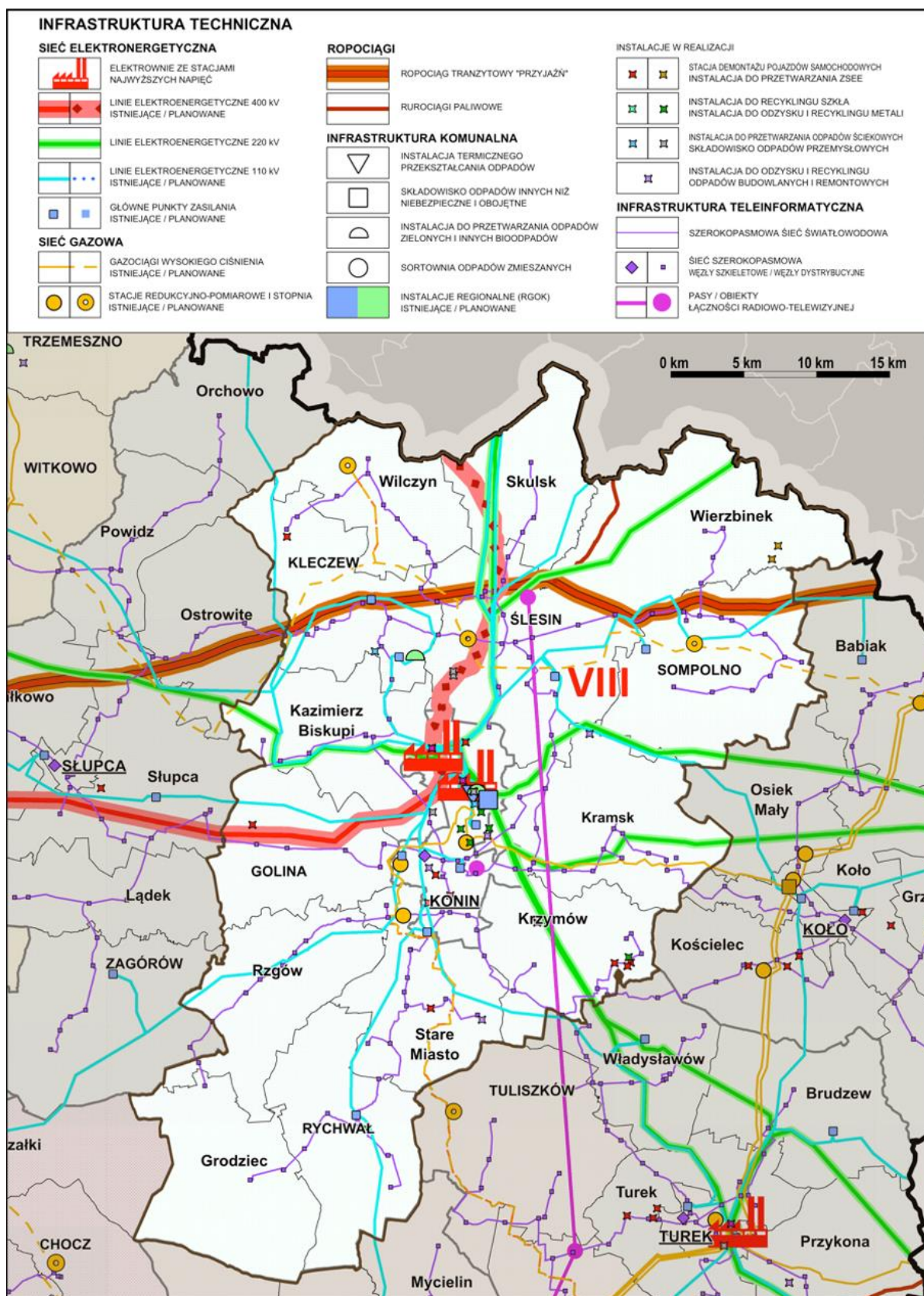
Transport wodny. Przez obszar przebiegają dwie drogi wodne: droga wodna Warta klasy Ia oraz Kanał Ślesiński klasy II. Stanowią one fragment szlaku żeglugi śródlądowej - Wielkiej Pętli Wielkopolski. W Koninie funkcjonuje port towarowy.

System komunikacji publicznej. Na linii kolejowej nr 3 przewozy pasażerskie organizowane są przez PKP Intercity, Przewozy Regionalne oraz Koleje Wielkopolskie. Dużą rolę w obsłudze codziennych przejazdów mieszkańców obszaru odgrywa zbiorowa komunikacja autobusowa. MZK w Koninie obsługuje sieć połączeń na terenie miasta Konin oraz gmin Golina, Kazimierz Biskupi, Kramsk, Krzymów, Stare Miasto. Transport publiczny na pozostałych terenach zapewniany jest przez PKS w Koninie i przewoźników prywatnych.

3.6. Infrastruktura techniczna i OZE

Zaopatrzenie w energię elektryczną Aglomeracji, w zasadniczym stopniu, zapewnia krajowy system energetyczny. Potencjałem dla zasilania są elektrownie Konin i Pątnów wraz ze stacjami najwyższych napięć (SNN) 400/220/110 kV Pątnów oraz 220/110 kV Konin. Przez obszar przebiega 9 linii elektroenergetycznych najwyższych napięć: 1 linia 400 kV relacji Kromolice – Pątnów i 8 linii 220kV. Planowana jest linia 400 kV relacji Pątnów – Jasieniec. Powiązania uzupełnia 14 linii 110 kV, które

Ryc. 17. Aglomeracja Konińska – infrastruktura techniczna.

Źródło: na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego Wielkopolska 2020+, WBPP w Poznaniu, marzec 2019 r.

wyprowadzone gwieździście ze stacji najwyższych napięć Elektrowni Pątnów oraz Elektrowni Konin, zaopatrują w energię elektryczną 8 Głównych Punktów Zasilania.

Dostęp do gazu sieciowego zapewniony jest z gazociągów krajowego systemu przesyłowego biegnących poza wschodnimi granicami Aglomeracji. Z terenu gminy Koło w kierunku Konina przebiega gazociąg DN200 do stacji redukcyjno-pomiarowych (SRP) pierwszego stopnia: Konin Marantów, Konin Kraśnica i Konin Rumin. Projektowany jest gazociąg wysokiego ciśnienia DN500 z okolic Malanowa poprzez Tuliszków do SRP Konin Rumin. Planowane jest wybudowanie gazociągu wysokiego ciśnienia w gminach Sompolno, Ślesin, Wilczyn, Kleczew wraz z 3 SRP.

Infrastruktura przesyłu paliw. Przez gminy Sompolno, Wierzbinek, Ślesin, Kleczew przebiega ropociąg tranzytowy „Przyjaźń” relacji Rosja – Niemcy, który nie jest jednak związany z gospodarką regionu.

Gospodarka odpadami komunalnymi – zbieranie i przetwarzanie odpadów odbywa się w ramach wyznaczonego, obejmującego m.in. cały obszar Aglomeracji Konińskiej, VIII Regionu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi (RGOK). Kluczowym ogniwem gospodarki odpadami na obszarze AK jest instalacja termicznego przekształcanie odpadów (spalarnia) MZGOK w Koninie.

Odnawialne źródła energii. Na obszarze Aglomeracji znajduje się 59 instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych o łącznej mocy 142,7 MW¹⁰:

- 49 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 78,9 MW,
- 2 instalacje wytwarzające energię z biogazu (m. Konin) o łącznej mocy 3,0 MW,
- 1 instalacja wytwarzająca energię z biomasy (m. Konin) o mocy 50 MW,
- 4 elektrownie fotowoltaiczne (słoneczne) o łącznej mocy 3,4 MW,
- 2 elektrownie wodne o łącznej mocy 0,1 MW,
- 1 instalacja termicznego przekształcanie odpadów (m. Konin) o mocy 7,3 MW.

Obszar posiada bardzo dobre warunki środowiska do wykorzystania energii wiatrowej oraz energetyki słonecznej. Posiada także korzystne warunki do rozwoju energetyki geotermalnej. Trwa budowa ciepłowni geotermalnej w Koninie. Obszar charakteryzuje występowanie dużych zasobów biomasy, przede wszystkim na obszarach intensywnej produkcji rolnej. Niewielkie zasoby wodne stanowią jednak ograniczenia dla rozwoju energetyki wodnej - obecnie związanej jedynie z funkcjonowaniem małych elektrowni wodnych (MEW).

¹⁰ Według stanu na koniec marca 2022 r.

3.7. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Ustalenia i rekomendacje zebrane poniżej w 4 zasady stanowią rekomendacje nie tylko polityki przestrzennej, ale również ideowe podłoże formułowania kierunków działań w wymiarze przestrzennym. Ilustracją wybranych zasad są schematy rozwoju zabudowy i zagospodarowania przedstawione na ryc. 17.

ZASADA 1 – Ochrona środowiska naturalnego, krajobrazu i obiektów dziedzictwa kulturowego

1.1. Znaczna część obszaru Aglomeracji Konińskiej objęta jest różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu. Niezbędne jest rygorystyczne respektowanie zakazów i ograniczeń wynikających z ustanowionych form ochrony.

1.2. Rozwijamy wspólną politykę ekologiczną gmin, poprzez podejmowanie wspólnych przedsięwzięć, w tym we współpracy z ZE PAK i Wodami Polskimi, w zakresie ochrony wód, ziemi, powietrza i krajobrazu jako podstawy dla rozwoju rekreacji oraz turystyki. Ukierunkujemy rozwój gospodarczy terenu w oparciu o naturalne i przywrócone na terenach pokopalnianych walory przyrodnicze i środowiskowe z jednoczesną dbałością o zachowanie bioróżnorodności naturalnych ekosystemów.

1.3. Wokół rdzenia Aglomeracji występują kompleksy leśne, łąkowe i mokradła, w tym tereny objęte formami ochrony przyrody oraz tereny rolne, wolne od zwartej zabudowy lub w znacznym stopniu niezabudowane. Stwarza to szansę na utrzymanie szerokiego zielonego pierścienia wokół Konina – z ograniczeniami dla nowej zabudowy.

1.4. Rozwijamy zaproponowany w PZPWW system lądowych, wodnych i powietrznych korytarzy ekologicznych, mających szczególne znaczenie dla gatunków wędrownych. Wykorzystajmy tereny w obrębie korytarzy ekologicznych dla upraw rolnych i leśnych, wbudowując je w ogólnodostępny system terenów otwartych i zieleni publicznej, łącząc te elementy zielonymi ciągami pieszymi i rowerowymi spinającymi poszczególne miejscowości i obszary Partnerstwa.

1.5. Podstawową formą ochrony terenów otwartych i krajobrazu, które są ograniczonym dobrem wspólnym, jest ich ochrona przed zabudową lub niekorzystną zmianą sposobu użytkowania. Tereny rolne i leśne, tereny położone wzdłuż cieków wodnych i jezior oraz obszary na przebiegu zielonych korytarzy ekologicznych powinny być chronione przed zabudową w dokumentach planistycznych. Wyjątkiem mogą być jedynie obiekty gospodarcze, związane z gospodarką rolną lub leśną (bez możliwości realizacji nowych siedlisk), niezbędne

obiekty infrastruktury, urządzenia związane z regulacją i retencją wód oraz wyspecjalizowane urządzenia obsługi turystyki wodnej (przystanie, mariny, itp.).

1.6. Należy jednoznacznie ustanowić granicę pomiędzy terenami zurbanizowanymi (tereny zabudowy) i terenami otwartymi, nie przewidywanymi do zabudowy. Zmiana sposobu użytkowania terenów rolnych na cele nierolnicze powinna następować jedynie w przypadkach uzasadnionych realnym zapotrzebowaniem (przykładowy czas realizacji: do 5-10 lat) i zostać poprzedzona uchwaleniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (lub planu zabudowy), a zabudowa poprzedzona pełnym uzbrojeniem i docelowym urządzeniem ulic.

1.7. Chrońmy zachowane elementy dziedzictwa kulturowego: wartościowe układy urbanistyczne, ruralistyczne, obiekty zabytkowe, historyczne zespoły parkowe, zadrzewienia przydrożne i śródpolne. Wykorzystajmy zachowane układy zabudowy i obiekty, które utraciły historyczne funkcje, przystosowując je do nowych, współczesnych potrzeb.

1.8 Stosujmy sprawdzone rozwiązania prośrodowiskowe w skali mikro:

- stosowanie powierzchni przepuszczalnych ze żwiru/pospółki, powierzchni ażurowych zamiast szczelnych powierzchni betonowych;
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w sposób minimalizujący utratę naturalnej retencji lub spowalniający odpływ odprowadzanych wód (np. poprzez zbiorniki retencyjno-infiltracyjne; zastosowanie drenaży lub skrzynek rozsączających itp.);
- sadzenie kwiatnych łąk zamiast trawników;
- zakładanie terenów zielonych w miastach;
- zakładanie zielonych dachów i zielonych ścian na budynkach i wiatach przystankowych;
- zakładanie ogrodów deszczowych zasilanych deszczówką w miastach i przy domach;
- zakładanie oczek wodnych i suchych potoków w przestrzeniach miejskich i w przydomowych ogrodach.

1.9 W kontekście kształtowania stanu zasobów wodnych, przeciwdziałania występowaniu zjawisk ekstremalnych oraz adaptacji do zmian klimatu, potrzebne jest wprowadzenie i egzekwowanie standardów ochrony zieleni w procesie inwestycyjnym, obejmujących m.in. ograniczenie likwidacji terenów zieleni i wycinki drzew przy realizacji nowych inwestycji.

- uwzględnienie ww. aspektów w planowaniu przestrzennym oraz przy wydawaniu decyzji administracyjnych, w celu ochrony terenów zieleni przed presją zabudowy i „betonowaniem” nieruchomości.

ZASADA 2 – Skupienie zabudowy – ochrona zwartości zabudowy istniejących miast i miejscowości

2.1. Miasto Konin wraz z bezpośrednim otoczeniem to obszar intensywnych przekształceń zagospodarowania. Charakteryzuje się dynamicznym rozwojem, ale jednocześnie słabo kontrolowanymi procesami suburbanizacji, które generują szereg niekorzystnych oddziaływań dla środowiska przyrodniczego, ładu przestrzennego i jakości życia mieszkańców. Wspierajmy zachowanie zwartości zespołów zabudowy miast i miejscowości, przeciwdziałajmy rozlewaniu się zabudowy poprzez dostępne instrumenty polityki przestrzennej.

2.2. Rozwijajmy ideę miasta / miejscowości 15-minutowej tzn. zapewnimy dostęp do podstawowych usług publicznych i komercyjnych oraz w miarę możliwości do znaczącej liczby miejsc pracy w zasięgu 15 minutowego dojścia pieszego od miejsca zamieszkania (długość dojścia do 1 km). Wykorzystajmy potencjał historycznych układów urbanistycznych (Konina, Goliny, Kleczewa, Rychwała, Sompolna, Ślesina) i ruralistycznych, nasycając je nową zabudową i żywymi przestrzeniami publicznymi.

2.3. Historyczna (południowa) i powojenna (północna) części Konina rozdzielone są słabo zagospodarowaną, szeroką doliną Warty. Fronty od strony rzek lub otwartych akwenów wodnych to zwykle najbardziej atrakcyjne i najlepiej rozpoznawalne części miast nadwodnych. Należy dążyć do zintegrowania obu części miasta oraz wykorzystania walorów nadwodnego położenia w kompozycji urbanistycznej poprzez właściwe zagospodarowanie wyspy Pocijewo.

2.4. Pod nową zabudowę należy w pierwszej kolejności wykorzystać tereny już zurbanizowane, w szczególności tereny, budynki lub obiekty, które utraciły swoje walory użytkowe lub uległy degradacji (brownfields) oraz niewykorzystane, liczne luki w istniejącej zabudowie.

2.5. Należy wykluczyć rozwój zabudowy w formie pasmowej wzdłuż dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych, na rzecz koncentracji zabudowy. W sytuacji wyczerpania rezerw terenowych wewnątrz istniejącej zabudowy, nowe struktury należy projektować w formie skupionej - jako jednostki sąsiedzkie, wyposażone w niezbędne usługi publiczne i lokalne ośrodki usługowe. Nowe jednostki mogą być kontynuacją istniejących struktur zabudowy (zabudowa krawędziowa) lub tworzyć małe miejscowości (jednostki satelitarne). Planowana realizacja połączenia kolejowego Konin-Turek stworzy dogodne warunki dla rozwoju

nowego pasma urbanizacji – osiedli satelitarnych wokół planowanych przystanków kolei.

2.6. Zagrożeniem dla utrzymania atrakcyjności turystycznej obszaru jest degradacja walorów krajobrazowych przez niekontrolowaną zabudowę mieszkaniową i letniskową oraz nadmierną eksploatację środowiska. Wyznaczamy zwarte, właściwie zagospodarowane (w sposób ograniczający presję na środowisko) kompleksy usług turystyki ukierunkowanej na ofertę tematyczną m.in. związaną ze sportami wodnymi, turystyką historyczną i pielgrzymkową.

2.7. Ograniczamy zabudowę letniskową indywidualną. Wykluczamy bezwzględnie zabudowę letniskową w formach rozproszonych, stanowiących zagrożenie dla środowiska oraz element ekspansji na tereny otwarte i zawłaszczania najbardziej atrakcyjnych elementów krajobrazu, który stanowi dobro wspólne i powinien podlegać ochronie.

2.8. Ograniczamy ekspansję usług turystyki wokół jezior oraz innych zbiorników i cieków wodnych do lokalizacji opartych o istniejące miejscowości. Zmodernizujemy istniejące ośrodki wypoczynkowe, na których prowadzone są usługi turystyczne o niskim standardzie, grożącym degradacją środowiska przyrodniczego.

2.9. Specjalizacją produkcyjną obszaru Aglomeracji była i jest jeszcze energetyka oparta na węglu brunatnym, eksploatowanym metodą odkrywkową. Stopniowo wygaszana eksploatacja węgla to konieczność przeprowadzenia daleko idących transformacji gospodarczych. Przemysł energetyczny i wykorzystujący dostęp do źródeł energii pozostaje jedną z najważniejszych szans rozwojowych obszaru. Cechą charakterystyczną jest występowanie terenów poeksploatacyjnych, które wymagają rekultywacji – przystosowania do nowych zadań.

2.10. Na całym obszarze Aglomeracji występują obszary o dominującej funkcji rolniczej. Dobre warunki dla prowadzenia produkcji rolnej - gleby dobrej i bardzo dobrej jakości występują głównie w północnej, zachodniej i południowej części obszaru. Należy chronić grunty rolne najwyższych klas bonitacyjnych przed zmianą sposobu użytkowania.

ZASADA 3 – Różnorodność, kreowanie wielofunkcyjnych i zróżnicowanych społecznie sąsiedzkich zespołów mieszkaniowo-usługowych wyposażonych w atrakcyjne przestrzenie publiczne

3.1. Planujemy nie jedno- lecz wielofunkcyjne zespoły zabudowy, sprzyjające integracji społecznej, które oferują atrakcyjne i dostępne usługi, mieszkania i możliwości pracy dla grup społecznych o zróżnicowanych potrzebach i dochodach. Zespoły wielofunkcyjne gwarantują też całodzienną aktywność użytkowników

na danym obszarze. Rozwijamy szeroki wachlarz niekonfliktowych funkcji na obszarach monofunkcyjnych (przemysłowych lub mieszkaniowych).

3.2. Kreujemy atrakcyjne przestrzenie publiczne. Rewitalizujemy wartościową substancję zdegradowanych centrów miast i miejscowości. Miasto w swej materialnej warstwie, układzie budynków, ulic i placów, tworzy przestrzeń dla relacji międzyludzkich. Jakość przestrzeni publicznych i jakość ich zagospodarowania kształtuje w sposób pozytywny, lub w sposób ograniczający, charakter tych relacji.

3.3. Wykorzystajmy partery budynków na usługi, w szczególności w centrach miast i w obszarach ośrodków usługowych, w narożnikach ulic.

3.4. Zapewnijmy tereny zieleni i wypoczynku na terenach zabudowy wielorodzinnej, w ramach osiedla i na poziomie miejskim. Wykorzystajmy istniejące obszary zieleni (np. łąki, lasy, zadrzewienia) oraz obiekty fizjograficzne (np. jeziora, rzeki, wzniesienia) wbudowując je w komunalny system zieleni publicznej. Rekomendowany minimalny wskaźnik to 12 m² miejskich terenów zieleni i sportowo-rekreacyjnych na 1 mieszkańca + 8 m² terenów zieleni osiedlowej na 1 mieszkańca na terenach zabudowy wielorodzinnej.

ZASADA 4 – Układ ulic z pierwszeństwem dla ruchu pieszego, rowerowego i transportu publicznego

4.1. Kreujemy przyjazny dla pieszych i rowerzystów układ ulic ograniczając wielkość kwartałów zabudowy, wprowadzając nowe i rewitalizując istniejące powiązania, bezpieczne przejścia „na skróty”, eliminując konieczność użycia samochodu, a w konsekwencji zatory komunikacyjne, hałas i zanieczyszczenie powietrza.

4.2. Rozwijamy sieć dróg i ścieżek rowerowych oraz uliczek przyjaznych dla pieszych i rowerzystów – uliczek ruchu uspokojonego lub wolnych od samochodów. W szczególności na osiedlach mieszkaniowych, w sąsiedztwie szkół i przedszkoli oraz w centrach miast w obrębie prestiżowych przestrzeni publicznych.

4.3. Przy technicznym projektowaniu ulic miejskich i osiedlowych należy stosować rozwiązania zachęcające do podróży pieszych oraz innych, niewymagających użycia samochodu, takich jak ruch rowerowy i transport publiczny. Rozwiązania drogowe w obszarach zabudowy powinny minimalizować geometrię dróg i skrzyżowań, pozostawiając jednocześnie wystarczającą, wygodną przestrzeń dla pieszych, ruchu rowerowego, transportu publicznego, jak również dla osób niepełnosprawnych i starszych (m.in. dogodnie usytuowane i wygodne przystanki, pasy zieleni, krótkie przejścia dla pieszych w obrębie skrzyżowań: w poziomie terenu i na wprost).

4.4. Wykorzystajmy potencjał istniejącej oraz planowanej infrastruktury transportowej, w szczególności kolejowej, do przewozów pasażerskich.

4.5. Rozwijajmy wysokiej jakości, dostępny transport publiczny, zwracając szczególną uwagę na rozwiązania węzłów przesiadkowych - skracając maksymalnie drogi przejść pomiędzy różnymi środkami transportu.

4.6. W miarę możliwości rozwijajmy systemy współużytkowania środków transportu (rower miejski, hulajnoga miejska, car-sharing...).

4.7. Wyprowadźmy ruch tranzytowy poza centra miast i miejscowości poprzez budowę obwodnic.

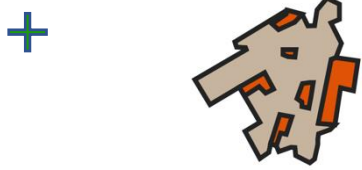
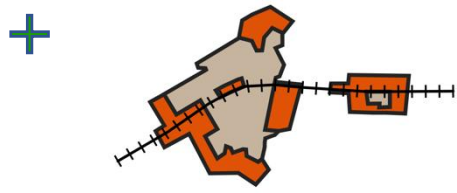
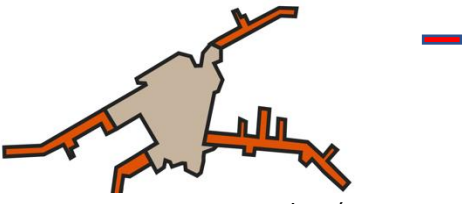
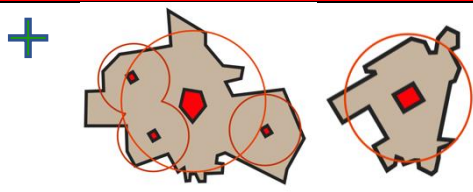
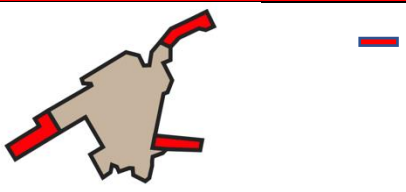
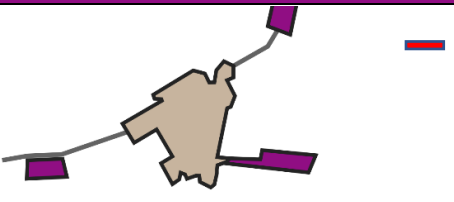
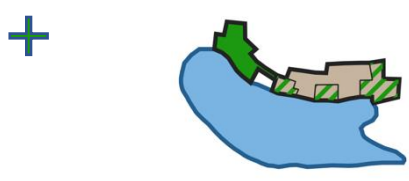
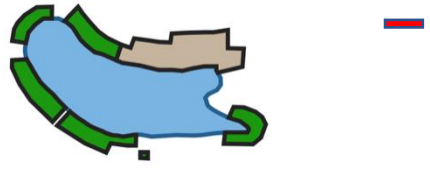
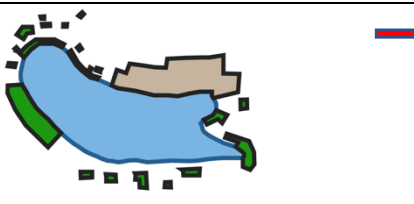
4.8. Rosnący popyt na miejsca parkingowe doprowadza do pogorszenia się warunków parkowania, wydłużenia czasu poszukiwania wolnego miejsca, parkowania w miejscach niedozwolonych oraz niezadowolenia mieszkańców z panującej sytuacji. Zwiększanie liczby miejsc parkingowych nie jest jednak właściwym rozwiązaniem. Większe parkingi zachęcają mieszkańców, którzy do tej pory korzystali z komunikacji miejskiej do przesiadki do samochodów. Wzrasta ruch samochodów indywidualnych i pojawiają się problemy parkingowe w większej skali.

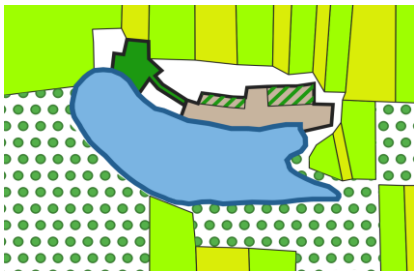
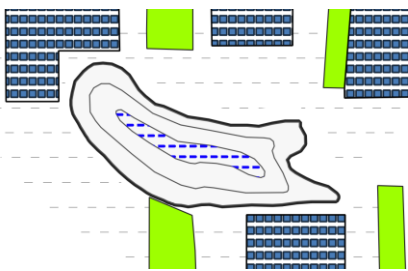
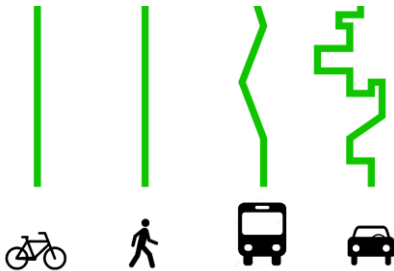
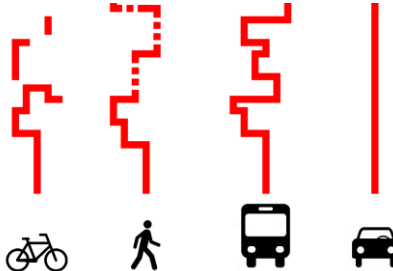
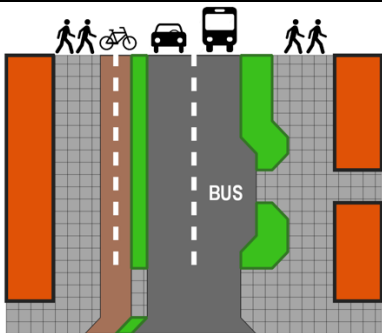
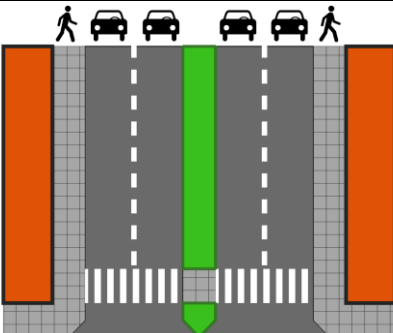
Jednym z najskuteczniejszych sposobów realizacji polityki mobilności w mieście jest właściwa polityka parkingowa. Szczególnej uwadze podlegać winno zagadnienie parkowania w centrum miast, w których zapewnienie pełnej dostępności dla pieszych i rowerzystów oraz transportu zbiorowego jest nadrzędne w stosunku do dostępności samochodem.

4.9. Organizujemy parkingi Park&Ride (Parkuj i Jedź) i Bike & Ride (Parkuj rower i Jedź), w ramach węzłów integrujących różne środki transportu (stacja kolejowa). Zmierzamy do limitowania liczby miejsc parkingowych w śródmieściu przy jednoczesnym ograniczeniu czasu parkowania lub wprowadzeniu opłat parkingowych w celu równoważenia popytu i podaży miejsc parkingowych.

4.10. Należy zmierzać do zmniejszenia zajętości terenów przez parkingi realizując je w formach spiętrzonych np. nad parterami usługowymi lub wewnątrz kwartałów zabudowy. W obszarach śródmiejskich należy wykluczyć realizację indywidualnych boksów garażowych, które zajmują więcej miejsca niż miejsca parkingowe i mogą być wykorzystywane jedynie przez właściciela (nie podlegają rotacji). Długotrwały postój pojazdów ciężarowych oraz autobusów może być dopuszczony wyłącznie na specjalnych, wyznaczonych do tego parkingach.

Ryc. 18. Pozytywne i negatywne schematy rozwoju zabudowy i zagospodarowania.

Przykłady pozytywne / korzystne (+)	Przykłady negatywne / niekorzystne (-)
ZABUDOWA MIESZKANIOWA / ZABUDOWA OGÓŁEM	
 ROZWÓJ DO WEWNĄTRZ – WYKORZYSTANIE REZERW	 ZABUDOWA ROZPROSZONA
 MODEL KRAWĘDZIOWY / NOWE JEDNOSTKI OSADNICZE	 ZABUDOWA PASMOWA WZDŁUŻ DRÓG
USŁUGI KOMERCYJNE I PUBLICZNE	
 HIERARCHICZNE WIELOFUNKCYJNE OŚRODKI USŁUGOWE	 ZABUDOWA PASMOWA / ZEWNĘTRZNA
ZABUDOWA BIUROWA, PRZEMYSŁ NIEUCIĄŻLIWY	
 MODEL KRAWĘDZIOWY / ZABUDOWA WIELOFUNKCYJNA	 ZABUDOWA ZEWNĘTRZNA MONOFUNKCYJNA
ZABUDOWA TURYSTYCZNA / LETNISKOWA	
 SILNY OŚRODEK TURYSTYKI KWALIFIKOWANEJ ZLOKALIZOWANY W MIEJSCOWOŚCI TURYSTYCZNEJ LUB OBOK ISTNIEJĄCEJ MIEJSCOWOŚCI	 ZABUDOWA PASMOWA ZBYT INTENSYWNA
	 ZABUDOWA ROZPROSZONA

ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW POKOPALNIANYCH	
+ WYKORZYSTANIE WYROBISK DO RETENCJONOWANIA WODY I PRZYWRÓCENIE WARTOŚCI ŚRODOWISKOWYCH WYKORZYSTANIE LEŚNE, ROLNE I REKREACYJNE	 ZAGOSPODAROWANIE POD URZĄDZENIA TECHNICZNE BEZ REKULTYWACJI ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW I PRZYWRÓCENIA WARTOŚCI ŚRODOWISKOWYCH
PROJEKTOWANIE DRÓG I PRZESTRZENI PUBLICZNYCH	
+ PRIORYTET DLA RUCHU PIESZEGO I ROWERZYSTÓW	 PRIORYTET DLA PŁYNNEGO RUCHU SAMOCHODÓW
+ PRZESTRZEŃ PUBLICZNA - PRZYJAZNA DLA PIESZYCH ULICA RUCHU MULTIMODALNEGO	 PRZESTRZEŃ NIEPRZYJAZNA DLA PIESZYCH TRASA KOMUNIKACYJNA DLA SAMOCHODÓW

Źródło: opracowanie własne.

4. Cele Aglomeracji i ich operacjonalizacja

Przed przystąpieniem do określania celów rozwojowych Aglomeracji Konińskiej warto wskazać nowe uwarunkowania planowania strategicznego, stanowiące istotny kontekst tego procesu:

- Konkurencja samorządów przy coraz słabszej bazie ekonomicznej i jednostkowym potencjale
- Zrównoważony rozwój traktowany jako norma, teraz: potrzeba wyrazistości, wyróżniania się
- Osiąganie granic wzrostu demograficznego – w perspektywie: zmniejszanie liczby ludności – spadek liczby dzieci, młodzieży, osób czynnych zawodowo – niedobór konsumentów, klientów, podatników.

Istotą tej części dokumentu jest określenie, jak pozyskać oraz odpowiednio wykorzystać wcześniej rozpoznane zasoby stanowiące potencjały rozwojowe obszaru oraz określenie właściwych sposobów reakcji na zdiagnozowane problemy w kontekście wiedzy o potrzebach lokalnej społeczności¹¹.

Część postulatywna strategii, poczynwszy od misji i wizji, przez cele i kierunki, po pomysły projektów zintegrowanych i część wskaźników została wypracowana w toku warsztatów z udziałem przedstawicieli różnych środowisk: nauki, biznesu, samorządów, mediów, kultury, organizacji pozarządowych itp.

4.1. Cel nadrzędny

Kluczowym elementem krystalizującym zamiary rozwojowe samorządów Aglomeracji Konińskiej jest wizja rozwojowa i wynikające z niej cele i kierunki działań.

Wizja rozwoju wskazuje kierunek, w którym w kolejnych latach prowadzona będzie polityka rozwojowa obszaru. Wizja opisuje pożądany stan docelowy w perspektywie strategii (w tym przypadku roku 2030). Prawidłowo sformułowana wizja rozwoju ma następujące funkcje:

¹¹ por. Parysek 1997, s. 120

- zobrazowanie stanu docelowego – wizja stanowi cel całkowicie nadrzędny nad wszystkimi, zawierający w sobie pozostałe cele sformułowane w strategii,
- informowanie o aspiracjach osób formułujących wizję,
- jednoczenie wokół idei, co powoduje, że ludzie się z nią utożsamiają.

W obliczu ogromnego wyzwania jakim jest transformacja energetyczno-gospodarcza całego subregionu Wielkopolski wschodniej, samorzady z terenu Aglomeracji Konińskiej wyrażają przekonanie, że należy utrzymać – wobec utrzymującego się zapotrzebowania - specjalizację energetyczną obszaru, a także zwiększyć korzyści związane z centralnym położeniem w przestrzeni kraju i dobrą dostępnością komunikacyjną. Należy jednocześnie dążyć nie tylko do utrzymania, ale i odnowy walorów przyrodniczych i kulturowych w celu ukształtowania i upowszechnienia wizerunku obszaru AK jako miejsca przyjaznego do pracy i wypoczynku dla całych rodzin, a więc dla szerokich grup społecznych, jako że miejsce przyjazne dla rodzin ma być przyjazne jednocześnie dzieciom, młodzieży, osobom w sile wieku i w jesieni życia, grupom mniejszym i większym.

Aspiracje samorządu opisuje poniższa wizja:

Wizja: Energetyczne serce Polski – centrum prężnej gospodarki idącej w parze z utrzymaniem oraz odnową walorów przyrodniczych i kulturowych, przyjazne rodzinom miejsce pracy i wypoczynku

Misja stanowi zestaw działań do podjęcia przez samorząd w celu urzeczywistnienia wizji obszaru Aglomeracji Konińskiej. W pierwszej kolejności zadanie to dotyczy władz samorządowych jako odpowiedzialnych za wykonywanie zadań na poziomie powiatów i gmin. Akcentuje się jednak wspólne działania, mogące dać efekt synergii. Jest bowiem wiele zagadnień, które swoją skalą przekraczają obręb pojedynczej gminy, i ich wspólne podjęcie daje lepsze perspektywy.

Misja: Łączymy działania, aby jak najlepiej wykorzystać potencjał mieszkańców, walory środowiska i położenia dla rozwoju obszaru Partnerstwa oraz stworzenia atrakcyjnych warunków życia obecnych i przyszłych pokoleń

W sformułowaniu misji akcentuje się też zasoby własne, endogeniczne, aby mieć większy wpływ na rozwój obszaru, oraz nastawienie na tworzenie atrakcyjnych warunków życia, co jest zbieżne z ujęciem zawartym w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku i odzwierciedla tendencje kształtujące polityki europejskie ukierunkowane coraz bardziej na jakościowe aniżeli ilościowe podejście do rozwoju.

4.1.1. Cele strategiczne

Cele strategiczne stanowią rozpisanie wizji (i misji) Aglomeracji na poszczególne sfery rozwoju. Prócz obligatoryjnie¹² wskazywanych wymiarów: społecznego, gospodarczego i przestrzennego wyróżniono także cel w wymiarze środowiskowym, z uwagi na znaczenie w wizerunku i funkcjonowaniu obszaru, oraz cel instytucjonalny.

I. Zintegrowana wspólnota z równymi szansami dla wszystkich

Cel obejmuje kierunki działań w wymiarze społecznym, odnoszące się do kultywowania tradycji, pielęgnowania dziedzictwa, rozwoju kultury, integracji społecznej, szkolnictwa odpowiadającego wyzwaniom przyszłości, poprawy dostępu do służby zdrowia, wdrożenia rozwiązań smart city, optymalizacji świadczenia usług publicznych (w tym rozwój e-usług). Cel tego rodzaju zwyczajowo formułuje się w pierwszej kolejności dla podkreślenia, że podmiotem rozwoju są przede wszystkim ludzie – lokalna społeczność i inne osoby korzystające z zasobów Aglomeracji Konińskiej. Brzmienie celu akcentuje tworzenie lokalnej wspólnoty, która daje równe szanse wszystkim, gdyż tylko spójna, silna i odporna społeczność będzie gotowa odpowiadać na wyzwania przyszłości, w tym transformacji społeczno-gospodarczej.

II. Zagłębie odnowionej energetyki, produkcji, turystyki i rolnictwa

Cel, który odnosi się do wymiaru gospodarczego, który będzie podlegał głębokiej transformacji, został ukierunkowany na 4 kluczowe sfery lokalnej ekonomii. Prócz energetyki, odzwierciedlającej specyfikę AK, jest tu szeroka sfera produkcji, turystyka, której rozwój należy odpowiednio ukierunkować dla realizacji potencjału obszaru AK, a także tradycyjnie powszechne rolnictwo, które również w nowych, odmienionych formach ma szanse mieć duże znaczenie w lokalnej gospodarce. Jednocześnie podtrzymany zostaje termin „zagłębie” ponieważ powinien pozostać nadal aktualny w swoim znaczeniu¹³.

III. Przystosowanie do zmian klimatu dzięki wzmocnieniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych Aglomeracji Konińskiej

Ochrona zasobów wodnych, poprawa jakości powietrza, w tym przez zwiększenie efektywności energetycznej oraz szeroko pojęta ochrona krajobrazu i przyrody mają

¹² zgodnie z art. 10g w związku z art. 10 e Ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

¹³ <https://sjp.pwn.pl/szukaj/zag%C5%82%C4%99bie.html>

realizować cel ukierunkowany na przystosowanie do dających się zauważyć zmian klimatycznych.

IV. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń do życia i rozwoju

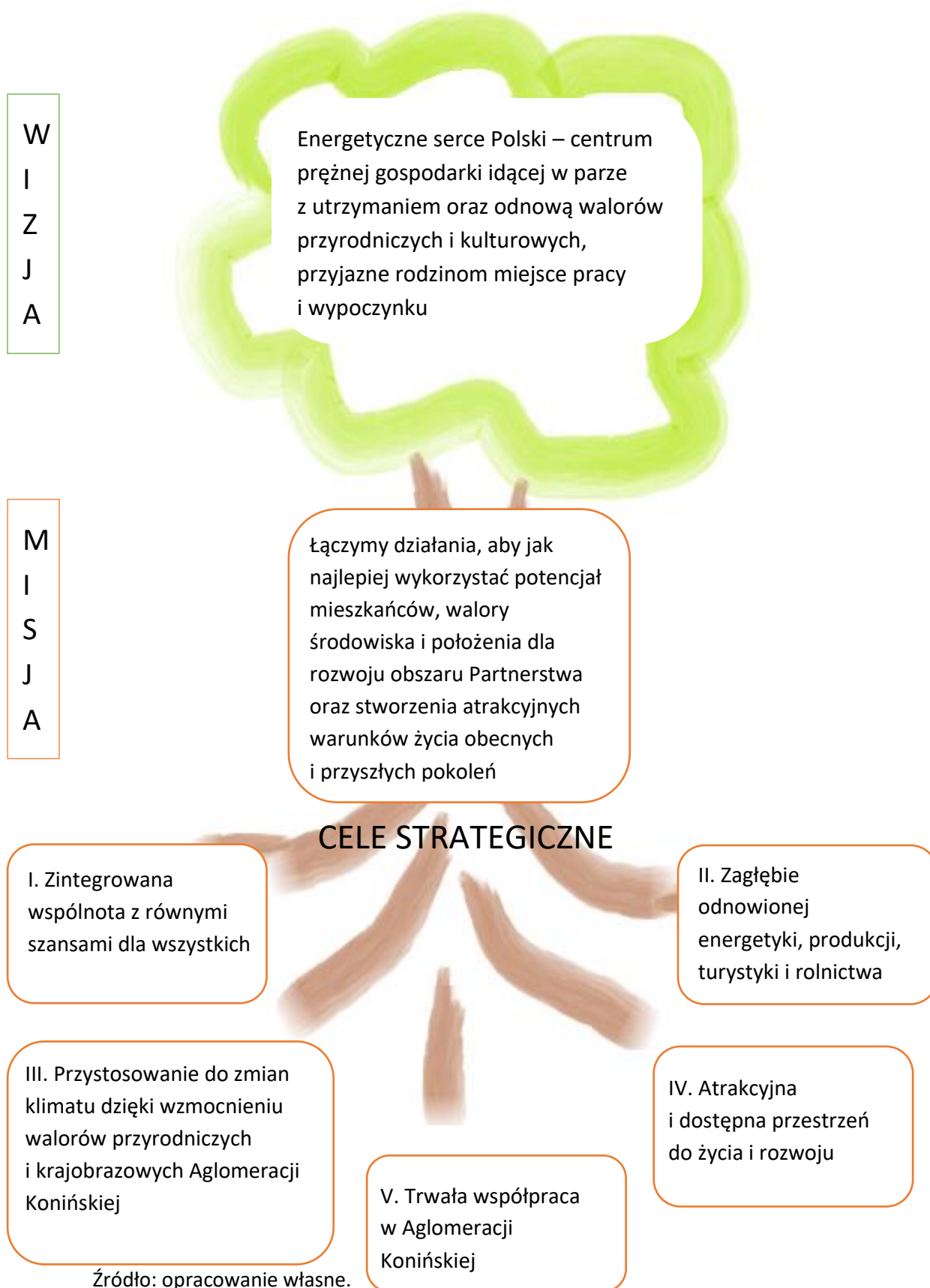
Cel w wymiarze przestrzennym - obejmuje ochronę ładu przestrzennego, szczególnie przeciwdziałanie powstawaniu nieracjonalnych struktur zabudowy, ale też uzupełnienie i rozwój wszelkiego rodzaju infrastruktury oraz poprawę dostępności przestrzeni oraz dostępności usług publicznych.

V. Trwała współpraca w Aglomeracji Konińskiej

Cel V. odnosi się do wymiaru instytucjonalnego i zarządczego. Istnieje potrzeba ugruntowania i rozwoju współpracy w Aglomeracji. Wcześniej dominujący model „autonomicznego” podejścia do rozwoju poszczególnych gmin ustępuje miejsca konieczności współpracy z uwagi na zmiany demograficzne, prawne i związane z tym kurczenie się bazy dochodowej (zwł. podatkowej) wielu gmin, a także na problemy i potrzeby rozwojowe (ale także potencjały) przekraczające skalę pojedynczego samorządu, wobec których właściwym podejściem jest podejście partnerskie i zintegrowane. Przewiduje się rozwój instytucji zajmujących się planowaniem rozwoju w skali całej AK oraz wzmocnienie mechanizmów organizacyjnych i finansowych wspierających ten proces.

Na poniższej rycinie został przedstawiony układ wizji, misji i celów w postaci symbolicznego drzewa. Ideą tego przedstawienia jest wskazanie, że nadrzędnym celem strategii jest wizja obszaru, która ma być osiągnięta przez wspólną (symbolizowaną przez jeden pień) realizację misji, a podstawowym, zasadniczym zadaniem jest realizacja celów strategicznych (przez rozwinięte dalej kierunki działań), z których najbardziej fundamentalnym, zakorzenionym w przekonaniach interesariuszy rozwoju winna być trwała współpraca i jej umacnianie.

Ryc. 19. Drzewo celów Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030.

Podejście zintegrowane

Poszczególne cele strategiczne nie stanowią odrębnych zapisów, lecz mają odnosić się do poszczególnych, nieodczynnych (ale również wymaganych ustawowo) wymiarów rozwoju, który jednak powinien stanowić wspólny, wielowymiarowy tematycznie i terytorialnie spójny proces. Przez projekt zintegrowany rozumieć należy projekt, który wpisuje się w cele rozwoju obszaru Aglomeracji Konińskiej, objętego m. in. instrumentem ZIT+ i jest ukierunkowany na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt ten ma wpływ na więcej niż 1 gminę z obszaru Aglomeracji oraz że realizacja projektu jest uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.

W przypadku tego rodzaju projektu deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin obszaru, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.

Dla zapewnienia podejścia zintegrowanego projekty powinny wykazywać jednocześnie cztery cechy:

- jednoznaczne nastawienie na realizację któregoś z celów strategicznych;
- wpływ na rozwój więcej niż jednej gminy Aglomeracji;
- realizację w ramach wiązki powiązanych ze sobą projektów;
- wspólne przygotowanie przez samorządy partnerstwa i zaakceptowanie przez większość partnerów.

Poszczególne projekty powinny być przypisane do konkretnych kierunków działań wskazanych w rozdz. 4.2, jednak powinny wykazywać komplementarność z innymi, a także mogą realizować kilka kierunków, a nawet celów strategicznych jednocześnie.

4.2. Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych

Kierunki działań były przedmiotem bieżącej, stałej pracy zespołu doradców WOKiSS z Grupą Roboczą, także z udziałem przedstawicieli władz powiatów oraz burmistrzów i wójtów gmin z terenu AK. Specjalny warsztat poświęcono metodyce wypracowywania projektów zintegrowanych.

Poniższe zestawienie, uporządkowane według celów strategicznych, zawiera zapisy kierunków mających prowadzić do osiągnięcia wskazanych wcześniej celów.

W przypadku każdego z kierunków działań zastosowano analogiczną logikę opisu: samo brzmienie kierunku jest zapisem ogólnie wskazującym obszar aktywności, którego dotyczy. Rozwinięciem tego zapisu są wskazane typy operacji (działań, przedsięwzięć), które składają się na realizację danego kierunku. Wyliczone operacje będą dwójakiego rodzaju – najpierw wypracowane w toku warsztatów i prac z interesariuszami strategii (nie występują w każdym kierunku), następnie inne propozycje i przykłady, nawiązujące do zapisów dokumentów i programów operacyjnych stanowiących podstawy potencjalnego wsparcia zewnętrznego, w szczególności do projektu programu [Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027](#). Ten ostatni rodzaj propozycji podano w brzmieniu zgodnym z dokumentami źródłowymi. Podawane typy operacji nie stanowią katalogu zamkniętego i nie są tożsame z listą konkretnych projektów.

Zaznaczyć należy, że podany zakres możliwych działań jest szeroki i dotyczy wszystkich potencjalnych interesariuszy rozwoju, zarówno lokalnych, jak i zewnętrznych, reprezentujących różne sektory aktywności. Nie jest to więc lista zadań dla lokalnych samorządów, lecz zestawienie wskazujące działania do podjęcia w celu maksymalizacji realizacji celów strategicznych. Przy tego rodzaju dokumentów strategicznych stosowana jest zasada selektywności wsparcia - wskazanie konkretnych kierunków działania oznacza sprawniejsze ukierunkowanie interwencji, ułatwia integrację działań rozwojowych, budowanie wiązek projektów. Niemniej jednak brak ujęcia konkretnego zagadnienia w Strategii, nie znaczy to, że nie będzie realizowane, jeśli pozostaje zadaniem samorządów na mocy ustaw.

Lista projektów zintegrowanych zostanie przyjęta osobną uchwałą Rady Aglomeracji Konińskiej, co umożliwia art. 34 ust. 10 ustawy z dnia 28.04.2022 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1079 ze zm.). Ponadto projekty winny reprezentować opisane w poprzednim podrozdziale podejście zintegrowane, a więc mogą odnosić się do realizacji jednocześnie kilku kierunków, a nawet celów strategicznych.

4.2.1. Kierunki działań w wymiarze społecznym – cel: Zintegrowana wspólnota z równymi szansami dla wszystkich

1. Wspieranie regionalnej tożsamości kulturowej – promowanie dziedzictwa kulturowego regionu

- Wsparcie mieszkańców w realizacji działań mających na celu kultywowanie lokalnych tradycji i wzmocnienie tożsamości regionalnej
 - Podnoszenie atrakcyjności miasta Konina jako kulturalnej stolicy obszaru
 - Zachowanie i modernizację obiektów dziedzictwa kulturowego
 - Ułatwienie dostępu do zabytków, instytucji kultury oraz szlaków turystycznych, w tym dostosowanie ww. obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami
2. Rozwój szkolnictwa zawodowego i technicznego na wszystkich etapach edukacji we współpracy z przedsiębiorstwami – przygotowanie kadr dla lokalnego rynku pracy
- Wsparcie infrastruktury edukacyjnej (kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne)
 - Rozwój kompetencji kluczowych, w tym innowacyjnych, kreatywnych, przedsiębiorczych, cyfrowych, w obszarze sztucznej inteligencji
 - Rozwój kompetencji, umiejętności, uzdolnień i zainteresowań uczniów poza edukacją formalną
 - Upowszechnienie doradztwa zawodowego
3. Poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach przyczyniające się do integracji społecznej i aktywizacji kulturowej, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Powołanie Klubów Aktywności Lokalnej
 - Organizowanie społeczności lokalnych z udziałem koordynatorów-organizatorów
 - Integracja międzypokoleniowa, uczenie międzypokoleniowe
 - Wsparcie infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej
4. Zwiększenie dostępu i jakości usług mieszkalnictwa wspomagane i chronione oraz dostosowanie mieszkań do potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
5. Integracja imigrantów (wraz z włączeniem w rynek pracy)
- Kompleksowe działania na rzecz integracji społecznej i zawodowej obywateli państw trzecich, w tym migrantów
6. Poprawa dostępu do diagnostyki, leczenia, rehabilitacji i opieki, szczególnie osób z niepełnosprawnościami, niesamodzielnych i starszych
- Nowe formy usług medycznych i opiekuńczych
 - „Lekarz i pielęgniarka na placówce” - poprawa dostępu do usług zdrowia

- Wsparcie infrastruktury społecznej powiązanej z rozwojem usług w społeczności lokalnej i deinstytucjonalizacji usług
 - Wsparcie infrastruktury ochrony zdrowia
 - Poprawa dostępu i jakości usług społecznych, w tym usług opiekuńczych i asystenckich oraz dostosowanie ich do potrzeb odbiorców, szkolenie kadr, w tym tworzenie lub rozwój Centrów Usług Społecznych
 - Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji opieki medycznej, w tym opieki psychiatrycznej
 - Wdrażanie standardów dostępności w podmiotach leczniczych oraz placówkach pomocy i integracji społecznej
7. Edukacja zdrowotna, promocja zdrowia oraz profilaktyka chorób i zagrożeń zdrowotnych
- Wspieranie starań o ukształtowanie się w Koninie wzorcowego w skali kraju subregionalnego ośrodka wysokich kompetencji medycznych
 - Regionalne Programy Zdrowotne (RPZ) – kontynuacja lub realizacja nowych (w tym opracowanych przez regiony) w obszarze profilaktyki lub rehabilitacji
 - Wdrażanie programów wczesnego wykrywania chorób, leczenia oraz rehabilitacji dzieci (w tym Regionalne Programy Zdrowotne)
8. Optymalizacja świadczenia usług publicznych (w tym rozwiązania organizacyjne)
- Rozwój i poprawa jakości i dostępności e-usług i e-zasobów publicznych, w tym:
 - portale i aplikacje e-usług, tworzenie, standaryzacja i aktualizacja cyfrowych e-usług i referencyjnych zasobów cyfrowych (także zintegrowanych na poziomie Aglomeracji), a także infrastruktury do ich realizacji,
 - wykorzystanie TIK w relacjach pomiędzy administracją i klientem (A2C), w tym systemy e-powiadomień,
 - rozwiązania Smart City w zakresie zarządzania usługami publicznymi,
 - projekty wzmacniające bezpieczeństwo świadczenia e-usług.

4.2.2. Kierunki działań w wymiarze gospodarczym – cel: Zagłębie odnowionej energetyki, produkcji, turystyki i rolnictwa

1. Utrzymanie energetycznej specjalizacji gospodarki, wykorzystującej istniejącą modernizowaną i rozbudowaną infrastrukturę przesyłową, z równoczesnym sukcesywnym przechodzeniem do energetyki alternatywnej
 - Wsparcie budowy i rozbudowy instalacji wytwarzających energię elektryczną z OZE wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby

- danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci, w tym farm fotowoltaicznych i elektrowni wiatrowych
- Wsparcie budowy i rozbudowy instalacji wytwarzających energię ciepłą i chłodu z OZE wraz z magazynami działającymi na potrzeby danego źródła OZE
 - Rozwój obszarów zrównoważonych energetycznie, wsparcie rozwoju energii rozproszonej opartej na lokalnych potencjałach, a w szczególności klastrów energetycznych, wspólnot i spółdzielni energetycznych dla zachowania stabilności produkcji energii z OZE, w tym wsparcie energetyki prosumenckiej
 - Ograniczanie niestabilności produkcji energii z OZE poprzez instalacje towarzyszące i równoważące produkcję energii, tj. instalacje hybrydowe.
2. Stworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnego przemysłu, w szczególności energochłonnego, wykorzystującego przewagi konkurencyjne regionu w zakresie dostępu do źródeł energii
- Wsparcie konkurencyjności i rozwoju przedsiębiorstw w dostosowaniu do wyzwań gospodarki
3. Inicjowanie współpracy branży przemysłowej z sektorem naukowym, wypracowanie wspólnej strategii rozwoju nowoczesnej branży przemysłowej uwzględniającej zasady ekonomii cyrkularnej
- Utworzenie klastrów przemysłowych
 - Rozwój przedsiębiorstw poprzez wsparcie klastrów
4. Wsparcie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej
- Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców poprzez rozwój kompetencji zawodowych oraz przedsiębiorczości, realizacja ośrodków wsparcia przedsiębiorczości
 - Powołanie centrum obsługi inwestora COI - integracja ofert i obsługi inwestorów oraz koordynacja opieki poinwestycyjnej
 - Kompleksowa aktywizacja zawodowa (w tym dotacje na samozatrudnienie)
 - Rozwój przedsiębiorczości oraz spółdzielczości, w tym spółdzielczości socjalnej jako elementu rozwoju przedsiębiorczości, w tym również dla społeczności z obszaru wykluczenia społecznego.
 - Outplacement dla pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika oraz osób odchodzących z rolnictwa
5. Wdrażanie i upowszechnianie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym

- Wsparcie działań, w tym edukacyjnych, przyczyniających się do zmniejszenia zużycia wody w procesach produkcyjnych, energetyce i gospodarce komunalnej
 - Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w przedsiębiorstwach (w tym w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE)
6. Stworzenie mechanizmów organizacyjnych i finansowych wspierających rozwój OZE
- Aglomeracyjny program wsparcia OZE dla gospodarstw domowych, przedsiębiorstw i budynków użyteczności publicznej
7. Wsparcie dla rozwoju innowacyjnych technologii wodorowych
- Rozwój badań nad zastosowaniem wodoru w energetyce i transporcie, opracowanie i wdrożenie metod pozyskiwania wodoru
 - Budowa instalacji do magazynowania i dystrybuowania wodoru
8. Rozwój, obok intensywnego rolnictwa, wyspecjalizowanego rolnictwa ekologicznego, hodowli ryb oraz przetwórstwa rolno-spożywczego
- Promowanie lokalnych zasobów (produktów tradycyjnych, regionalnych, ekologicznych), tworzenie lokalnych rynków zbytu
 - Wspieranie i profilowanie specjalizacji regionalno-lokalnych (sadownictwa, upraw szklarniowych, pszczelarstwa, rybactwa, myślistwa, przetwórstwa runa leśnego, produktów rolnych i ryb).
9. Wsparcie dla rozwoju atrakcyjnej, szerokiej oferty turystyczno-rekreacyjnej
- Budowa rozpoznawalnej marki turystyczno-rekreacyjnej Aglomeracji
 - Kształtowanie wspólnej promocji i informacji turystycznej Aglomeracji
 - Przygotowanie kompleksowych produktów i pakietów turystycznych
 - Wykorzystanie potencjału wód geotermalnych
 - Rozwój potencjału szlaków turystyki pieszej, rowerowej i samochodowej oraz turystyki pielgrzymkowej
 - Projekty ograniczające antropopresję w zakresie ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo podlegających ochronie
10. Wykorzystanie terenów rekultywowanych, w tym nowych zbiorników powierzchniowych powstałych w wyniku zalania wyrobisk pokopalnianych jako atrakcyjnych lokalizacji dla rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych
- Rozwój wyspecjalizowanych form sportu – organizacja cyklicznych imprez sportowych
11. Wspieranie rozwoju agroturystyki, wykorzystującej lokalne zasoby i specjalizacje

- Promocja lokalnej twórczości kulturalnej, rzemieślniczej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, przyczyniającej się do wykreowania produktów lokalnych/regionalnych

12. Rozwój sektora gospodarki „trzeciego wieku”

- Opracowanie i wdrożenie programu działań i wsparcia poprzedzone strategią na poziomie Aglomeracyjnym (w tym rozwój usług osobistych)

4.2.3. Kierunki działań w wymiarze środowiskowym – cel: Przystosowanie do zmian klimatu dzięki wzmocnieniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych Aglomeracji Konińskiej

1. Porządkowanie gospodarki wodnej, rekultywacja terenów pokopalnianych, budowa nowych strategicznych zbiorników wody i rozwój małej retencji wodnej
 - Program wsparcia retencji (w tym edukacja)
 - Rozwój zintegrowanych i systemowych działań adaptacyjnych do zmian klimatu poprzez wsparcie małej retencji wodnej i mikroretencji i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury, likwidacji wysp ciepła
 - Budowa, przebudowa lub remont urządzeń wodnych i infrastruktury towarzyszącej służących zmniejszeniu skutków susz i powodzi
2. Regulacja powiązań wodnych oraz rozwój technicznej infrastruktury i infrastruktury dla turystyki wodnej na szlaku Wielkiej Pętli Wielkopolski
3. Budowanie odporności na skutki zmian klimatycznych
 - Sporządzanie gminnych programów adaptacji do zmian klimatu (MPA)
 - Optymalizacja zużycia energii - poprawa efektywności energetycznej w tym termomodernizacja budynków, procesów produkcyjnych czy usługowych
 - Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą i/lub modernizacją źródeł ciepła, albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej i/lub chłodniczej
 - Wdrażanie kompleksowych działań wzmacniających rozwój gospodarki niskoemisyjnej, m.in. wymiana oświetlenia na energooszczędne, promocja efektywności energetycznej, systemów zarządzania energią, w tym budynków zero/niskoemisyjnych i pasywnych
 - Rozwijanie systemów ratownictwa
 - Rozwijanie systemów prognozowania i ostrzegania środowiskowego
4. Poprawa jakości środowiska, w tym ograniczanie hałasu i zanieczyszczenia powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz uciążliwości ruchu samochodowego

- Interwencje przyczyniające się do zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza, w tym w ramach rozwoju zielono-niebieskiej infrastruktury
 - Kompleksowe działania na rzecz remediacji terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą
5. Upowszechnienie nisko- i zeroemisyjnych środków transportu, wymiana taboru komunikacji publicznej
- Zakup autobusów wodorowych i elektrycznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą
 - Interwencje na rzecz zwiększenia zrównoważonej mobilności mieszkańców oraz funkcjonalności i efektywności transportu miejskiego poprzez kompleksowe wsparcie systemów publicznego transportu zbiorowego w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych
 - Inwestycje w rozwój infrastruktury ładowania/tankowania pojazdów bezemisyjnych
 - Wspieranie zeroemisyjnych form indywidualnej mobilności
 - Rozwój zrównoważonej mobilności społeczeństwa poprzez promowanie integracji taryfowej i wdrażanie komponentów koncepcji MaaS
 - Działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne na rzecz transportu zbiorowego i bezpieczeństwa ruchu w transporcie publicznym
6. Promocja lokalnych wartości krajobrazu, tradycji architektonicznej, lokalnych form zabudowy i zagospodarowania, zieleni przydomowej i zieleni terenów otwartych (w tym utrzymywanie charakterystycznych zadrzewień przydrożnych)
7. Ochrona roślin i zwierząt
- Działania wspierające zachowanie lub przywracanie do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i ekosystemów oraz populacji zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, w tym uwzględniające utrzymanie i odbudowę funkcji ekosystemów (ochrona bioróżnorodności)
 - Realizację kompleksowych działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie ochrony przyrody, środowiska oraz klimatu
 - Tworzenie schronisk i azyli dla zwierząt

4.2.4. Kierunki działań w wymiarze przestrzennym – cel: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń do życia i rozwoju

1. Wzmocnienie atrakcyjności usługowej i osiedleńczej miasta Konina jako stolicy regionu, a także kształtowanie miejscowości gminnych jako lokalnych

centrów usługowych - wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z lokalnymi ośrodkami osadniczymi

- Integracja przestrzenna dwóch, obecnie odrębnych, części miasta Konin - zwrócenie się zagospodarowania w kierunku rzeki Warty, wykreowanie reprezentacyjnej przestrzeni publicznej oraz nowego regionalnego centrum zdrowia, sportu i rekreacji na wyspie Pocijewo;
 - Wzmocnienie funkcji usługowych oraz jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarach centralnych ośrodków gminnych, wsparcie ich roli w układzie osadniczym, budowanie tożsamości miejsca i poczucia lokalnej dumy mieszkańców
 - Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych na zdegradowanych obszarach m.in. przez kompleksowe wsparcie rewitalizacyjne gmin
2. Ograniczanie rozpraszania zabudowy, racjonalizacja wykorzystania przestrzeni produkcyjnej i osadniczej dzięki wspieraniu działań scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego
- Zapewnienie zintegrowanej przestrzeni wysokiej jakości
3. Dostosowanie zagospodarowania przestrzeni wiejskiej do potrzeb gospodarczych i społecznych mieszkańców
- Poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych
 - Zapewnienie zintegrowanej przestrzeni wysokiej jakości
4. Uporządkowanie i wzmocnienie elementów tranzytowego, krajowego i wojewódzkiego układu drogowego, dróg wodnych i połączeń lotniczych
- Wzmocnienie powiązań drogowych, zwłaszcza na osi północ-południe
 - Modernizacja infrastruktury dróg wodnych Warty i Kanału Ślesińskiego
 - Powiększenie możliwości korzystania z transportu lotniczego
 - Rozwój infrastruktury transportu multimodalnego
5. Wzmacnianie lokalnych powiązań transportowych w celu poprawy dostępności ośrodków usługowych
- Budowa przyjaznych i bezpiecznych przystanków oraz węzłów przesiadkowych transportu publicznego wraz z parkingami Park&Ride i Bike&Ride
 - Budowa brakujących odcinków dróg lokalnych, w tym odtworzenia połączeń drogowych do miejscowości, do których przerwano połączenia drogowe z uwagi na działalność kopalni
 - Rozbudowa zintegrowanej sieci ścieżek rowerowych
6. Rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz lokalnych systemów grzewczych

- Realizacja kompleksowych projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (oczyszczalnie, sieci kanalizacyjne i wodociągowe, osady ściekowe) w ramach KPOŚK
 - Rozwój inteligentnych systemów zarządzania sieciami wodno-kanalizacyjnymi
 - Wsparcie działań służących rozwojowi infrastruktury niezbędnej do ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody do spożycia
 - Budowa i/lub modernizacja zdolnych do odbioru ciepła odpadowego systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła
7. Poprawa zarządzania sektorem gospodarki odpadami
- Dążenie do maksymalizacji wykorzystywania odpadów jako surowców wtórnych, rozwijanie recyklingu odpadów i zarządzanie efektywnością środowiskową w kierunku gospodarki zasobooszczędnej i ograniczenia gospodarki materiałochłonnej, przez wdrażanie rozwiązań technologicznych
 - Kompleksowe projekty z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi zgodne z hierarchią postępowania z odpadami
 - Rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów, z uwzględnieniem rozwiązań dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ich ponownego użycia
 - Kompleksowe projekty z zakresu gospodarki odpadami innymi niż komunalne (m.in. przemysłowe, azbestowe).
8. Rozwój funkcji rekreacyjnej, sportowej i społeczno-kulturalnej obejmującej budowę i adekwatne wyposażenie obiektów, urządzanie i porządkowanie terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku

4.2.5. Kierunki działań w wymiarze instytucjonalnym i zarządczym – cel: Trwała współpraca w Aglomeracji Konińskiej

1. Poprawa koordynacji i jakości zarządzania poprzez współpracę samorządów z udziałem społeczności lokalnej
 - Rozwój instytucjonalny Stowarzyszenia Aglomeracja Konińska, w tym do zarządzania wdrażaniem strategii
 - Poprawa jakości zarządzania przestrzenią - aglomeracyjne (ponadlokalne) biuro planowania rozwoju
 - Opracowanie Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Aglomeracji Konińskiej
2. Wzmocnienie roli instytucji publicznych jako inicjatora nawiązywania partnerstw, współpracy z innymi instytucjami publicznymi, społeczeństwem i innymi interesariuszami na rzecz rozwoju regionu

- Nowoczesne i innowacyjne zarządzanie, wzmocnienie kompetencji, umiejętności i zdolności kadr
 - Rozwój jasnej i włączającej komunikacji (wewnątrz urzędów i w relacji z interesariuszami, w tym społecznościami lokalnymi) dotyczącej wizji, misji, kierunków działań przewidzianych w strategii, a także przesłanek jej istnienia
3. Wypracowanie mechanizmów organizacyjnych i finansowych wspierających rozwój Aglomeracji

Poszczególne projekty mogą realizować jednocześnie więcej niż jeden cel strategiczny.

4.2.6. Rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

W poniższej tabeli do poszczególnych rodzajów działań zgrupowanych w cele strategiczne przypisane zostały rezultaty, jakie powinny być osiągnięte w Aglomeracji Konińskiej w wyniku wdrażania strategii, konkretne, mierzalne wskaźniki, za pomocą których rezultaty mają być weryfikowane, oraz oczekiwane kierunki zmian zjawisk. Część rezultatów została zaczerpnięta ze Wspólnej Listy Wskaźników Kluczowych 2014-2020 (oznaczenie: WLWK), część z projektu programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (adnotacja: FEW).

Tabela 9. Rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia.

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
ZINTEGROWANA, ZDROWA WSPÓLNOTA Z RÓWNYMI SZANSAMI DLA WSZYSTKICH	Wspieranie regionalnej tożsamości kulturowej – promowanie dziedzictwa kulturowego regionu	Wsparcie mieszkańców w realizacji działań mających na celu kultywowanie lokalnych tradycji i wzmocnienie tożsamości regionalnej	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – szt. (FEW)	Liczba osób zaangażowanych w kultywowanie lokalnych tradycji	osoby / wzrost
	Rozwój szkolnictwa zawodowego i technicznego na wszystkich etapach edukacji we współpracy z przedsiębiorstwami – przygotowanie kadr dla lokalnego rynku pracy	Podniesienie poziomu kształcenia zawodowego oraz kwalifikacji/kompetencji zawodowych uczniów oraz nauczycieli	Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem - osoby (FEW)	Liczba uczniów, którzy zwiększyli swoje szanse na rynku pracy	osoby / wzrost
	Poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach	Powołanie Klubów Aktywności Lokalnej	Liczba utworzonych Klubów aktywności lokalnej – liczba (szt.)	Liczba stałych uczestników zajęć w Klubach	osoby

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
	przyczyniające się do integracji społecznej i aktywizacji kulturowej, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym Integracja imigrantów (wraz z włączeniem w rynek pracy)	Organizowanie społeczności lokalnych z udziałem koordynatorów-organizatorów Integracja międzypokoleniowa, uczenie międzypokoleniowe			
		Zwiększenie powierzchni obiektów, które zostały przystosowane do pełnienia funkcji kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - szt. (FEW)	Liczba użytkowników odnowionych przestrzeni	osoby
	Poprawa dostępu do diagnostyki, leczenia, rehabilitacji i opieki, szczególnie osób z niepełnosprawnościami	Nowe formy usług medycznych i opiekuńczych	Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki	Liczba lekarzy / lekarzy-specjalistów na 1000 mieszkańców powiatu	osoby / wzrost

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
	i, niesamodzielnych i starszych Edukacja zdrowotna, promocja zdrowia oraz profilaktyka chorób i zagrożeń zdrowotnych		zdrowotnej - osoby/rok (FEW) Liczba wspartych podmiotów leczniczych – szt. (FEW)	Liczba osób objętych programami profilaktyki	osoby
		Większy zakres świadczonych usług opiekuńczych	Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie – osoby (FEW)	Liczba osób objętych wsparciem / Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	osoby /wzrost
	Optymalizacja świadczenia usług publicznych (w tym rozwiązania organizacyjne)	Portale i aplikacje e-usług, integracja danych w aglomeracyjne zasoby - większa liczba osób korzystających z e-usług	Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych – szt. (FEW)	Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych (FEW)	osoby /rok / wzrost

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
ZAGŁĘBIE ODNOWIONEJ ENERGETYKI, PRODUKCJI, TURYSTYKI I ROLNICTWA	Utrzymanie energetycznej specjalizacji gospodarki, wykorzystującej istniejącą modernizowaną i rozbudowaną infrastrukturę przesyłową, z równoczesnym sukcesywnym przechodzeniem do energetyki alternatywnej	Aglomeracja Konińska czołowym miejscem produkcji czystej energii	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej) – MW (FEW)	Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energia elektryczna, energia cieplna) – MWh/rok	MWh / wzrost
	Stworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnego przemysłu, w szczególności energochłonnego, wykorzystującego przewagi konkurencyjne	Aglomeracja jest ośrodkiem nowoczesnego przemysłu, wykorzystującego zasoby lokalne i przewagi konkurencyjne obszaru	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) (FEW)	Miejsca pracy utworzone we wspieranych przedsiębiorstwach	szt.

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
	regionu w zakresie dostępu do źródeł energii		Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem (FEW)		
	Inicjowanie współpracy branży przemysłowej z sektorem naukowym, wypracowanie wspólnej strategii rozwoju nowoczesnej branży przemysłowej uwzględniającej zasady ekonomii cyrkularnej	Rozwój klastrów przemysłowych	Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych – szt. (FEW)	Liczba nowych/udoskonalonych produktów powstałych we wspartych klastrach (WLWK)	szt.
	Wsparcie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej	Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców poprzez rozwój kompetencji zawodowych oraz przedsiębiorczości, realizacja ośrodków wsparcia przedsiębiorczości	Całkowita liczba uczestników – osoby (FEW)	Uczestnicy poszukujący pracy po opuszczeniu programu (FEW) Liczba osób, które rozpoczęły działalność gospodarczą	osoby osoby/wzrost

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
				Liczba podmiotów gospodarczych wg sekcji na 1000 mieszkańców	szt./wzrost
		Powołanie centrum obsługi inwestora COI - integracja ofert i obsługi inwestorów oraz koordynacja opieki poinwestycyjnej	Liczba ofert inwestycyjnych w bazie COI – szt.	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych (WLWK)	szt.
	Wdrażanie i upowszechnianie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym	Oszczędności surowców, efektywniejsze procesy produkcyjne	Liczba przedsiębiorstw, w których zastosowano rozwiązania optymalizacyjne – szt.	Objętość zaoszczędzonej wody Zmniejszenie zużycia energii	m ³ MWh
	Stworzenie mechanizmów organizacyjnych i finansowych wspierających rozwój OZE	Aglomeracyjny program wsparcia OZE dla gospodarstw domowych, przedsiębiorstw i budynków użyteczności publicznej	Liczba pozytywnie załatwionych wniosków – szt.	Liczba osób korzystających z instalacji OZE w gospodarstwach domowych	osoby /wzrost

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
		Budowa wysokowydajnych instalacji OZE, w tym farm fotowoltaicznych i elektrowni wiatrowych	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej) – MW (FEW)	Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energia elektryczna, energia cieplna) (FEW)	MWh/rok
	Wsparcie dla rozwoju innowacyjnych technologii wodorowych	Zwiększenie liczby spotkań, webinarium popularyzujących technologie wodorowe Popularyzacja zastosowań wodoru w gospodarce	Infrastruktura paliw alternatywnych – punkty ładowania / tankowania	Liczba wypracowanych stanowisk, porozumień w ramach Wielkopolskiej Platformy Wodorowej Moc zainstalowana elektrolizerów	szt. MW
	Rozwój, obok intensywnego rolnictwa, wyspecjalizowanego rolnictwa ekologicznego,	Aglomeracja Konińska liderem produkcji zdrowej żywności w Wielkopolsce	Liczba certyfikowanych producentów ekologicznych – szt.	Wartość sprzedaży lokalnych producentów żywności	wzrost

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
	hodowli ryb oraz przetwórstwa rolno-spożywczego				
	Wsparcie dla rozwoju atrakcyjnej, szerokiej oferty turystyczno-rekreacyjnej	Budowa rozpoznawalnej marki turystyczno-rekreacyjnej Aglomeracji Przygotowanie kompleksowych produktów i pakietów turystycznych	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – szt. (FEW)	Liczba całorocznych miejsc noclegowych w obiektach hotelowych Liczba udzielonych noclegów na 1000 mieszkańców	szt./wzrost
	Wykorzystanie terenów rekultywowanych, w tym nowych zbiorników powierzchniowych powstałych w wyniku zalania wyrobisk pokopalnianych jako atrakcyjnych lokalizacji dla rozwoju funkcji	Większa liczba zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych i infrastruktury czasu wolnego	Powierzchnia wspieranych rekultywowanych gruntów – ha (FEW)	Liczba imprez sportowo-rekreacyjnych na udostępnionych obiektach	szt. / wzrost

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
	turystyczno-rekreacyjnych				
	Wspieranie rozwoju agroturystyki, wykorzystującej lokalne zasoby i specjalizacje	Podtrzymanie tradycji specyficznych dla obszaru, np. wykonywania produktów z wikliny	Liczba gospodarstw agroturystycznych – szt.	Liczba certyfikowanych produktów lokalnych Liczba wystawców na targach/wystawach rzemiosła i rękodzieła – z terenu AK i zewnętrznych	szt. / wzrost
	Rozwój sektora gospodarki „trzeciego wieku”	Opracowanie i wdrożenie programu działań i wsparcia poprzedzone strategią na poziomie Aglomeracyjnym (w tym rozwój usług osobistych)	Liczba wprowadzonych usług wynikających z programu – szt.	Liczba seniorów objętych działaniami w projekcie	osoby / wzrost
PRZYSTOSOWANIE DO ZMIAN KLIMATU DZIĘKI WZMOCNIENIU WALORÓW	Porządkowanie gospodarki wodnej, rekultywacja terenów pokopalnianych, budowa nowych strategicznych	Aglomeracyjny program wsparcia retencji wraz z częścią edukacyjną	Powierzchnia wspieranych zrehabilitowanych gruntów – ha (FEW)	Objętość retencjonowanej wody (WLWK)	m ³

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
PRZYRODNICZYCH I KRAJOBRAZOWYCH AGLOMERACJI KONIŃSKIEJ	zbiorników wody i rozwój małej retencji wodnej	- większa liczba udzielonych dotacji na budowę instalacji do retencjonowania wody opadowej - zwiększenie liczby wybudowanych systemów zagospodarowania wód opadowych z kanalizacji deszczowej			
	Regulacja powiązań wodnych oraz rozwój technicznej infrastruktury i infrastruktury dla turystyki wodnej na szlaku Wielkiej Pętli Wielkopolski	Rozwój i wzrost popularności najdłuższego szlaku wodnego w Polsce	Długość przebudowanych lub zmodernizowanych szlaków wodnych - km	Liczba osób korzystających z infrastruktury Liczba wypożyczeń sprzętu	osoby szt.

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
	Budowanie odporności na skutki zmian klimatycznych	Sporządzanie gminnych programów adaptacji do zmian klimatu (MPA) Optymalizacja zużycia energii - poprawa efektywności energetycznej w tym termomodernizacja budynków, procesów produkcyjnych czy usługowych	Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej - m ²	Liczba podmiotów zaangażowanych w realizację działań Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (WLWK) / Roczne zużycie energii pierwotnej (FEW)	szt. MWh/rok
	Poprawa jakości środowiska, w tym ograniczanie hałasu i zanieczyszczenia powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz uciążliwości ruchu samochodowego	Obniżenie poziomu zanieczyszczeń, wzrost udziału powierzchni biologicznie czynnych na obszarach zabudowanych	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu – ha Stężenie pyłu zawieszonego PM10 - µg/m³	Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury Grunty zrekultywowane wykorzystywane jako tereny zielone, pod	osoby osoby ha

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
				budowę lokali socjalnych lub pod działalność gospodarczą lub inną	
	Upowszechnienie nisko- i zeroemisyjnych środków transportu, wymiana taboru komunikacji publicznej	Komunikacja publiczna organizowana przez JST tworzące Aglomerację jest obsługiwana taborom nisko- i zeroemisyjnym	Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego – pasażerowie (miejsca) (FEW)	Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego (FEW)	pasażerowie - użytkownicy
	Promocja lokalnych wartości krajobrazu, tradycji architektonicznej, lokalnych form zabudowy i zagospodarowania, zieleni przydomowej i zieleni terenów otwartych (w tym utrzymywanie	Zwiększenie powierzchni utworzonych/zrewitalizowanych terenów zieleni	Powierzchnia terenów zieleni objętych interwencją – m ²	Zadowolenie mieszkańców	% w badaniach opinii

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
	charakterystycznych zadrzewień przydrożnych)				
	Ochrony roślin i zwierząt	Lepsza ochrona bezpańskich zwierząt wraz z komponentem edukacyjnym	Liczba działań edukacyjnych z zakresu ochrony przyrody / z zakresu opieki nad bezpańskimi zwierzętami	Liczba zwierząt przyjętych do schroniska	liczba
ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ DO ŻYCIA I ROZWOJU	Wzmocnienie atrakcyjności usługowej i osiedleńczej miasta Konina jako stolicy regionu, a także kształtowanie miejscowości gminnych jako lokalnych centrów usługowych - wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z	Integracja przestrzenna dwóch, obecnie odrębnych, części miasta Konin –zwrócenie się zagospodarowania w kierunku rzeki Warty, wykreowanie reprezentacyjnej przestrzeni publicznej oraz nowego regionalnego centrum zdrowia, sportu i rekreacji na wyspie Pocijewo; Wzmocnienie funkcji usługowych oraz jakości i	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – szt. (FEW)	Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji (FEW) Nowopowstała powierzchnia mieszkalna / komercyjna na rewitalizowanych obszarach Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na	osoby / utrzymanie m ²

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
	lokalnymi ośrodkami osadniczymi	atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarach centralnych ośrodków gminnych, wsparcie ich roli w układzie osadniczym, budowanie tożsamości miejsca i poczucia lokalnej dumy mieszkańców		zrewitalizowanych obszarach (WLWK)	liczba / wzrost
	Ograniczanie rozpraszania zabudowy, racjonalizacja wykorzystania przestrzeni produkcyjnej i osadniczej dzięki wspieraniu działań scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego	Poprawa ładu przestrzennego i racjonalności ekonomicznej układów osadniczych	Liczba przeprowadzonych procedur scalania i podziału nieruchomości – szt.	Powierzchnia terenów objętych scalaniem i wtórnymi podziałami Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych w ramach zagospodarowania poscaleniowego	ha szt.

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
	Uporządkowanie i wzmocnienie elementów tranzytowego, krajowego i wojewódzkiego układu drogowego, dróg wodnych i połączeń lotniczych	Wzmocnienie powiązań drogowych na osi północ-południe i wschód-zachód	Długość nowych lub rozbudowanych dróg – poza TEN-T - km (FEW) Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – poza TEN-T - km (FEW)	Krótszy średni czas dojazdu lub skrócenie odległości	min lub km
		Rozwój infrastruktury transportu multimodalnego	Liczba uruchomionych terminali – szt.	Zdolność przeładunkowa terminali	Mg (tona)
	Wzmacnianie lokalnych powiązań transportowych w celu poprawy dostępności ośrodków usługowych	Budowa przyjaznych i bezpiecznych przystanków oraz węzłów przesiadkowych transportu publicznego wraz z parkingami Park&Ride i Bike&Ride	Liczba wspartych zintegrowanych węzłów przesiadkowych – szt. (FEW)	Udział zmodernizowanych, dostępnych przystanków	%

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
		Rozbudowa zintegrowanej sieci ścieżek rowerowych – upowszechnienie roweru jako środka transportu	Wspierana infrastruktura rowerowa – km (FEW)	Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej (FEW)	osoby / rok (okresowe badania ruchu)
	Rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz lokalnych systemów grzewczych	Wzrost odsetka osób korzystających ze zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia ścieków a także lokalnych systemów grzewczych oraz mniejsza awaryjność instalacji	Długość nowych lub zmodernizowanych sieci wodociągowych w ramach zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę – km (FEW) Długość nowych lub zmodernizowanych sieci kanalizacyjnych w ramach zbiorowych systemów odprowadzania ścieków - km (FEW)	Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę (FEW) Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia (FEW)	osoby

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
	Poprawa zarządzania sektorem gospodarki odpadami	Podniesienie świadomości ekologicznej w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ), większy odzysk surowców	Odpady przygotowane do ponownego użycia - tony / rok (FEW)	Odpady zbierane selektywnie (FEW) Odpady poddane recyklingowi (FEW)	tony /rok / %
TRWAŁA WSPÓŁPRACA W AGLOMERACJI KONIŃSKIEJ	Poprawa koordynacji i jakości zarządzania poprzez współpracę samorządów z udziałem społeczności lokalnej	Poprawa jakości zarządzania przestrzenią - aglomeracyjne (ponadlokalne) biuro planowania rozwoju	Liczba powołanych biur (instytucji) specjalistycznych – szt.	Liczba wniosków o dofinansowanie opracowanych przez instytucję zarządzającą Liczba dokumentów planistycznych i strategicznych opracowanych przez aglomeracyjne biuro planowania	szt.
	Wzmocnienie roli instytucji publicznych jako inicjatora nawiązywania partnerstw, współpracy	Zwiększenie liczby działań wspierających proces transformacji energetycznej	Liczba zawartych partnerstw – szt.	Liczba gospodarstw domowych korzystających z programu	szt.

CELE STRATEGICZNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY	WSKAŹNIKI PRODUKTU / JEDN. POMIARU	WSKAŹNIKI REZULTATU	JEDNOSTKI POMIARU / KIERUNKI ZMIAN
	z innymi instytucjami publicznymi, społeczeństwem i innymi interesariuszami na rzecz rozwoju regionu		Liczba wdrożonych programów – szt.		
		Zwiększenie skali konsultacji społecznych na poziomie Aglomeracji	Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych	Liczba przyjętych do realizacji inicjatyw zgłoszonych w toku konsultacji	szt.
	Wypracowanie mechanizmów organizacyjnych i finansowych wspierających rozwój Aglomeracji	Lepsza koordynacja zarządzania na obszarze Aglomeracji, dalsza instytucjonalizacja współpracy	Liczba zawartych partnerstw projektowych – szt.	Liczba projektów realizowanych przez Aglomerację Konińską	szt. / wzrost

Źródło: opracowanie własne.

4.3. Obszary strategicznej interwencji (OSI)

4.3.1. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa

W Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 (przyjętej uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr XVI/287/20 z dnia 27 stycznia 2020 r.) wskazano indykatywnie obszary strategicznej interwencji wynikające z kompilacji dwóch podejść – regionalnego i krajowego. Wymiar regionalny reprezentował w szczególności Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego (PZPWW), a wymiar krajowy – SOR, KPZK¹⁴ i KSRR.

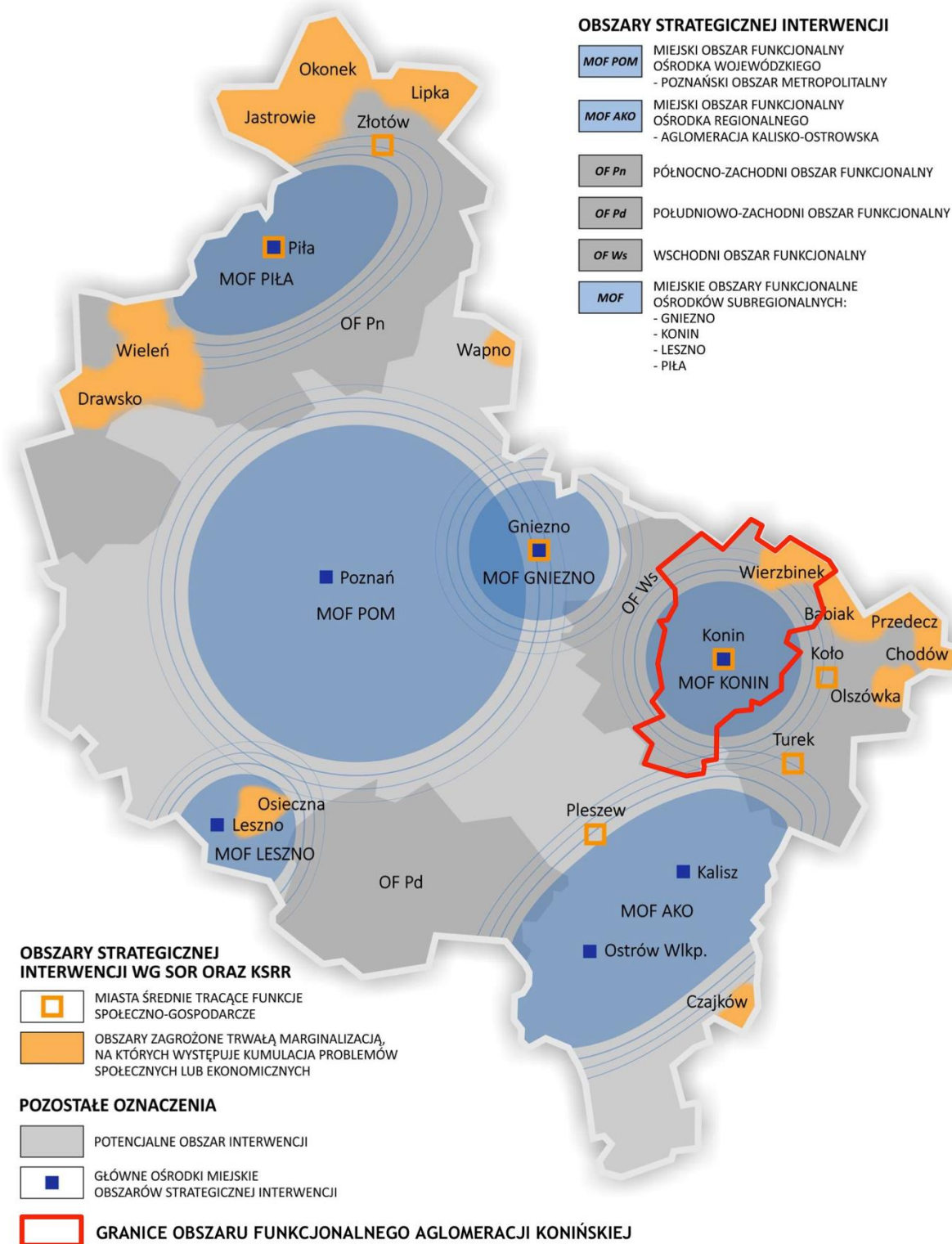
W PZPWW wyodrębniono obszary o najintensywniejszej sile oddziaływania miast na otoczenie, w których obserwować można wyraźne powiązania funkcjonalno-przestrzenne. Zasięg oddziaływania największych ośrodków miejskich dzieli przestrzeń województwa na sześć subregionów. Jednym z nich jest położony w obrębie Aglomeracji Konińskiej **Koniński Obszar Funkcjonalny (KOF) obejmujący miasto Konin** i gminy w otoczeniu Konina: **2 gminy miejsko-wiejskie: Golina, Ślesin** oraz **5 gmin wiejskich: Kazimierz Biskupi, Kramsk, Krzymów, Rzgów i Stare Miasto**. Wsparcie MOF-ów służy wzmacnianiu ich konkurencyjności i zdolności do dyfuzji czynników rozwojowych na sąsiednie obszary zurbanizowane i o charakterze rolniczym, oddziałuje na wszystkie części województwa stymulując jego rozwój, a także wpływa stabilizująco na strukturę osadniczą regionu.

Ponadto w Strategii Wielkopolska 2030 wyodrębniono 3 obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali regionalnej opisane w PZPWW. Cała **Agglomeracja Konińska** znalazła się w obrębie **Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego**. Wsparcie na tym obszarze oznacza realizację działań uzupełniających i/lub wzmacniających pozytywne oddziaływanie MOFu. Pewne interwencje podjęte w MOF stanowią dźwignię rozwojową dla obszarów wykraczających znacznie poza ich granice. Obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska wyróżnia na tle regionu endogeniczny potencjał, który odpowiednio wykorzystany będzie stanowić o przewagach konkurencyjnych całego regionu.

W obszarach strategicznej interwencji wyróżnionych na szczeblu krajowym, wskazano **Konin** jako miasto w grupie **miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze** oraz **gminy Wierzbinek i Wilczyn** jako położoną na **obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją**.

¹⁴ Dokument nieobowiązujący od 13 listopada 2020 r.

Ryc. 20. Obszary strategicznej interwencji określone w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 (zasięgi indykatywne).

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do r. 2030, styczeń 2020 r.

OSI - Koniński Obszar Funkcjonalny (KOF)

Miasto Konin wraz z otoczeniem tworzy Koniński Obszar Funkcjonalny (KOF), który pełni funkcje administracyjne, usługowe w szczególności w dziedzinie zdrowia, kultury i edukacji. Atutami KOF jest dziedzictwo kulturowe, szczególnie związane z kulturą pielgrzymkową, zasoby środowiska przyrodniczego, dobre skomunikowanie wynikające z położenia KOF na przebiegu szlaków transportowych o znaczeniu międzynarodowym.

Tabela 10. Zapisy Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku dotyczące Konińskiego Obszaru Funkcjonalnego.

KLUCZOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ	
CELE SRWW	ZAPISY
WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW	– przeprowadzenie sprawiedliwej transformacji energetycznej bez znaczących kosztów ekonomicznych i społecznych; wsparcie dla rozwoju produkcji energii ze źródeł alternatywnych – tworzenie warunków do rozwoju biznesu zeroemisyjnych i innowacyjnych technologii z wykorzystaniem OZE – rozwój MŚP, terenów inwestycyjnych i promocja gospodarcza przedsiębiorstw – wsparcie rolniczego gospodarowania na obszarach pokopalnianych i na lekkich glebach regionu konińskiego – wzmocnienie potencjału IOB, rozwój sieci IOB i zapewnienie przedsiębiorcom szerokiego wachlarza usług doradczych – mobilizacja współpracy nauki i biznesu, zwiększenie zainteresowania sektora prywatnego działalnością B+R, tworzenie warunków do rozwoju innowacyjnych projektów, w tym rozwijanie nowoczesnej i kreatywnej przestrzeni biznesowej oraz szkolnictwa wyższego – poprawa sytuacji na rynku pracy przez tworzenie nowych miejsc pracy i rozwijanie przedsiębiorczości, podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, stworzenie warunków do kształcenia ustawicznego szczególnie w przypadku pracowników odchodzących z sektora paliwowo-energetycznego – wsparcie rzemiosła przez rozwój edukacji, produkcji i usług związanych z tym sektorem, wykorzystanie potencjału Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Koninie
ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU	– zrównoważony rozwój turystyki wypoczynkowo-rekreacyjnej i wodnej w obszarze jezior konińskich – wzmacnianie potencjału kulturowego i wykorzystanie dziedzictwa kultury do promocji turystycznej KOF, w tym dziedzictwa Sanktuarium Maryjnego w Licheniu Starym – poprawa jakości i dostępu do specjalistycznej opieki medycznej, usług przeciwdziałających negatywnym skutkom procesów

KLUCZOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ	
CELE SRWW	ZAPISY
	demograficznych (m.in. rozwój usług opiekuńczych, w tym opieki nad dziećmi oraz usług senioralnych) – rozwój usług zwiększających atrakcyjność osiedleńczą KOF i tworzenie przyjaznej przestrzeni
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI	– rozwój systemu komunikacji i infrastruktury transportowej – budowa/przebudowa sieci dróg krajowych i wojewódzkich położonych na obszarze KOF, m.in. DK 25, budowa przeprawy mostowej przez rzekę Wartę w miejscowości Biechowy, wzmacniających spójność transportową KOF – wzmacnianie wewnętrznej spójności komunikacyjnej KOF przez rozwój lokalnej infrastruktury drogowej, transportu niskoemisyjnego, tworzenie sieci ścieżek rowerowych, rozwój sieci komunikacji autobusowej, integrację systemów transportu zbiorowego i budowę węzłów przesiadkowych – budowę centrum logistycznego o szerokim zasięgu – poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w dolinie rzeki Warty, budowa polderu Golina – modernizacja drogi wodnej Warty (Kanał Ślesiński) – zwiększenie efektywności gospodarki wodno-ściekowej i inwestycji w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną – przeciwdziałanie suszy i powodzi przez wzrost retencji wody – zwiększenie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej z wykorzystaniem OZE, rozwój ekologicznej infrastruktury, w tym budownictwa w technologiach pasywnych, promocja edukacji ekologicznej programy poprawiające jakość powietrza i obniżające emisję CO₂
WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM	– rewitalizacja i rekultywacja obszarów zdegradowanych (w tym pokopalnianych) dla podniesienia ich atrakcyjności i zwiększenia jakości życia mieszkańców – prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej na obszarze KOF – rozwój e-usług – wzmacnianie instrumentów programowych i doskonalenie systemów wsparcia zwiększających skuteczność wdrażanych mechanizmów rozwojowych, w tym partnerstw międzysektorowych, dialogu społecznego przygotowanie sprawiedliwego i inkluzywnego <i>Planu transformacji gospodarczej i energetycznej</i>, uzgodnionego w gronie wszystkich zainteresowanych stron, w tym pracowników, związków zawodowych, przedsiębiorców, władz samorządowych, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicieli szkół i uczelni

OSI - Wschodni Obszar Funkcjonalny

Głównymi jednostkami osadniczymi Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego (WOF) są Konin, Koło, Słupca i Turek. WOF stanowi obszar koncentracji przemysłu wydobywczo-energetycznego. Ze względu na wyczerpywanie złóż kopalin obszar ten wymaga wdrożenia działań restrukturyzacyjnych ukierunkowanych na określenie nowych funkcji dla zlokalizowanych na tym obszarze terenów poprodukcyjnych i pogórnich oraz ukierunkowania przemysłu na produkcję innych nośników energii. Ponadto należy podjąć działania rekultywacji terenów po odkrywkowej eksploatacji węgla brunatnego.

Tabela 11. Zapisy Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku dotyczące Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego.

KLUCZOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ	
CELE SRWW	ZAPISY
WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW	– przeprowadzenie sprawiedliwej transformacji energetycznej bez znaczących kosztów ekonomicznych i społecznych – restrukturyzacja i modernizacja gospodarki WOF, tworzenie alternatyw gospodarczych (opartych np. na OZE, wodorze) oraz specjalizacji niezwiązanych bezpośrednio z przemysłem paliwowo-energetycznym, m.in. budowa proinnowacyjnego Parku Przemysłowo–Technologicznego Aglomeracji Konińskiej – rozwój i podniesienie atrakcyjności terenów inwestycyjnych przez zintegrowane działania promocyjne, a także racjonalne wykorzystanie i zagospodarowanie terenów poprodukcyjnych i pogórnich – zachowanie i rozwój potencjału rolnictwa, ochrona gruntów rolnych, wdrażanie programów kompensacyjnych dla sektora rolniczego z tytułu działalności kopalni – poprawa sytuacji na rynku pracy przez stworzenie warunków do powstania nowych miejsc pracy – podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, stworzenie warunków do kształcenia ustawicznego szczególnie w przypadku pracowników odchodzących z sektora paliwowo-energetycznego tak, aby w nowych miejscach pracy mogli w jak największym stopniu wykorzystywać swoje wcześniej zdobyte umiejętności i doświadczenie zawodowe
ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH	– przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych, poprawa dostępu do usług społecznych i ich jakości, w tym usług i infrastruktury zdrowotnej, usług opiekuńczych i senioralnych – rozwój funkcji turystycznych w oparciu o walory georóżnorodności środowiska WOF

KLUCZOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ	
CELE SRWW	ZAPISY
I NIEMATERIALNYCH REGIONU	– wzmacnianie społeczności lokalnych i tożsamości lokalnej, m.in. przez wykorzystanie dorobku i doświadczenia funkcjonujących na tym obszarze Lokalnych Grup Działania
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI	– rozbudowa infrastruktury transportowej, budowa/przebudowa sieci dróg krajowych i wojewódzkich położonych na obszarze WOF, m.in. DK 25, 72, 92, ułatwienie przepływów towarów w kierunkach północ-południe i wschód- zachód powiązanych z autostradą A2 – rozwój infrastruktury kolejowej, budowa węzła kolejowego oraz rozważenie budowy sieci kolejowej łączącej Konin–Koło–Turek, modernizacja linii kolejowej E20 – wzmacnianie wewnętrznej spójności komunikacyjnej WOF przez rozwój lokalnej infrastruktury drogowej, transportu niskoemisyjnego, tworzenie sieci ścieżek rowerowych, rozwój sieci komunikacji autobusowej, integrację systemów transportu zbiorowego i budowę węzłów przesiadkowych – dochowanie zobowiązań w dziedzinie ochrony środowiska oraz podnoszenie jego jakości, szczególnie w zakresie powietrza, bioróżnorodności, wód powierzchniowych i podziemnych, upowszechnianie edukacji ekologicznej – uregulowanie gospodarki odpadami i wodno-ściekowej – wzrost retencji wody – produkcja energii opartej na nowych nośnikach energii, inicjowanie i prowadzenie działań związanych z rozwojem energetyki rozproszonej oraz lokalnym bezpieczeństwem energetycznym, rozwój inicjatyw klastrowych oraz inteligentnych systemów magazynowania, zarządzania i dystrybucji energii, w szczególności opartych na alternatywnych źródłach – wykorzystanie pełnego potencjału wszystkich rodzajów OZE (m.in. biopaliw ciekłych, biogazu, energii wiatru, geotermii głębokiej, pomp ciepła, ogniw fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych) oraz poprawa efektywności energetycznej
WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM	– rewitalizacja, rekultywacja i przywrócenie przyrodzie i mieszkańcom zdegradowanych terenów pogórnictwa, rewitalizacja obszarów zdegradowanych zwiększająca ich atrakcyjność osiedleńczą i poprawiająca jakość życia mieszkańców – wzmacnianie instrumentów programowych i doskonalenie systemów wdrażania zwiększających skuteczność implementowanych mechanizmów rozwojowych, doskonalenie i upowszechnianie modelu współzarządzania z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej przy uczestnictwie NGO, JST wszystkich szczebli, przedstawicieli rządu, przedsiębiorców i mieszkańców

KLUCZOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ	
CELE SRWW	ZAPISY
	– przygotowanie sprawiedliwego i inkluzywnego Planu transformacji gospodarczej i energetycznej, który zostanie uzgodniony w gronie wszystkich zainteresowanych stron, w tym pracowników, związków zawodowych, przedsiębiorców, władz samorządowych, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicieli szkół i uczelni; transformacja powinna być zgodna z unijną inicjatywą wsparcia regionów górniczych

OSI - Miasta średnie tracące dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze

OSI - Obszary zagrożone trwałą marginalizacją

Bazując na zapisach SOR oraz KSRR do obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją spośród gmin Aglomeracji zaliczono gminy Wilczyn i Wierzbinek. Natomiast miasto Konin ze względu na kumulację negatywnych czynników ograniczających rozwój (m.in. utrata funkcji paliwowo-energetycznej, depopulacja, starzenie się społeczeństwa, zdegradowane tereny pokopalniane, niska aktywność społeczna i niski poziom przedsiębiorczości) znalazło się wśród miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

Dodatkowo w [Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego](#), przed uchwaleniem Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego 2030, w ramach kategorii 4.10 MIASTA I INNE OBSZARY TRACĄCE DOTYCHCZASOWE FUNKCJE SPOŁECZNO-GOSPODARCZE (str. 184) ujęto wszystkie gminy z terenu Aglomeracji Konińskiej.

Tabela 12. Zapisy Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego dotyczące OSI - Obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

KLUCZOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ	
CELE SRWW	ZAPISY
WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW	– działania naprawcze związane z upadkiem tradycyjnych lokalnych gospodarek oraz odbudowa bazy gospodarczej – wzmocnienie procesów dezagrarnizacji i powstawania pozarolniczych miejsc pracy – zwiększenie poziomu przedsiębiorczości, wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, dopasowanie popytu i podaży na rynku pracy, m.in. przez wsparcie szkolnictwa zawodowego dostosowanego do potrzeb lokalnej gospodarki, rozwój rzemiosła

KLUCZOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ	
CELE SRWW	ZAPISY
	– wsparcie w powstawaniu i rozwoju MŚP – inkubowanie przedsięwzięć wykorzystujących lokalny potencjał i zasoby
ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU	– przeciwdziałanie niekorzystnej strukturze demograficznej oraz ujemnemu saldu migracji, m.in. przez poprawę jakości oraz dostępu do podstawowych usług publicznych, zdrowotnych i opieki senioralnej – przeciwdziałanie deprywacji infrastruktury publicznej oraz jej uzupełnianie – zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej – wsparcie rozwoju potencjału turystycznego
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI	– zwiększenia dostępności terytorialnej i komunikacyjnej – wzmocnienie i integracja powiązań transportowych (połączeń drogowych i kolejowych), zwłaszcza z ośrodkiem metropolitalnym
WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM	– poprawa zdolności instytucjonalnej koniecznej do efektywnego zarządzania procesami rozwojowymi, poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na tych obszarach – ograniczenie skutków peryferyjnego położenia obszarów przygranicznych, działania na rzecz współpracy na wszystkich szczeblach administracji w obrębie województwa jak i poza jego granicami, lepsze wykorzystanie możliwości jakie oferuje współpraca ponadlokalna i międzywojewódzka – nadanie nowych funkcji obszarom zdegradowanym

4.3.2. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gmin Aglomeracji, zakładane działania i rekomendacje

Terytorialny wymiar polityki rozwoju przejawia się w programowaniu rozwoju i podejmowaniu interwencji w stosunku do wskazanych obszarów strategicznej interwencji. Na obszarze AK wskazuje się niżej wymienione obszary strategicznej interwencji (OSI) mające kluczowe znaczenie dla rozwoju gmin Partnerstwa oraz działania zakładane na tych obszarach.

I. OSI – Bieguny rozwoju – miasta i ośrodki gminne

Wzmocnienie atrakcyjności usługowej i osiedleńczej miasta Konina jako stolicy regionu, a także kształtowanie miejscowości gminnych jako lokalnych centrów usługowych. Zakładane działania:

- 1.1. Poprawa koordynacji i jakości zarządzania przestrzenią poprzez współpracę z innymi samorządami terytorialnymi i społecznością lokalną

Rekomendacje:

- *Powołanie, na poziomie Partnerstwa, wspólnej jednostki koordynacyjno-projektowej odpowiedzialnej za przygotowanie koncepcji i planów zagospodarowania przestrzennego*

- 1.2. Integracja przestrzenna dwóch, obecnie odrębnych, części miasta Konin – historycznej (południowej) i powojennej (północnej) poprzez zwrócenie się zagospodarowania w kierunku rzeki Warty, stworzenie reprezentacyjnej przestrzeni publicznej oraz wykreowanie nowego regionalnego centrum zdrowia, sportu i rekreacji na Wyspie Pocijewo

Rekomendacje:

- *Wyłonienie koncepcji przebudowy/rozbudowy obszaru wyspy Pocijewo*
- *Przygotowanie projektów przebudowy/rozbudowy dla działań samorządu oraz ofert inwestycyjnych dla inwestorów zewnętrznych*

- 1.3. Porządkowanie ekstensywnie zagospodarowanych struktur zabudowy, wzmocnianie ośrodków usługowych oraz jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarach centralnych miast i miejscowości/ośrodków gminnych w celu przywrócenia/wzmocnienia ich roli w układzie osadniczym oraz budowania tożsamości miejsca i poczucia lokalnej dumy mieszkańców

Rekomendacje:

- *Wyłonienie najlepszych koncepcji rozbudowy/rewitalizacji obszarów centralnych miast i miejscowości w drodze konkursów urbanistyczno-architektonicznych (historyczne centra miast Goliny, Kleczewa, Rychwała, Sompolna i Ślesina, centra miejscowości: Kramska i Kazimierza Biskupiego – z uwagi na największe braki w strukturze przestrzennej)*

- *Przygotowanie projektów odbudowy, rozbudowy lub rewitalizacji, w tym ofert inwestycyjnych dla inwestorów zewnętrznych - mających na celu lepsze wykorzystanie zasobów terenów uzbrojonych oraz poprawę jakości życia mieszkańców*

1.4. Wzmacnianie lokalnych powiązań transportowych w celu poprawy dostępności ośrodków usługowych w układzie osadniczym, w tym rozwój dróg rowerowych i rozwój komunikacji publicznej

Rekomendacje:

- *Rozbudowa zintegrowanej sieci rowerowych, dostępowych do ośrodków usługowych i szkół jako alternatywy dla przemieszczania się*
- *Modernizacja - rozbudowa najłabszych elementów dostępowego układu dróg gminnych i powiatowych*
- *Budowa mostu nad Wartą w miejscowości Biechowy – w ciągu drogi powiatowej 3217P (na granicy gmin Krzymów i Kramsk), utrzymanie istniejących przepraw promowych w innych lokalizacjach*
- *Budowa przyjaznych i bezpiecznych przystanków oraz węzłów przesiadkowych transportu publicznego wraz z parkingami Park&Ride i Bike&Ride*

1.5. Ograniczanie rozpraszania zabudowy, racjonalizacja wykorzystania terenów położonych w zasięgu pieszej dostępności do wydajnej komunikacji publicznej

Rekomendacje:

- *Działania koordynacyjno-projektowe – przygotowanie nowej przestrzeni urbanizacji w zasięgu do 15 min dojścia pieszego do powstających nowych punktów przesiadkowych lub przystanków*

1.6. Rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz lokalnych systemów grzewczych, rozwój lokalnych instalacji OZE

Rekomendacje:

- *Wyznaczanie pod nową zabudowę terenów w zasięgu sieci kanalizacji oraz z możliwością podłączenia do lokalnych systemów grzewczych*
- *Uwzględnienie przez samorządy gmin współpracy w zakresie gospodarki ściekowej*

1.7. Zwiększenie dostępności cyfrowej - rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej i wdrożenie rozwiązań smart city;

1.8. Poprawa jakości środowiska miejskiego, w tym ograniczanie hałasu i zanieczyszczenia powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz ruchu samochodowego

Rekomendacje:

- *Wyznaczanie stref bez samochodu lub z ograniczeniami dla ruchu samochodów (np. typu woonerf) szczególnie w centrach miast, w obrębie prestiżowych przestrzeni publicznych (np. rynek miejski) oraz w sąsiedztwie szkół i przedszkoli.*

Ryc. 21. Obszary centralne wskazane do rozbudowy lub rewitalizacji

Na rysunku wskazano potencjalne lokalizacje działań mających na celu doskonalenie struktury funkcjonalno-przestrzennej ośrodków usługowych, w szczególności wzbogacenie ich oferty usługowej, budowę nowych mieszkań i stworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych. Promień 300 m odpowiada 5-minutowemu dojściu pieszemu.

Źródło: opracowanie własne na ortofotomapie z geoportal.gov.pl

II. OSI – Przestrzeń o wartościach przyrodniczych i kulturowych

Ochrona i wzmocnienie wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych obszaru, wzmocnienie atrakcyjności przestrzeni dla zamieszkiwania oraz dla rozwoju sportu, turystyki i rekreacji. Zakładane działania:

- 2.1. Porządkowanie gospodarki wodnej i przeciwdziałanie skutkom suszy, budowa strategicznych zbiorników wody (rekultywacja wyrobisk pokopalnianych) i rozwój małej retencji wodnej

Rekomendacje:

- *Wspomaganie naturalnej retencji poprzez: zachowanie miejsc naturalnej retencji wodnej (małe zbiorniki wodne, jeziora, tereny mokradel, bagienne), wprowadzanie zalesień, zadrzewień, utrzymywanie łąk w dotychczasowym użytkowaniu,*
- *Ochrona ekosystemów wodnych/jeziornych poprzez kształtowanie stref ekotonowych towarzyszących wodom stojącym i płynącym, stanowiących także barierę przed dopływem do nich azotanów z terenów intensywnie użytkowanych rolniczo*
- *Spowalnianie odpływu wód powierzchniowych, zwiększanie naturalnej i sztucznej retencji wodnej (m.in.: odtwarzanie i budowa śródpolnych i śródleśnych zbiorników wodnych, budowa zbiorników retencyjnych, przebudowa innych urządzeń wodnych np. urządzeń melioracyjnych)*
- *Podejmowanie działań w zakresie ochrony i oszczędnego zużywania zasobów wodnych poprzez gromadzenie wód opadowych na posesjach, stosowanie przepuszczalnych powierzchni, tworzenie tzw. ogrodów deszczowych, prowadzenie działań edukacyjnych promujących zachowania sprzyjające oszczędzaniu wody*

- 2.2. Budowa infrastruktury dla turystyki wodnej, regulacja powiązań wodnych oraz rozwój technicznej infrastruktury na Szlaku Jezior Wielkiej Pętli Wielkopolski

Rekomendacje:

- *Opracowanie koncepcji rozwoju szlaków wodnych, kajakowych i żeglarskich, łączących jeziora na Szlaku Jezior Wielkiej Pętli Wielkopolski*
- *Opracowanie niezbędnej dokumentacji technicznej oraz realizacja technicznej infrastruktury dróg wodnych – kanałów, śluz, pochylni - na planowanych trasach turystyki wodnej*
- *Budowa nowego portu turystycznego na wyspie Pocijewo, na drodze wodnej Warty, umożliwiającego dotarcie na wyspę drogą wodną*
- *Modernizacja istniejących i budowa nowych marin i przystani na jeziorach: Pątnowskim, Mikorzyńskim, Ślesińskim i Gołto oraz drogach wodnych: Warta i Kanał Ślesiński*
- *Centrum Szkolenia Żeglarstwa Wielkiej Pętli Wielkopolski w Przystani w Gostawicach*

- *Wybudowanie kanału żeglownego łączącego jezioro Pątnowskie z Gośławskim - lub dostosowanie istniejącego kanału do żeglugi (po zakończeniu funkcjonowania elektrowni)*
- *Wykorzystanie przyszłego połączenia żeglownego pomiędzy jeziorem Pątnowskim i Licheńskim, promocja drogi wodnej prowadzącej do Bazyliki w Licheniu oraz budowa mariny na jeziorze Licheńskim w miejscowości Licheń Stary*
- *Utworzenie centrum sportów motorowodnych wraz z przystanią na jeziorze Ślesińskim lub Mikorzyńskim – organizacja regat i imprez motorowodnych o znaczeniu ponadregionalnym*
- *Utworzenie centrum windsurfingu i wakeboardingu na jeziorze Gośławskim – organizacja regat i imprez windsurfingowych o znaczeniu ponadregionalnym*
- *Budowa dodatkowych atrakcji jak wyciąg do nart wodnych*

2.3. Wykorzystanie terenów rekultywowanych, w tym nowych zbiorników wód powierzchniowych powstałych w wyniku zalania wyrobisk jako atrakcyjnych lokalizacji dla rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych, w tym obiektów dla wyspecjalizowanych form sportu

Rekomendacje:

- *Utworzenie centrum sportów motorowych w gminie Kazimierz Biskupi na terenie byłej odkrywki Kazimierz Południe*
- *Rozwój infrastruktury lądowiska w Kazimierzu Biskupim pod kątem spadochroniarstwa i szybownictwa – organizacja imprez lotniczych (spadochroniarstwo, szybownictwo) o znaczeniu ponadregionalnym*
- *Zagospodarowanie sportowo-rekreacyjne zbiornika wodnego Kozarzewek po odkrywce Kazimierz Biskupi*
- *Utworzenie ośrodka wioślarskiego z torem regatowym na zbiorniku pokopalnianym po odkrywce Pątnów*
- *Zagospodarowanie terenów po eksploatacji kruszywa naturalnego w miejscowościach Gołębek, Depaula i Stare Paprockie Holendry m.in. poprzez budowę torów do uprawiania sportów motorowych*
- *Wykorzystanie dla celów sportowo-rekreacyjnych powstającego w wyrobisku końcowym odkrywki Drzewce, na terenie gminy Kramsk, akwenu o powierzchni 33 ha m.in. poprzez budowę tras rowerowych, siłowni zewnętrznych, plaż, wakeparku*
- *Budowa tras kolarstwa górskiego i przełajowego o różnym stopniu trudności lub tras konnych na terenach poeksploatacyjnych węgla brunatnego i poeksploatacyjnych kruszywa naturalnego*
- *Budowa pól golfowych i towarzyszącej infrastruktury*

2.4. Wspieranie regionalnej tożsamości kulturowej, podnoszenie atrakcyjności miasta Konina jako kulturalnej stolicy obszaru – promowanie dziedzictwa kulturowego regionu

Rekomendacje:

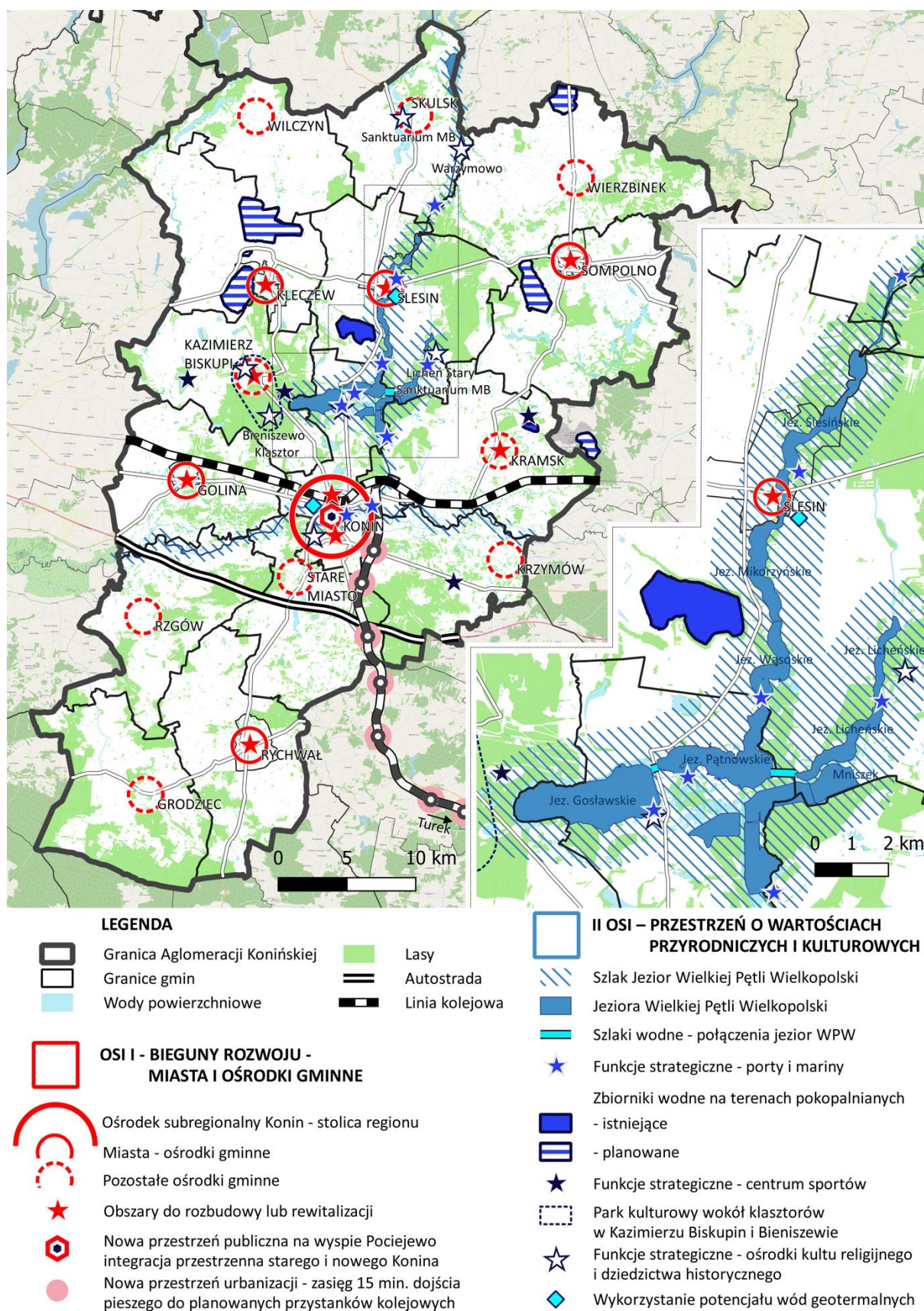
- *Organizacja cyklicznych wydarzeń i imprez o randze regionalnej i krajowej: Międzynarodowy Dziecięcy Festiwal Piosenki i Tańca, Ogólnopolski Konkurs Pianistyczny dla szkół muzycznych, Ogólnopolski Konkurs Filmów Niezależnych, Ogólnopolski Konkurs Poetycki „Miłowy Słup”*
 - *Rozwój szlaków tematycznych i ścieżek edukacyjnych*
 - *Organizacja lokalnych targów i jarmarków promujących wyroby, tradycje i dziedzictwo kulturowe regionu – Jarmarki Ochweśnickie organizowane w gminach Ślesin i Skulsk*
 - *Promocja lokalnej twórczości kulturalnej, rzemieślniczej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa - wykreowanie produktów lokalnych/regionalnych w oparciu o istniejące zasoby*
- 2.5. Utworzenie parku kulturowego wokół zespołów klasztornych w Kazimierzu Biskupim i Bieniszewie
- 2.6. Rozwój potencjału szlaków turystyki pieszej, rowerowej i samochodowej oraz turystyki pielgrzymkowej

Rekomendacje:

- *Wykorzystywanie bogatego układu turystycznych tras pieszych i rowerowych dla rozwoju turystyki i promocji obszaru*
 - *Wzmacnianie roli miejscowości Licheń Stary jako centrum obsługi kulturowej regionu i miejsca cyklicznych wydarzeń religijnych o randze regionalnej i ogólnokrajowej*
 - *Wzmocnienie roli „Licheńskiego Szlaku Maryjnego” na trasie Konin-Rudzica-Grąblin-Licheń Stary, rozbudowę infrastruktury szlaku*
 - *Oznakowanie i zagospodarowanie szlaku Pięciu Braci Męczenników - popularyzacja miejsc i obiektów związanych z ich kultem*
 - *Promowanie wpisania na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO „Szlaku Piastowskiego” ze względu na wartości kulturowe związane z kształtowaniem państwowości polskiej*
- 2.7. Wykorzystanie potencjału wód geotermalnych
- Rekomendacje:*
- *Budowa parku wodnego w Ślesinie bazującego na wodach leczniczych celem zwiększenia oferty usług turystycznych także poza sezonem letnim*
 - *Budowa centrum lecznictwa uzdrowiskowego w gminie Ślesin*
 - *Wykorzystanie wód termalnych na wyspie Pocijewo w Koninie celem utworzenia wysokiej jakości oferty rekreacyjnej oraz medycznej, z możliwością stworzenia samowystarczalnego energetycznie kompleksu zasilanego energią pochodzącą wyłącznie z OZE*
- 2.8. Rewitalizacja miejscowości mogących stanowić centra rozwoju usług turystycznych i działalności gospodarczej, w tym wykorzystanie dawnych zabudowań dworskich i folwarcznych - dostosowanie ich do nowych zadań
- 2.9. Promocja lokalnych wartości krajobrazu, tradycji architektonicznej, lokalnych form zabudowy i zagospodarowania, zieleni przydomowej i zieleni terenów

otwartych (w tym utrzymywanie charakterystycznych zadrzewień przydrożnych).

Ryc. 22. OSI kluczowe dla gmin Aglomeracji Konińskiej – OSI I i OSI II.

Źródło: opracowanie własne.

III. OSI – Obszar transformacji energetycznej i nowych technologii

Utrzymanie energetycznej specjalizacji gospodarki, wykorzystującej istniejącą rozbudowaną infrastrukturę przesyłową, z równoczesnym sukcesywnym odchodzeniem od energetyki opartej na węglu brunatnym i przechodzeniem do energetyki alternatywnej. Zakładane działania:

- 3.1. Sukcesywna rekultywacja terenów pokopalnianych: wykorzystanie wyrobisk pokopalnianych jako zbiorników retencyjnych wód powierzchniowych, rekultywacja terenów zdegradowanych – przystosowanie ich do gospodarki rolnej, zalesień lub jako lokalizacji dla instalacji OZE
- 3.2. Modernizacja lub przebudowa istniejących elektrowni, przystosowanie ich do paliw alternatywnych w stosunku do węgla brunatnego
- 3.3. Budowa wysokowydajnych instalacji OZE, w tym farm fotowoltaicznych i elektrowni wiatrowych

Rekomendacje:

- *Utworzenie Klastra Energii Wielkopolski Wschodniej, który swoim zasięgiem obejmie więcej niż jedną gminę AK i który będzie dążył do samowystarczalności energetycznej oraz będzie inicjował i realizował działania na rzecz budowy instalacji OZE*
- 3.4. Wsparcie dla rozwoju innowacyjnych technologii wodorowych, w tym m.in. rozwój badań nad zastosowaniem wodoru w energetyce i transporcie, opracowanie i wdrożenie metod pozyskiwania wodoru, budowa instalacji do jego magazynowania i dystrybuowania
- #### *Rekomendacje:*
- *Utworzenie Centrum Zastosowania Wodoru H2Lab – badania nad wykorzystaniem technologii wodorowych, opracowanie strategii ich rozwoju na obszarze Aglomeracji Konińskiej*
- 3.5. Inicjowanie współpracy branży przemysłowej z sektorem naukowym, utworzenie klastrów przemysłowych, wypracowanie wspólnej strategii rozwoju nowoczesnej branży przemysłowej
 - 3.6. Stworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnego przemysłu, w szczególności energochłonnego, wykorzystującego przewagi konkurencyjne regionu w zakresie dostępu do źródeł energii
 - 3.7. Rozwój szkolnictwa zawodowego i technicznego we współpracy z przedsiębiorstwami – przygotowanie kadr dla lokalnego rynku pracy
 - 3.8. Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców poprzez rozwój kompetencji zawodowych oraz przedsiębiorczości, realizacja obiektów wsparcia

Rekomendacje:

- *Modernizacja infrastruktury oraz dostosowanie wyposażenia szkół ponadpodstawowych w zakresie zidentyfikowanych potrzeb edukacyjnych – we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami*
 - *Utworzenie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, realizacja inkubatora przedsiębiorczości / centrum produkcyjno-usługowego*
 - *Organizacja ośrodków doskazywania i doskonalenia zawodowego*
- 3.9. Rozwój, obok intensywnego rolnictwa, wyspecjalizowanego rolnictwa ekologicznego, sadownictwa, upraw szklarniowych, hodowli ryb. Promowanie lokalnych zasobów (produktów tradycyjnych, regionalnych, ekologicznych), wspieranie i profilowanie specjalizacji regionalno-lokalnych (pszczelarstwo, rybactwo, myślistwo, przetwórstwo runa leśnego, produktów rolnych i ryb)

Rekomendacje:

- *Tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości dla przetwórstwa rolno-spożywczego, działalności edukacyjnej i promocyjnej, np. w systemie partnerstwa publiczno-prywatnego.*

IV. OSI – Dostępność transportowa, oferta dla logistyki

Wykorzystanie walorów położenia i poprawa dostępności transportowej, stworzenie oferty dla logistyki. Zakładane działania:

- 4.1. Uporządkowanie i wzmocnienie elementów tranzytowego, krajowego i wojewódzkiego układu drogowego

Rekomendacje:

- *Wzmocnienie powiązań drogowych na osi północ-południe – rozbudowa drogi krajowej DK 25 do przekroju dwujezdniowego na odcinku Ostrów Wielkopolski-Kalisz-Konin i budowa nowych odcinków DK25 na terenie miasta Konin, gminy Ślesin i gminy Skulsk (obwodnica)*
- *Przebudowa drogi krajowej DK 92, w tym budowa obwodnicy miasta Golina*

- 4.2. Modernizacja infrastruktury dróg wodnych i połączeń lotniczych

Rekomendacje:

- *Modernizacja infrastruktury dróg wodnych Warty i Kanału Ślesińskiego celem zwiększenia parametrów żeglugi dla transportu towarowego, w tym modernizacja portu śródlądowego w Morzysławiu*
- *Modernizacja infrastruktury lądowiska w Kazimierzu Biskupim*

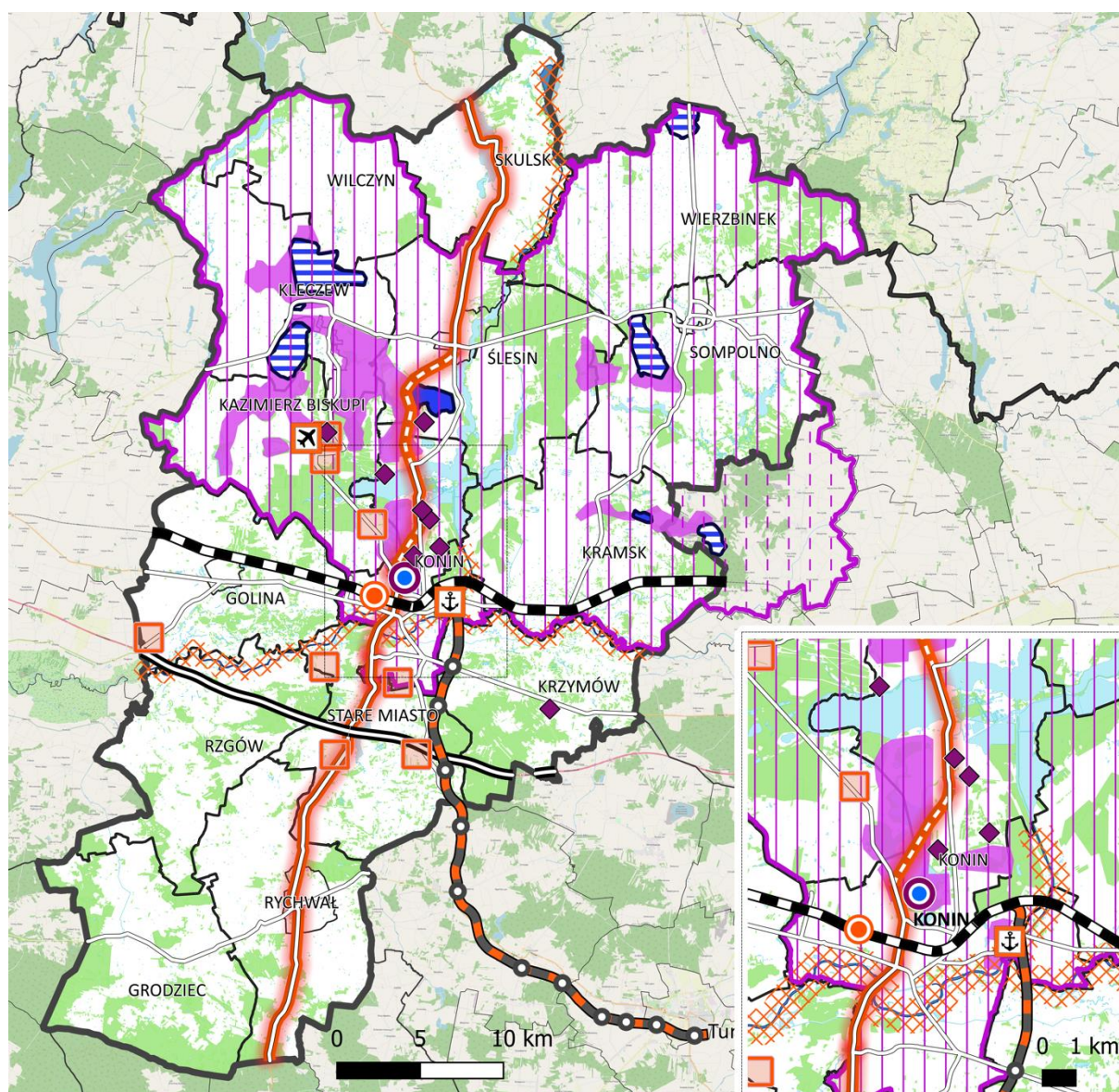
- 4.3. Rozwój infrastruktury transportu multimodalnego

Rekomendacje:

- *Budowa terminala multimodalnego (kontenerowego) w Koninie*

- 4.4. Stworzenie oferty terenów inwestycyjnych z dobrym dostępem do infrastruktury transportowej.

Ryc. 23. OSI kluczowe dla gmin Aglomeracji Konińskiej – OSI III i IV.

Źródło: opracowanie własne

5. Analiza powiązań z dokumentami krajowymi i regionalnymi

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 zachowuje spójność z dokumentami o szerszej skali obowiązywania. Przy opracowywaniu dokumentu uwzględnione zostały kierunki rozwoju wyznaczone w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR), Krajowej Polityce Miejskiej 2023 (KMP), Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030 oraz projekcie Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej, stanowiącym część programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027. Subregionalna Strategia Rozwoju Wielkopolski Wschodniej 2040 jest aktualnie na etapie roboczej wersji celów i kierunków działania.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (zwana dalej KSRR) stanowi rozwinięcie zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), określonych w filarze Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. Jako cel główny polityki regionalnej kraju do roku 2030 wskazano „efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”. Cel ten realizowany będzie w oparciu o powiązane wzajemnie trzy cele szczegółowe:

1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

W ramach celu 1. zapisano cel szczegółowy 1.1.2 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją. Gminy Skulsk i Wierzbinek zostały zaklasyfikowane do tego rodzaju obszarów problemowych w ramach opracowania IGiPZ PAN pt. „[Studia nad obszarami problemowymi w Polsce](#)” z 2020 r.

Polityka regionalna na tego rodzaju obszarach zostanie ukierunkowana na promocję i wsparcie inwestycji prywatnych wykorzystujących lokalne zasoby, na integracji świadczenia usług w skali obszaru powiązanego funkcjonalnie. Wspierana też będzie aktywizacja podmiotów publicznych, prywatnych, ekonomii społecznej i mieszkańców na rzecz rozwoju i współpracy, w tym poprzez szersze wykorzystanie partnerstw publiczno-publicznych i międzysektorowych. Polityka regionalna dodatkowo zostanie ukierunkowana na pobudzanie procesów rozwojowych, m.in. poprzez zapewnienie lepszej dostępności komunikacyjnej i terenów inwestycyjnych. Prowadzone będą również działania w zakresie rewitalizacji i odnowy wsi w obszarach zdegradowanych.

Jako istotne dla wzmacniania szans rozwojowych obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją wskazano również poprawę jakości funkcjonowania instytucji publicznych, zwłaszcza w zakresie zarządzania rozwojem i zdolności do partnerstwa, dialogu oraz współpracy administracji lokalnej z innymi instytucjami publicznymi, ze społeczeństwem i partnerami gospodarczymi.

Cel operacyjny 1.2 Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze odnosi się m. in. do Konina.

Celem polityki regionalnej państwa w odniesieniu do miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze jest odbudowa bazy gospodarczej tych miast oraz wzmocnienie ich roli, jako centrów aktywności społecznej i gospodarczej. Środkami do osiągnięcia tego celu mają być przedsiębiorczość oraz inwestycje generujące lokalnie atrakcyjne miejsca pracy.

Strategicznym celem Krajowej Polityki Miejskiej 2023 jest wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców, który jest zbliżony intencją jednocześnie do wizji i misji Aglomeracji Konińskiej w perspektywie 2030 r.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030, wpisując się w kierunki KSRR opiera się na 4 poniższych celach strategicznych:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców.
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu.
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski.
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 harmonizuje z powyższymi dokumentami. Cele dokumentów krajowych czy wojewódzkich dają się bowiem skalować. W tabeli 12. wskazano, jak cele niniejszego dokumentu powiązane są z celami KSRR i KMP. Przedstawiono ich dopasowanie do poziomu celów szczegółowych (operacyjnych), a nawet kierunków działań. Generalną zasadą było zestawianie celów strategicznych z celami strategicznymi, operacyjnych z operacyjnymi, a jeśli spójność na danym poziomie nie była jednoznaczna, poszukiwanie zapisów niższego rzędu w dokumencie porównywanym.

Tabela 13. Zgodność Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 z dokumentami szczebla krajowego.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Krajowa Polityka Miejska 2023
CEL STRATEGICZNY I: ZINTEGROWANA, ZDROWA WSPÓLNOTA Z RÓWNYMI SZANSAMI DLA WSZYSTKICH	CEL 1. ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów CEL 2. WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego CEL 3. PODNIESIENIE JAKOŚCI ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA POLITYK UKIERUNKOWANYCH TERYTORIALNIE 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych	CEL STRATEGICZNY: WZMOCNIENIE ZDOLNOŚCI MIAST I OBSZARÓW ZURBANIZOWANYCH DO ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I TWORZENIA MIEJSC PRACY ORAZ POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW Poprawa konkurencyjności i zdolności głównych ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia (miasto konkurencyjne) Wspomaganie rozwoju subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich, przede wszystkim na obszarach problemowych polityki regionalnej (w tym na niektórych obszarach wiejskich) poprzez wzmocnienie ich funkcji oraz przeciwdziałanie ich upadkowi ekonomicznemu (miasto silne)

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Krajowa Polityka Miejska 2023
CEL STRATEGICZNY II: ZAGŁĘBIE ODNOWIONEJ ENERGETYKI, PRODUKCJI, TURYSTYKI I ROLNICTWA	CEL 1. ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów CEL 2. WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym	Poprawa konkurencyjności i zdolności głównych ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia (miasto konkurencyjne) Wspomaganie rozwoju subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich, przede wszystkim na obszarach problemowych polityki regionalnej (w tym na niektórych obszarach wiejskich) poprzez wzmacnianie ich funkcji oraz przeciwdziałanie ich upadkowi ekonomicznemu (miasto silne)
CEL STRATEGICZNY III: PRZYSTOSOWANIE DO ZMIAN KLIMATU DZIĘKI WZMOCNIENIU		

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Krajowa Polityka Miejska 2023
WALORÓW PRZYRODNICZYCH I KRAJOBRAZOWYCH AGLOMERACJI KONIŃSKIEJ		
CEL STRATEGICZNY IV: ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ DO ŻYCIA I ROZWOJU	CEL 1. ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów CEL 2. WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH	Wspieranie zrównoważonego rozwoju ośrodków miejskich, w tym przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji (miasto zwarte i zrównoważone) Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich (miasto spójne)

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Krajowa Polityka Miejska 2023
	2.2. Wsparcie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym	
CEL STRATEGICZNY V: TRWAŁA WSPÓŁPRACA W AGLOMERACJI KONIŃSKIEJ	CEL 3. PODNIESIENIE JAKOŚCI ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA POLITYK UKIERUNKOWANYCH TERYTORIALNIE 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych	Stworzenie warunków dla skutecznego, efektywnego i partnerskiego zarządzania rozwojem na obszarach miejskich, w tym w szczególności na obszarach metropolitalnych (miasto sprawne)

Źródło: opracowanie własne.

Zakres spójności Strategii Rozwoju Miasta Konina Plan 2020-2030 z dokumentami Województwa Wielkopolskiego przedstawia z kolei tab. 6. Zauważyć można niemal pełną analogię zapisów.

Tabela 14. Zgodność Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 z dokumentami szczebla regionalnego.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
CEL STRATEGICZNY I: ZINTEGROWANA, ZDROWA WSPÓLNOTA Z RÓWNYMI SZANSAMI DLA WSZYSTKICH	CEL STRATEGICZNY 1. WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW CEL OPERACYJNY 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy CEL STRATEGICZNY 2. ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU CELE OPERACYJNE	CEL STRATEGICZNY 1. Budowa zeroemisyjnej, dynamicznej gospodarki o obiegu zamkniętym System kształcenia wspierający transformację <i>rodzaje planowanych operacji:</i> ➤ <i>projekty z zakresu wsparcia kształcenia zawodowego dopasowanego do potrzeb gospodarki zeroemisyjnej, zasobooszczędnej oraz cyfrowej, w tym wsparcie współpracy z pracodawcami;</i> <i>rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach i placówkach oświatowych;</i> <i>projekty wspierające rozwój przedsiębiorczości młodzieży szkolnej, w tym w zakresie przedsiębiorczości społecznej;</i>	PRIORYTET: FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA NOWEJ LUB ZMODERNIZOWANEJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ Cel szczegółowy (ii) Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online Cel szczegółowy (iii) Wspieranie włączenia społeczno- gospodarczego społeczności

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
	2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie (kierunek interwencji: ➤ Promocja zdrowego stylu życia, rozwój opieki i infrastruktury zdrowotnej) 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu	<i>wsparcie z zakresu podnoszenia i zmiany kompetencji oraz rozwoju umiejętności osób dorosłych w kierunkach zgodnych z IS oraz potrzebami zeroemisyjnej, zasobooszczędnej i cyfrowej gospodarki;</i> <i>projekty z zakresu rozwoju szkolnictwa wyższego dostosowanego do potrzeb specjalizacji WW;</i> CEL STRATEGICZNY 3. Aktywne społeczeństwo <i>rodzaje planowanych operacji:</i> ➤ <i>działania w obszarze włączenia społecznego osób dotkniętych transformacją w kierunku neutralności klimatycznej;</i> ➤ <i>programy rozwojowe, w tym szkolenia zwiększające aktywność i współpracę na rzecz</i>	marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne Cel szczegółowy (v) Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
		<i>rozwoju lokalnego czy subregionu, w tym w zakresie ST;</i> <i>➤ projekty służące poprawie jakości i efektywności usług społecznych w środowisku lokalnym (deinstytucjonalizacja) skierowanych w szczególności do seniorów oraz pracowników/byłych pracowników (i ich rodzin) branż podlegających transformacji</i>	Cel szczegółowy (vi) Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych PRIORYTET: FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKIEJ GOSPODARKI Cel szczegółowy (ii) Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych PRIORYTET: EUROPA BLIŻEJ WIELKOPOLSKICH OBYWATELI Cel szczegółowy (i) Wspieranie integracji społeczno-

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
			gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów PRIORYTET: SPRAWIEDLIWA TRANSFORMACJA WIELKOPOLSKI WSCHODNIEJ Cel szczegółowy (i) umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
CEL STRATEGICZNY II: ZAGŁĘBIE ODNOWIONEJ ENERGETYKI, PRODUKCJI, TURYSTYKI I ROLNICTWA	CEL STRATEGICZNY 1. WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW CEL OPERACYJNY 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu CEL STRATEGICZNY 2. ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU CELE OPERACYJNE:	CEL STRATEGICZNY 1. Budowa zeroemisyjnej, dynamicznej gospodarki o obiegu zamkniętym Zdywersyfikowana i unowocześniona gospodarka ➤ <i>rodzaj planowanych operacji: wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej, w tym inkubacja przedsiębiorstw;</i> <i>upowszechnienie GOZ, w tym zmniejszenie zasobo- i materiałochłonności procesów produkcyjnych w przedsiębiorstwach czy tworzenie punktów napraw i przygotowania produktów do ponownego użycia.</i> CEL STRATEGICZNY 2. Zapewnienie zintegrowanej przestrzeni wysokiej jakości Działania przybliżające WW do osiągnięcia neutralności klimatycznej oraz zapewniające atrakcyjne miejsce do życia i pracy	PRIORYTET: FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKIEJ GOSPODARKI Cel szczegółowy (i) Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii Cel szczegółowy (iii) Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne PRIORYTET: FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ZIELONEJ WIELKOPOLSKI

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
	2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu CEL STRATEGICZNY 3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI CEL OPERACYJNY 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej	➤ <i>rodzaj planowanych operacji: wsparcie OZE w zakresie rozwoju energetyki obywatelskiej, w tym projekty parasolowe JST dla odbiorców z danego obszaru;</i> <i>działania ograniczające zjawisko ubóstwa energetycznego oraz doradztwo energetyczne dla mieszkańców – jako element uzupełniający ww. operacje</i>	Cel szczegółowy (ii) wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju Cel szczegółowy (vi) wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej PRIORYTET: FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA NOWEJ LUB ZMODERNIZOWANEJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ Cel szczegółowy (vi) Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym,

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
			włączeniu społecznym i innowacjach społecznych PRIORYTET: EUROPA BLIŻEJ WIELKOPOLSKICH OBYWATELI Cel szczegółowy (a) Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
			Cel szczegółowy (g) Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej PRIORYTET: SPRAWIEDLIWA TRANSFORMACJA WIELKOPOLSKI WSCHODNIEJ

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
			Cel szczegółowy (i) umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie
CEL STRATEGICZNY III: PRZYSTOSOWANIE DO ZMIAN KLIMATU DZIĘKI WZMOCNIENIU WALORÓW	CEL STRATEGICZNY 3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA	CEL STRATEGICZNY 1. Budowa zeroemisyjnej, dynamicznej gospodarki o obiegu zamkniętym Zdywersyfikowana i unowocześniona gospodarka	PRIORYTET: FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ZIELONEJ WIELKOPOLSKI Cel szczegółowy (i) wspieranie efektywności energetycznej i

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
PRZYRODNICZYCH I KRAJOBRAZOWYCH AGLOMERACJI KONIŃSKIEJ	PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI CELE OPERACYJNE: 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski (<i>kierunki interwencji:</i> ➤ <i>Zwiększanie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości</i> ➤ <i>Poprawa jakości powietrza</i>	➤ <i>rodzaj planowanych operacji: projekty z zakresu poprawy efektywności energetycznej i wymiany źródeł ciepła na zeroemisyjne w przedsiębiorstwach;</i> <i>upowszechnienie GOZ, w tym zmniejszenie zasobo- i materiałochłonności procesów produkcyjnych w przedsiębiorstwach czy tworzenie punktów napraw i przygotowania produktów do ponownego użycia.</i> CEL STRATEGICZNY 2. Zapewnienie zintegrowanej przestrzeni wysokiej jakości Przywrócenie terenom zdegradowanym i zdewastowanym poprzednich funkcji lub ich racjonalne zagospodarowanie w nowy sposób oraz odbudowa i zwiększanie zasobów wodnych (przyuwzględnieniu zasady „zanieczyszczający płaci”) ➤ <i>rodzaj planowanych operacji: prace badawcze, inwentaryzacyjne i planistyczne w zakresie kierunków rekultywacji i</i>	redukcji emisji gazów cieplarnianych Cel szczegółowy (iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego Cel szczegółowy (vi) wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej Cel szczegółowy (vii) wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
	➤ <i>Poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami)</i> ➤ <i>Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego</i> ➤ <i>Kształtowanie świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa, wzmacnianie bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego</i>	<i>zagospodarowania obszarów przemysłowych, w tym pogórnich, oraz dotkniętych skutkami działalności kopalni;</i> <i>rekultywacja, renaturalizacja, dekontaminacja i remediacja obszarów przemysłowych, m.in. w celu przywracania na nich walorów przyrodniczych i zwiększania lesistości, a także zagospodarowanie terenów przemysłowych w celu nadania im nowych funkcji, w tym na potrzeby tworzenia terenów inwestycyjnych, turystycznych czy rekreacyjno-wypoczynkowych;</i> <i>odbudowa oraz zwiększanie zasobów wodnych obszarów WW zdegradowanych pod względem hydrologicznym (w tym poprzez tworzenie zbiorników wodnych w wyrobiskach pokopalnianych) poprzez m.in.:</i> <i>inwestycje w urządzenia wodne i infrastrukturę hydrotechniczną;</i>	zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia PRIORYTET: FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ZRÓWNOWAŻONEJ MOBILNOŚCI MIEJSKIEJ W WIELKOPOLSCE Cel szczegółowy (viii) wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej PRIORYTET: SPRAWIEDLIWA TRANSFORMACJA WIELKOPOLSKI WSCHODNIEJ

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
		• <i>odtworzenie sieci hydrograficznej i renaturyzacja przekształconych cieków;</i> • <i>rozwój mikro- oraz małej retencji;</i> • <i>ochrona i odtwarzanie siedlisk przyrodniczych, w tym obszarów podmokłych;</i> • <i>rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury, likwidacja powierzchni nieprzepuszczalnych, rozwój systemów zagospodarowania wodami opadowymi i kanalizacji deszczowej, ochrona istniejących parków i skwerów oraz zadrzewień przyulicznych.</i> Sprawnie funkcjonujący transport publiczny na potrzeby zmieniającego się profilu gospodarczego Subregionu ➤ <i>rodzaj planowanych operacji: zakup zeroemisyjnego taboru autobusowego na</i>	Cel szczegółowy (i) umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
		<i>potrzeby publicznego transportu zbiorowego wraz z budową, dostosowaniem zaplecza technicznego;</i> <i>rozbudowa infrastruktury do ładowania i tankowania pojazdów;</i> <i>działania na rzecz integracji transportu zbiorowego, obsługi pasażerów oraz poprawy przepływu pasażerów, m.in. rozwój węzłów przesiadkowych;</i> Działania przybliżające WW do osiągnięcia neutralności klimatycznej oraz zapewniające atrakcyjne miejsce do życia i pracy ➤ <i>rodzaj planowanych operacji: gruntowna termomodernizacja budynków publicznych i mieszkalnych, w szczególności w zakresie ograniczania ubóstwa energetycznego, wraz z wymianą źródeł ciepła i instalacją urządzeń OZE, wymianą/modernizacją instalacji CO i CWU czy podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej.</i>	

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
		<i>Elementem uzupełniającym projekty w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków mogą być działania mające na celu podwyższenie ich standardów techniczno-użytkowych, tworzenie zielonych dachów, ogrodów wertykalnych, instalację systemów do gromadzenia i wykorzystania wody deszczowej oraz usuwanie barier architektonicznych/infrastrukturalnych;</i>	
CEL STRATEGICZNY IV: ATRAKCYJNA I DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ DO ŻYCIA I ROZWOJU	CEL STRATEGICZNY 3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI CELE OPERACYJNE	CEL STRATEGICZNY 3. Aktywne społeczeństwo <i>rodzaj planowanych operacji: ➤ rewitalizacja obszarów zdegradowanych, w szczególności cechujących się negatywnym wpływem sektora wydobywczo-energetycznego, z uwzględnieniem modernizacji energetycznej budynków;</i> <i>wsparcie rozwoju infrastruktury turystycznej, wykorzystującej endogeniczne potencjały danego obszaru, mającej charakter prozatrudnieniowy.</i>	PRIORYTET: FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ZIELONEJ WIELKOPOLSKI Cel szczegółowy (v) wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej Cel szczegółowy (vi) wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
	3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski CEL STRATEGICZNY 4. WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM <i>(pakiet działań Rewitalizacja obszarów zdegradowanych)</i>		zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej PRIORYTET: LEPIEJ POŁĄCZONA WIELKOPOLSKA W UE Cel szczegółowy (ii) Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej PRIORYTET: FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA WIELKOPOLSKIE INICJATYWY LOKALNE

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
			Cel szczegółowy (i) Wsparcie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich PRIORYTET: SPRAWIEDLIWA TRANSFORMACJA WIELKOPOLSKI WSCHODNIEJ Cel szczegółowy (i) umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
			Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie
CEL STRATEGICZNY V: TRWAŁA WSPÓŁPRACA W AGLOMERACJI KONIŃSKIEJ	CEL STRATEGICZNY 4. WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM CEL OPERACYJNY 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług CEL OPERACYJNY 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju (<i>kierunki</i>		PRIORYTET: SPRAWIEDLIWA TRANSFORMACJA WIELKOPOLSKI WSCHODNIEJ Cel szczegółowy (i) umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030	Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej (projekt)	Projekt programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (wersja 3.0)
	<i>interwencji: ➤ Wzmacnianie instrumentów programowych i doskonalenie systemów wdrażania, Rozwój instrumentów terytorialnych)</i>		w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie PRIORYTET: POMOC TECHNICZNA (FST)

Źródło: opracowanie własne.

W Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2030 wskazano następujące zadania dotyczące Aglomeracji Konińskiej:

- rozbudowa drogi krajowej nr 25 na odcinku Konin – Kalisz – Ostrów Wielkopolski (s. 70, 74),
- w zakresie gospodarki wodnej: budowę Polderu Golina w Dolinie Konińskiej / Warty (s. 76),
- wsparcie rozwoju klastra energetycznego w Koninie (s. 76),
- rewitalizacja miasta Konina (s. 82),
- budowa linii kolejowej Konin – Turek – Koło (jako dążenie, kierunek do rozważenia) (s. 107).

W ramach celu 2, w ramach pakietu działań Wykorzystanie potencjału turystycznego Wielkopolski jako obszar wsparcia wskazano szlak wodny przebiegający m. in. przez Aglomerację Konińską - Wielką Pętlę Wielkopolski (s. 69).

W ramach realizacji celu 4.2 Wskazano zagadnienie Transformacji Wielkopolski Wschodniej

6. System wdrażania i monitoringu strategii

6.1. Zarządzanie wdrażaniem strategii

Tabela 15. Model struktury organizacyjnej stowarzyszenia zarządzającego strategią ponadlokalną.

ORGANY STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ		WYBRANY ZAKRES ZADAŃ PRZYPISANYCH ORGANOWI
FUNKCJA STRATEGICZNA	WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW STOWARZYSZENIA (RADA AGLOMERACJI KONIŃSKIEJ)	Rada Aglomeracji Konińskiej: – reprezentowanie interesów społeczności samorządowej Partnerstwa; – określanie głównych kierunków działania; – nadzór nad strategią i jej modyfikowaniem; – uchwalanie statutu; – nadzór nad środkami finansowymi, wartościami materialnymi i niematerialnymi; – udzielanie Zarządowi absolutorium na wnioski Komisji Rewizyjnej; – ustalanie maksymalnej kwoty zobowiązań, którą może zaciągnąć Zarząd; – rozpatrywanie rocznych sprawozdań z działalności Zarządu i Komisji Rewizyjnej; – wspieranie wdrażania Strategii; – nadzór nad monitorowaniem i ewaluacją Strategii.

FUNKCJE STRATEGICZNA / OPERACYJNA	KOMISJA REWIZYJNA	Komisja Rewizyjna: – organ ustawowy wybierany przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia; – nadzorowanie i kontrolowanie działalności Zarządu; – wnioskowanie w sprawie absolutorium dla Zarządu; – składanie sprawozdań ze swojej działalności na Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia. Komisja Rewizyjna może również pełnić funkcję doradczą dla Zarządu bądź Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia we wszystkich kwestiach.
FUNKCJA OPERACYJNA	ZARZĄD STOWARZYSZENIA	Zarząd Stowarzyszenia: – organ wykonawczy Stowarzyszenia wybierany przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia (Radę Aglomeracji Konińskiej). Odpowiedzialny za: – realizację Strategii Ponadlokalnej; – realizację projektów strategicznych, działań i przedsięwzięć zapisanych w Strategii; – monitoring i ewaluację Strategii; – aktualizację dokumentów Strategii; – prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych, wspierających wdrożenie Strategii; – nadzór nad pracami i kierowanie realizacją zadań prowadzonych przez Biuro Stowarzyszenia.

ZADANIA REALIZACJI PROJEKTÓW	BIURO STOWARZYSZENIA	Biuro Stowarzyszenia: – organ struktury wykonawczej, odpowiedzialny za bieżącą realizację zadań związanych ze Strategią; – Biurem kieruje Dyrektor Biura, zatrudniany przez Zarząd Stowarzyszenia; Dyrektor Biura jest odpowiedzialny za: – realizację i koordynację prac nad wdrażaniem Strategii; – przygotowywanie i aktualizacja listy projektów – monitorowanie źródeł środków na realizację projektów; – przekazywanie członkom stowarzyszenia informacji o konkursach umożliwiających sfinansowanie realizacji projektów, wsparcie członków Stowarzyszenia w przygotowywaniu projektów partnerskich; – monitorowanie realizacji projektów strategicznych; – opracowanie projektu aktualizacji Strategii; – organizację konsultacji społecznych związanych z realizacją Strategii w porozumieniu z Radą Konsultacyjną;
FUNKCJA DORADCZA	RADA KONSULTACYJNA	Rada Konsultacyjna: – organ doradczy, konsultacyjny i opiniotwórczy dla pozostałych organów Stowarzyszenia; Zadaniem Rady jest: – cykliczna ewaluacja prowadzonych działań rozwojowych (od etapu diagnozowania do wdrażania) pod kątem ich skuteczności w zakresie rozwiązywania zdiagnozowanych problemów, z naciskiem na rozwiązywanie problemów społecznych.

Źródło: opracowanie własne.

Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia – jest organem **ustawowym** stowarzyszenia - może zatem być organem sprawującym kontrolę nad realizacją Strategii i pracą Stowarzyszenia. Kontrolę realizowaną przede wszystkim na poziomie strategicznym, m.in. zgodności z przyjętymi celami, utrzymaniem założonych kosztów, terminów realizacji zadań, wielkości i racjonalności wydatkowanych środków finansowych. Może nadzorować monitoring, realizację i modyfikację strategii, określać cele na kolejne okresy/etapy dla Zarządu i Dyrektora Biura.

Komisja Rewizyjna – jest organem **ustawowym** stowarzyszenia. W jej skład są wybierani członkowie stowarzyszenia. Do jej zasadniczych zadań należy nadzorowanie działań Zarządu oraz coroczne opiniowanie i zatwierdzanie sprawozdania finansowego. Niekiedy powierza się komisjom rewizyjnym opiniowanie sprawozdań merytorycznych Zarządu. Komisja w stowarzyszeniu samorządowym może zostać również wyposażona w funkcje nadzoru nad monitoringiem i ewaluacją realizowanych zadań oraz być zapraszana w celach doradczych na Walne Zebrania Członków Stowarzyszenia i posiedzenia Zarządów Stowarzyszenia

Zarząd Stowarzyszenia - jest strukturą **ustawową**. Członkowie Zarządu Stowarzyszenia Aglomeracja Konińska wybierani są przez Walne Zebranie Członków na pięcioletnią kadencję, której długość reguluje statut. Zarząd realizuje zadania o charakterze operacyjnym, określając np. harmonogramy realizacji poszczególnych działań, synchronizując je pomiędzy sobą, planując przy tym optymalne wykorzystanie zasobów kadrowych i finansowych.

Biuro Stowarzyszenia – jednostka **statutowa** stowarzyszenia, ważny element struktury wykonawczej, którego pracami kieruje Dyrektor Biura, odpowiedzialny za realizację i koordynację prac nad wdrażaniem strategii ponadlokalnej. Biuro i pracownicy Biura pełnią tu rolę personelu realizującego zadania merytoryczne związane z realizacją strategii i projektów strategicznych, przede wszystkim tych, które wymagają ciągłości działań w dłuższej perspektywie czasu i w skali całego obszaru Aglomeracji.

Rada Konsultacyjna – to gremium zapewniające stałą partycypację społeczną w procesie rozwoju lokalnego na poziomie Aglomeracji Konińskiej, powoływane przez Radę Aglomeracji; w skład Rady wejdą reprezentanci interesariuszy procesu rozwoju lokalnego Aglomeracji Konińskiej: mieszkańcy, lokalni przedsiębiorcy i przedstawiciele organizacji pozarządowych. Proces naboru kandydatów będzie otwarty i jawny.

Obowiązki organów i jednostek Stowarzyszenia w procesie wdrażania Strategii Ponadlokalnej zostały opisane w powyższej tabeli. Jeśli chodzi o realizację projektów partnerskich, realizowanych pod auspicjami przewiduje się ich inicjowanie przez poszczególne JST (pod warunkiem wykazania aglomeracyjnego charakteru) bądź też zawieranie porozumień projektowych i innych form współdziałania samorządów w zależności od potrzeb. W tym przypadku role lidera i poszczególne zadania zostaną określone osobno, specyficznie dla danego projektu.

Strategia rozwoju ponadlokalnego stanowi wspólną strategię rozwoju samorządów tworzących Aglomerację Konińską na mocy art. 10g ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.). Nie wyklucza to opracowania przez poszczególne powiaty i gminy swoich własnych dokumentów strategicznych, zwłaszcza na podstawie innych ustaw. Z uwagi na opracowanie w niniejszym dokumencie kompleksowego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania polityki przestrzennej, zapisy te będą szczególnie istotne przy sporządzaniu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, ich aktualizacji lub sporządzania dokumentów, które przejmą rolę studiów.

Aktualizacja strategii będzie dokonywana w trybie, w jakim dokument był opracowywany i przyjmowany, chyba że ulegną zmianie podstawy prawne.

6.2. Monitorowanie i ocena wdrażania

W strategii określa się oczekiwane rezultaty zaplanowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia.

Wskaźniki rezultatu wskazują zmiany - weryfikowalne i mierzalne - jakie zaszły w funkcjonowaniu obszaru, wyposażeniu, jakości życia mieszkańców i środowiska. Są to bezpośrednie, mierzalne i materialne (najczęściej) efekty powstawania produktów, a więc mają charakter pośredni, wynikają z zastosowania, wdrożenia powstałych produktów (przykładowo projektem rozwoju infrastruktury drogowej jest powstanie drogi, a rezultatem – ruch, a najlepiej szersze oddziaływanie – poprawa płynności ruchu, skrócenie czasu dojazdu).

Celem monitorowania realizacji Strategii jest ocena osiągniętych rezultatów, postępu we wdrażaniu postulowanych założeń, identyfikacja opóźnień lub nieprawidłowości w realizacji przedsięwzięć i działań oraz, na podstawie zdiagnozowanych wniosków, rekomendowanie ewentualnych zmian czy działań naprawczych.

Etapy procesu monitorowania Strategii przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Etapy procesu wdrażania i monitorowania strategii.

ETAP	ZADANIA	WYNIKI I PROCEDURY
Zbieranie danych i informacji	Zbieranie danych statystycznych	Materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen
Analiza danych i informacji	Uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych oraz ich archiwizacja	Materiał służący przygotowaniu raportów
Przygotowywanie raportów	Zestawienie otrzymanych danych w raporty	Roczne raporty
Ocena wyników	Ocena porównawcza osiągniętych wyników z założeniami	Określenie stopnia wykonania przyjętych zapisów strategii
Identyfikacja odchyleń	Ocena rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami	Przygotowanie materiału dla dalszych działań
Analiza przyczyn odchyleń	Poszukiwanie i określenie przyczyn zaistniałej sytuacji	Przygotowanie materiału dla dalszych działań o charakterze korygującym
Planowanie korekty	Zmiana dotychczasowych metod realizacji bądź wprowadzenie nowych	Określenie i akceptacja działań korygujących

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 17. Schemat monitoringu w strukturze organizacyjnej stowarzyszenia.

TERMINY STRUKTURA RODZAJ INFORMACJI POZIOM OD NAJNIŻSZGO W STRUKTURZE STOWARZYSZENIA	MONITORING W TRAKCIE, PO ZAKOŃCZENIU REALIZACJI ORAZ W OKRESIE TRWAŁOŚCI PROJEKTÓW		
	ORGANY STOWARZYSZENIA KIERUNKI PRZEPŁYWU INFORMACJI DECYZJE I INFORMACJE ZWROTNE		
	REALIZATOR ZADAŃ MONITORINGU	DZIAŁANIA REALIZATORA MONITORINGU / TERMINY	ADRESAT INFORMACJI MONITORINGU / INFORMACJA ZWROTNA
	DZIAŁANIA, PRZEDSIĘWZIĘCIA I ZADANIA REALIZOWANE W POSZCZEGÓLNYCH CELACH STRATEGICZNYCH	REALIZATORZY DZIAŁAŃ (PROJEKTÓW)	- kwartalna informacja dotycząca postępu prac nad przygotowaniem i realizacją działań, przedsięwzięć i projektów (zakres rzeczowy i finansowy oraz okoliczności mogące wpłynąć na termin realizacji projektów); BIURO STOWARZYSZENIA

	BIURO STOWARZYSZENIA	- usystematyzowane gromadzenie danych o stanie realizacji działań, przedsięwzięć, projektów (uwzględniające specyfikę działań, terminy realizacji, informacje o problemach); - opracowanie kwartalnych raportów ze stanu realizacji działań, przedsięwzięć, projektów dla Zarządu Stowarzyszenia i Komisji Rewizyjnej; - informowanie Zarządu Stowarzyszenia o istotnych zmianach warunków określających możliwości realizacji Strategii;	ZARZĄD STOWARZYSZENIA KOMISJA REWIZYJNA
KIERUNKI DZIAŁAŃ	BIURO STOWARZYSZENIA	- półroczne raporty dotyczące postępu prac nad realizacją działań strategicznych, które mogą mieć wpływ na wykonanie wskaźników rezultatu określonych w Strategii; raporty Dyrektora Biura Stowarzyszenia zawierają uporządkowaną, syntetyczną informację o stopniu zaawansowania realizowanych i przygotowywanych do realizacji projektów, zaangażowanych środkach, współpracy z Partnerami, załącznikami do raportu są kwartalne sprawozdania Partnerów; - raporty przesłane w formie pisemnej prezentowane przez Dyrektora Biura Stowarzyszenia podczas spotkań z Komisją Rewizyjną oraz Walnym Zebraniem Członków, w którym mogą uczestniczyć członkowie Rady Konsultacyjnej;	ZARZĄD STOWARZYSZENIA KOMISJA REWIZYJNA WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW (RADA AGLOMERACJI)
	KOMISJA REWIZYJNA	- stanowisko dotyczące oceny postępu prac i zagrożeń w realizacji działań, przedsięwzięć, projektów, podjęte przez Komisję Rewizyjną przedłożone Walnemu Zebraniu Członków;	WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW (RADA AGLOMERACJI)
CELE STRATEGICZNE	ZARZĄD STOWARZYSZENIA	- roczny raport dotyczący stanu realizacji Strategii składany jest przez Prezesa Zarządu Stowarzyszenia Przewodniczącemu Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia i Przewodniczącemu Komisji Rewizyjnej;	WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW

	KOMISJA REWIZYJNA	- roczny raport Prezesa Zarządu zawiera uporządkowaną, wyczerpującą, udokumentowaną danymi i dokumentami informację o stopniu zaawansowania prac nad realizacją Strategii, zaangażowanych środkach i przepływach finansowych, współpracy z Partnerami; partycypacji społecznej w tym współdziałaniu z Radą Konsultacyjną; wnioski dotyczące: osiągnięcia założonych celów i rezultatów, identyfikacji opóźnień lub nieprawidłowości w realizacji zadań, podejmowania działań naprawczych; wnioski z prowadzonego monitoringu mogą być podstawą decyzji Walnego Zebrania Członków o wprowadzeniu działań korygujących, aktualizujących projekty lub Strategię; - roczny raport przesyłany jest w formie pisemnej oraz prezentowany przez Prezesa Zarządu Stowarzyszenia podczas Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia, w którym mogą uczestniczyć członkowie Rady Konsultacyjnej, raport ten odpowiednio wcześniej dostarczany i prezentowany jest Komisji Rewizyjnej; - Komisja Rewizyjna przedkłada Walnemu Zebraniu Członków opinię dotyczącą rocznego raportu z realizacji Strategii, zdiagnozowanych zagrożeń dla jej realizacji i ich wpływu na Strategię; wnioskuję o niezbędne zmiany w projektach i Strategii; opiniuje rozliczenie Zarządu z dysponowania środkami finansowymi związanymi z realizacją projektów strategicznych; - roczny raport Zarządu Stowarzyszenia z zaawansowania prac nad Strategią może być częścią rocznego sprawozdania z działalności Stowarzyszenia, którą Zarząd przedkłada Komisji Rewizyjnej do zaopiniowania i Walnemu Zebraniu Członków do przyjęcia absolutorium); - roczny raport o stanie wdrażania Strategii, przyjęty przez Walne Zebranie Członków Zarząd Stowarzyszenia podaje do wiadomości Samorządów Partnerów, przedstawia do publicznej wiadomości na stronach internetowych i przekazuje członkom Rady Konsultacyjnej.	KOMISJA REWIZYJNA RADA KONSULTACYJNA
--	--------------------------	---	---

Źródło: opracowanie własne.

7. Źródła finansowania

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 jest elementem systemu zarządzania rozwojem obszaru, który przekracza administracyjnie wyznaczone granice gmin tworzących Partnerstwo. Koncentruje się na identyfikacji wspólnych potencjałów i wyzwań oraz wymianie doświadczeń pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w procesie planowania przedsięwzięć na określonym obszarze. Silnie ukierunkowuje na wspólne przedsięwzięcia ponadgminne oraz na efekt współpracy poprzez uczenie się i wymianę doświadczeń pomiędzy podmiotami je realizującymi. Dlatego też system finansowania strategii opiera się na montażu różnych środków finansowych, tj.:

- budżetu Państwa,
- funduszy celowych i innych środków publicznych,
- środków z funduszy Unii Europejskiej oraz innych państw lub organizacji i instytucji,
- budżetu jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład Partnerstwa (środki własne),
- wkładu prywatnego, w tym wnoszonego w formie partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP),
- pożyczek i kredytów.

7.1. Środki pochodzące z budżetu Państwa i funduszy celowych

Istotnym źródłem finansowania zamierzeń strategicznych Partnerstwa będzie możliwość skorzystania z programów i narzędzi wsparcia finansowanych z budżetu państwa i innych środków publicznych:

Tabela 18. Podział środków finansowych z budżetu Państwa, funduszy celowych i itp.

Środki z budżetu Państwa, fundusze celowe i inne środki publiczne	
Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	Fundusz ma na celu bezzwrotne dofinansowanie projektów inwestycyjnych realizowanych przez gminy, powiaty i miasta lub ich związki w całej Polsce.

Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	W ramach funduszu środki trafiają do gmin, powiatów i miast w całej Polsce m.in.: na inwestycje ważne dla społeczności lokalnych.	
Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Fundusz ma na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych.	
Program Rozwoju Elektromobilności	W ramach programu finansowane będą projekty związane z rozwojem elektromobilności oraz transportem opartym na paliwach alternatywnych;	
Pozostałe programy finansowane z budżetu państwa	w zakresie ochrony środowiska	realizowane przez NFOŚiGW oraz właściwy WFOŚiGW
	w zakresie opieki nad osobami niepełnosprawnymi	realizowane przez PFRON
	w zakresie aktywizacji osób starszych	• Program Senior+ • Program „Aktywni+” na lata 2021-2025

Źródło: Związek Miast Polskich.

7.2. Środki pochodzące z funduszy Unii Europejskiej

Głównymi zewnętrznymi źródłami finansowania projektów w ramach strategii ponadlokalnej będą środki z funduszy unijnych w ramach Wieloletnich Ram Finansowych UE na lata 2021-2027 oraz Instrumentu na rzecz odbudowy i Zwiększenia Odporności w ramach, których planowana alokacja dla Polski wynosi ogółem 170 mld euro.

Ryc. 24. Alokacja środków finansowych z Unii Europejskiej dla Polski.

Alokacja dla Polski – ogółem ~ 170 mld EUR w ramach WRF i RRF*

Źródło: Związek Miast Polskich.

Kluczowe źródło finansowania projektów na poziomie krajowym przewidzianych w ramach strategii stanowić będą środki funkcjonujące w ramach Umowy Partnerstwa określającej perspektywę finansową polityki spójności na lata 2021-27 oraz instrumentów w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Środki pochodzące z Unii Europejskiej dystrybuowane będą w ramach programów operacyjnych zarządzanych z poziomu krajowego lub regionalnego.

Tabela 19. Podział środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej.

Środki z funduszy Unii Europejskiej na poziomie krajowym	
Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności	KPO związane jest z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 oraz proponowane do realizacji reformy i inwestycje. KPO składa się z 5 komponentów, stanowiących obszary koncentracji reform i inwestycji: A. Odporność i konkurencyjność gospodarki B. Zielona energia i zmniejszenie energochłonności C. Transformacja cyfrowa D. Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia

	E. Zielona, inteligentna mobilność łącznie w ramach KPO zaplanowano wydatkowanie 35,970 mld euro. Z czego 23,858 mld euro to środki bezzwrotne i 12,112 mld euro z części pożyczkowej RRF
Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS)	Następca Programu Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ). Program przyczyni się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu. FEnIKS wesprze również inwestycje transportowe oraz dofinansuje ochronę zdrowia i dziedzictwo kulturowe. Planowany budżet to: ponad 25 mld euro.
Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG)	Program jest kontynuacją dwóch wcześniejszych programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). FENG będzie wspierał realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które zwiększają konkurencyjność polskiej gospodarki. Z programu będą mogli skorzystać m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, w szczególności ośrodki innowacji. Planowany budżet to ok 7,9 mld euro.
Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)	Następca Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Główne obszary działania FERS to: praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność. Program będzie wspierał projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.
Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC)	Jest następcą programu Polska Cyfrowa (POPC), który w latach 2014-2020 wspierał cyfryzację w Polsce. FERC będzie koncentrował się przede wszystkim na: zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego Internetu

	szerokopasmowego, udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, rozwoju gospodarki opartej na danych, wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, rozwoju współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) i przedsiębiorców. Planowany budżet FERC to ok. 2 mld euro.
--	---

Źródło: Związek Miast Polskich.

W projekcie Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027 znajdujemy główne wsparcie dla obszarów strategicznej interwencji (OSI), znajdujących się na terytorium danego województwa (tj. obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze). Planowane jest również, aby programy krajowe polityki spójności zapewniały wsparcie dla tych dwóch typów OSI. Należy zwrócić szczególną uwagę na Cel polityki 5, który będzie wdrażany za pomocą instrumentów terytorialnych (w tym ZIT+) obejmujących swoim zakresem działania takie jak:

- rewitalizacja obszarów zdegradowanych, prowadzona w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, realizowane na podstawie programu rewitalizacji;
- ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury jako ważnych czynników rozwoju społeczno-gospodarczego danego obszaru;
- bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, w tym dostosowanie przestrzeni publicznej, architektury, transportu i produktów do wymagań wszystkich obywateli - seniorów, osób z niepełnosprawnościami, ale też np. kobiet w ciąży i rodziców z małymi dziećmi;
- rozwój obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, jak też opartych o właściwości uzdrowiskowe i walory kulturowe stanowiące o ich wysokiej atrakcyjności turystycznej, m.in. na potrzeby rozwoju sektora turystyki, ekoturystyki czy srebrnej gospodarki.

Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	Komisja Europejska, zaakceptowała strategiczną zmianę Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 wprowadzającą m. in. wsparcie na okres przejściowy dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2021-2022. Został zwiększony budżet PROW 2014-2020 o ponad 4,5 mld euro, w tym: 3 595,5 mln euro środków publicznych w związku z wprowadzeniem okresu przejściowego (z czego 2 287 823 174 EUR stanowią środki EFRROW, a 1 307 687 080 EUR środki współfinansowania krajowego) 944,7 mln euro środków z Europejskiego Instrumentu Odbudowy (wsparcie nie wymaga współfinansowania krajowego, ponieważ środki te dotyczą wsparcia na rzecz cyfrowej i środowiskowej transformacji rolnictwa i obszarów wiejskich). Wydłużono realizację PROW 2014-2020 o kolejne dwa lata, co oznacza, że w 2021 r. i 2022 r. zostaną przeprowadzone kolejne nabory wniosków na wsparcie. Programowanie Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) na lata 2023-2027 jest na wczesnym etapie prac.
---	---

Źródło: Związek Miast Polskich.

W przedłużonym o dwa lata PROW 2014-2020 należy zwrócić uwagę na nową formułę wsparcia, jaką są koncepcje Smart Villages. Możliwe jest wspieranie tworzenia dokumentu koncepcyjnego (ryczałt 4 tys. zł) adresowanego do obszaru jednej lub kilku miejscowości (proponuje się granicę 20 tys. mieszkańców) oraz ewentualne finansowanie operacji objętych tymi koncepcjami. Ponadto, w ramach wydłużonej realizacji PROW 2014-2020 nadal będzie wdrażane wsparcie ukierunkowane na inwestycje w infrastrukturę techniczną obszarów wiejskich, tj. gmin wiejskich oraz gmin miejsko-wiejskich i gmin miejskich z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5000 mieszkańców. Ze wsparcia tego mogą korzystać JST (m.in. gmin, powiatów i ich związków) z przeznaczeniem na inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, jak również budowy lub modernizacji dróg lokalnych.

Ponadto na terenie Aglomeracji Konińskiej aktywne są lokalne grupy działania (LGD). Zakres wsparcia LEADER, który jest realizowany na obszarze całego kraju, z wyłączeniem obszarów miast liczących powyżej 20 tys. mieszkańców, ukierunkowano na potrzeby różnych podmiotów (nie tylko JST). W ramach instrumentu m.in. przewiduje się współfinansowanie inwestycji w zakresie małej

infrastruktury turystycznej (ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne, zagospodarowanie plaż, itp.), kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej, krótkich łańcuchów. W Planie Strategicznym WPR planowane jest także wsparcie skierowane do JST lub ich związków (471 mln euro, w tym 259 mln euro z EFRROW).

Na poziomie regionalnym strategia terytorialna może być finansowana w ramach Programu **Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW)**, który jest obecnie w fazie negocjacji z Komisją Europejską, które zbliżają się ku końcowi. Wielkopolska, po rozdziale rezerwy, otrzyma na program regionalny w nowej perspektywie finansowej UE 2,058 mld Euro (1 670 869 290 Euro oraz 387 mln Euro na Fundusz Sprawiedliwej Transformacji).

Indykatywny podział środków dla instrumentu ZIT+ Konińskiego Obszaru Funkcjonalnego, obejmującego teren Aglomeracji Konińskiej, przewidzianych do wsparcia z programu FEW według stanu na dzień opracowania strategii znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 20. Podział środków na instrument ZIT+ z Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW).

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKI NA LATA 2021-2027					
Numer i Priorytet		cel szczegółowy	narzędzia terytorialne (OSI, ZIT, IIT)	ZIT KONIN	
I	GOSPODARKA	Rozwój E-usług	TAK	€ 2 911 424,98	15%
II	ŚRODOWISKO I ENERGIA	Adaptacja do zmian klimatu	TAK	€ 4 698 510,61	24%
		Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej	TAK	€ 9 836 208,47	50%
V	SPOŁECZEŃSTWO (EFS+)	Procesy adaptacyjne pracodawców i pracowników	TAK	€ 171 477,09	1%
		Rozwój umiejętności i kompetencji oraz poprawa jakości kształcenia	TAK i NIE	€ 1 433 736,70	7%
		Rozwój usług społecznych i zdrowotnych	TAK	€ 610 011,09	3%
		Wzmocnienie więzi lokalnych i integracji społecznej	TAK	€ 163 794,76	1%
RAZEM				€ 19 825 163,70	100%

Źródło: Stowarzyszenie Aglomeracja Konińska

Strategia ponadlokalna Partnerstwa może być realizowana również w oparciu o wykorzystanie innych narzędzi międzynarodowych, takich jak Norweski Mechanizm Finansowy oraz Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Identyfikacja źródeł finansowania planowanych inwestycji jest niezmiernie istotna. Obecnie środki przeznaczane przez gminy na przedsięwzięcia pochodzą głównie z funduszy unijnych i krajowych programów rządowych. Dodatkowo jednostki sektora finansów publicznych, mogą korzystać ze zwrotnych form finansowania inwestycji czyli kredytów. To pozwala na współfinansowanie projektów w ramach montażu finansowych. Jednostki samorządu terytorialnego zostały wyposażone w możliwość kreowania indywidualnego zestawu narzędzi pozwalającego na gromadzenie funduszy na ten proces oraz angażowanie inwestorów prywatnych. Ponieważ nie zawsze uda się pozyskać środki na planowane inwestycje z funduszy unijnych, dlatego też ważne jest zadbanie o rozwój alternatywach źródeł finansowania. Jedną z takich form jest finansowanie przedsięwzięć w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. Finansuje się za pomocą tej formuły projekty inwestycyjno-eksploatacyjne realizowane w oparciu o umowę długoterminową zawartą przez władze publiczne i podmioty sektora prywatnego (podmioty rynkowe), których celem jest stworzenie niezbędnej infrastruktury rzeczowej, finansowej i organizacyjnej, umożliwiającej świadczenie usług publicznych. Przedsięwzięcia w formule PPP sprawdzają się przede wszystkim w:

- w projektach obejmujących budowę parkingów miejskich,
- w transporcie publicznym,
- infrastrukturze drogowej i transportowej,
- infrastrukturze wodnokanalizacyjnej,
- infrastrukturze ciepłowniczej,
- w projektach oświetleniowych mających za zadanie podnoszenie jakości przestrzeni miejskiej.

Dla przedsiębiorcy celem realizacji projektu jest generowanie i maksymalizacja zysków, dla samorządu terytorialnego – ożywienie gospodarcze obszaru.

Powyższe źródła finansowania należy rozpatrywać jako katalog otwarty, który może ulec zmianom, z uwagi na proces negocjacyjny z Komisją Europejską poszczególnych projektów programów operacyjnych i projektu Umowy Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce. Tym samym należy zakładać, że w tym okresie mogą pojawić się inne formy dofinansowania skierowane dla inwestycji realizowanych przez samorządy.

8. Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych

8.1. Zaangażowanie partnerów na etapie przygotowania dokumentu

Projekt Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 został przygotowany w drodze szerokiej partycypacji, z udziałem przedstawicieli kluczowych interesariuszy rozwoju lokalnego, reprezentujących mieszkańców i organizacje społeczne, sektor gospodarczy – firmy oraz organizacje wspierające rozwój gospodarczy, uczelnie oraz administrację samorządową.

W dniach 14-24.03.2022 r. – na etapie diagnostycznym - odbyły się spotkania konsultacyjne z mieszkańcami we wszystkich gminach AK, w których udział wzięło łącznie 130 osób. Przeprowadzono, z użyciem narzędzi elektronicznych, sondaż opinii na temat potencjałów, problemów i powiązań lokalnych. Jednocześnie przeprowadzono pogłębione badania na temat przepływu usług z osobami reprezentującymi poszczególne samorządy.

W kwietniu 2022 r. odbyły się warsztaty diagnostyczne:

6.04 z udziałem osób zajmujących się rozwojem lokalnej infrastruktury komunikacyjnej, turystyki i rekreacji w urzędach, jednostkach organizacyjnych, Lokalnych Grupach Działania, Lokalnej Organizacji Turystycznej – dedykowane rozpoznaniu możliwości rozwoju infrastruktury lokalnej zwłaszcza w kontekście rozwoju turystyki i rekreacji;

11.04 z udziałem specjalistów zajmujących się rozwojem gospodarczym w samorządach, a także osób zajmujących się edukacją, młodzieżą; na spotkanie, które było poświęcone rozwojowi edukacji w kontekście rynku pracy i transformacji gospodarki byli zaproszeni także dyrektorzy szkół średnich;

12.04 z udziałem osób zajmujących się problematyką planowania i rozwoju usług społecznych, zarządzania kryzysowego, cyfryzacji i rozwoju e-usług w urzędach, jednostkach organizacyjnych, a także przedstawicieli organizacji pozarządowych mogących podejmować realizację zadań publicznych w tych dziedzinach; spotkanie dotyczyło wyzwań rozwojowych w kontekście starzenia się społeczeństwa, zmian

społecznych, ale także stanów kryzysowych, zmian (w tym katastrof) środowiskowych i klimatycznych.

Spotkania te były także okazją do przeprowadzenia jakościowych wywiadów fokusowych na wymienione tematy.

W okresie 22.04. - 16.05.2022 r. przeprowadzono badań opinii mieszkańców (w tym młodzieży) prowadzone za pomocą ankiety elektronicznej. W badaniach wzięło udział łącznie 4061 osób

Następnie odbyły się (w dniach 9 oraz 16.05 – łącznie 3 grupy) spotkania warsztatowe z przedstawicielami sfer: gospodarczej, społecznej i przestrzenno-środowiskowej oraz Rady Aglomeracji Konińskiej, na których wypracowywano brzmienie misji, wizji, kierunków działań oraz możliwych przedsięwzięć rozwojowych.

14.06.2022 r. odbył się z udziałem osób reprezentujących samorządy z terenu Aglomeracji warsztat na temat przygotowywania projektów strategicznych.

9. Wnioski z przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Prezydent Miasta Konina jako Prezes Zarządu Stowarzyszenia Aglomeracja Konińska (SAK) pismami z dnia 21.07.2022 r. zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z pismami o ustalenie ścieżki postępowania w zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030, w tym o ewentualne określenie zakresu prognozy oddziaływania na środowisko.

Konieczność wykonania Prognozy Oddziaływania na Środowisko „Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030” wynika z obowiązku zawartego w art. 51 ust. 1. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022, poz.1029 ze zm.).

Zgodnie z art. 53 ustawy OOŚ zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko zostały uzgodnione z właściwymi organami, tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym. Informacje te wskazane zostały w piśmie Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nr DN-NS.9011.918.2022 z dnia 03.08.2022 r. oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu nr WOO-III.411.311.2022.PW.1 z dnia 23.08.2022 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 została opracowana w zakresie zgodnym z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U z 2022, poz. 1029 ze zm.). W dokumencie tym opisano charakterystykę i stan środowiska w Aglomeracji, problemy i zagrożenia oraz propozycje możliwych sposobów ich ograniczania, a także możliwe zmiany w przypadku braku realizacji dokumentu. Zmiany te byłyby przede wszystkim negatywne, ponieważ w projekcie Strategii zawartych zostało

wiele kierunków działań na rzecz ochrony środowiska, także mających na celu ograniczenie skutków uprzednich przekształceń i presji na środowisko.

Dokument został poddany publicznemu opiniowaniu z możliwości składania uwag i wniosków w terminie od dnia 07.10.2022 r. do 28.10.2022 r. (włącznie) w trybie i na zasadach określonych w dziale III, rozdział 3 art. 39-43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. W toku tego wyłożenia nie wniesiono uwag ani wniosków.

W rozdziale 8 stwierdzono, że realizacja niniejszego dokumentu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania. W rozdziale 11, dotyczącym rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w Strategii, stwierdzono, że dokument strategii charakteryzuje się wysokim stopniem ogólności, często nie zawierając propozycji konkretnych działań i nie mając odniesienia w wytycznych lokalizacyjnych. Nie sformułowano więc propozycji zadań alternatywnych dla realizacji celów Strategii z powodu obiektywnego braku możliwości określenia. W rozdziale 12 określono 26 wskaźników proponowanych do zastosowania w celu monitorowania skutków realizacji, z częstotliwością monitoringu raz na 2 lata.

Pismem z dnia 5.10.2022 r. znak SAK/002/09/2022/W Prezes Zarządu SAK skierował do RDOŚ i PWIS wniosek o zaopiniowanie projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Pismo do RDOS zostało uzupełnione w dniu 31.10.2022 r. (pismo znak: SAK/05/10/2022/W). Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny wydał pozytywną opinię sanitarną w dniu 10.11.2022 r. (pismo znak: DN-NS.9011.918.2022). W dniu 29.11.2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz zaopiniował projekt wraz z prognozą pozytywnie (pismo nr WOO-III.410.856.2022.PW.1).

Konkludując, kierunki działań zaplanowane w ramach Strategii nie spowodują negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.

10. Wykazy i spisy

10.1. Spis rycin

Ryc. 1. Udział firm budowlanych.....	15
Ryc. 2. Zmiana liczby firm wg sekcji PKD.....	16
Ryc. 3. Skala zużycia wody w gospodarce Aglomeracji Konińskiej.....	22
Ryc. 4. Potencjały (mocne strony) Aglomeracji Konińskiej w opinii uczestników warsztatów diagnostycznych.....	25
Ryc. 5. Deficyty (słabe strony, bariery rozwoju) Aglomeracji Konińskiej w opinii uczestników warsztatów diagnostycznych.....	27
Ryc. 6. Bilans korzystania ze żłobków w skali Aglomeracji Konińskiej.....	36
Ryc. 7. Bilans aktywności społecznej na obszarze Aglomeracji Konińskiej.....	37
Ryc. 8. Bilans usług prawnych i księgowych w skali Aglomeracji Konińskiej.....	38
Ryc. 9 Bilans usług sportu i rekreacji w skali Aglomeracji Konińskiej.....	39
Ryc. 10. Bilans oferty zatrudnienia osób z podstawowymi kwalifikacjami w skali Aglomeracji Konińskiej.....	40
Ryc. 11. Bilans oferty zatrudnienia osób z wysokimi kwalifikacjami w skali Aglomeracji Konińskiej.....	41
Ryc. 12. Sieć miast w Aglomeracji Konińskiej i otoczeniu wg liczby ludności.....	47
Ryc. 13. Aglomeracja Konińska – model struktury funkcjonalno-przestrzennej (schemat) (<i>legenda do rysunku na poprzedniej stronie</i>).....	49
Ryc. 14 Aglomeracja Konińska – środowisko przyrodnicze – formy ochrony przyrody.....	51
Ryc. 15. Aglomeracja Konińska – ochrona dóbr kultury, turystyka i rekreacja.....	53
Ryc. 16. Aglomeracja Konińska – komunikacja i transport.....	56
Ryc. 17. Aglomeracja Konińska – infrastruktura techniczna.....	58
Ryc. 18. Pozytywne i negatywne schematy rozwoju zabudowy i zagospodarowania.....	66
Ryc. 19. Drzewo celów Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030.....	72
Ryc. 20. Obszary strategicznej interwencji określone w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 (zasięgi indykatywne).....	103

Ryc. 21. Obszary centralne wskazane do rozbudowy lub rewitalizacji	112
Ryc. 22. OSI kluczowe dla gmin Aglomeracji Konińskiej – OSI I i OSI II.	117
Ryc. 23. OSI kluczowe dla gmin Aglomeracji Konińskiej – OSI III i IV.	120
Ryc. 24. Alokacja środków finansowych z Unii Europejskiej dla Polski.	158

10.2. Spis tabel

Tabela 1. Ludność i powierzchnia gmin Aglomeracji.	8
Tabela 2. Kluczowe czynniki i uwarunkowania rozwoju w wymiarze społecznym.	13
Tabela 3. Kluczowe czynniki i uwarunkowania rozwoju w wymiarze gospodarczym.	18
Tabela 4. Kluczowe czynniki i uwarunkowania rozwoju w wymiarze przestrzennym i środowiskowym.	23
Tabela 5. Potencjały (mocne strony) Aglomeracji Konińskiej – statystyka wskazań mieszkańców.	25
Tabela 6. Deficyty (słabe strony, bariery rozwoju) Aglomeracji Konińskiej – statystyka wskazań mieszkańców.	27
Tabela 7. Powiązania – czynniki łączące Aglomerację Konińską – statystyka wskazań mieszkańców.	29
Tabela 8. Najpilniejsze przedsięwzięcia do realizacji w Aglomeracji Konińskiej.	31
Tabela 9. Rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia.	84
Tabela 10. Zapisy Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku dotyczące Konińskiego Obszaru Funkcjonalnego.	104
Tabela 11. Zapisy Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku dotyczące Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego.	106
Tabela 12. Zapisy Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego dotyczące OSI - Obszary zagrożone trwałą marginalizacją.	108
Tabela 13. Zgodność Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 z dokumentami szczebla krajowego.	124
Tabela 14. Zgodność Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 z dokumentami szczebla regionalnego.	128
Tabela 15. Model struktury organizacyjnej stowarzyszenia zarządzającego strategią ponadlokalną.	147

Tabela 16. Etapy procesu wdrażania i monitorowania strategii.....	152
Tabela 17. Schemat monitoringu w strukturze organizacyjnej stowarzyszenia.	153
Tabela 18. Podział środków finansowych z budżetu Państwa, funduszy celowych i itp.	156
Tabela 19. Podział środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej.	158
Tabela 20. Podział środków na instrument ZIT+ z Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW).	162